

**BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI
ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

Jóváhagyott előterjesztés

2017 OKT 26.

Átvette:.....

Ikt.sz.: 2/47 - 228 /2017.

Ktsz.: 2/46 - 31 /2017.

Ülés ideje: 2017. november 7.

Hiv. sz.: 5/118-23/2017.

5/50214-2/2017.

(Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főo.)

E L Ő T E R J E S Z T É S

a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet módosításáról és a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálatáról

Tisztelt Képviselő-testület!

I.

Budapest Főváros Kormányhivatala 2017. május - június hónapokban hatósági ellenőrzést tartott az Önkormányzat Egyesített Szociális Intézményében, melynek eredményeként BP-0502/1390-6/2017. ügyiratszámú végzésében (1. melléklet) az alábbi hiányosságok pótlására hívta fel az Önkormányzatot.

„- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 7/2005. (IV.4.) sz. többször módosított rendeletét egészítse ki a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (Szt.) 92. § (2) bek. c), d), és e) pontjaival, valamint

- a személyi gondozásra kötött megállapodásokat a hatályos jogszabályi előírás alapján módosítsa.”

Budapest Főváros Kormányhivatala a hiánypótlásra 4 hónapot biztosított, mely határidő 2017. november 20-án jár le.

A személyi gondozásra kötött megállapodásokat az Egyesített Szociális Intézmény időközben módosította, azt Szakmai Programjában is aktualizálta. A Szakmai Program jóváhagyása a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. § (1) bekezdés a) pontja alapján az Egészségügyi Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság hatáskörébe tartozik.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (2) bekezdés c), d) és e) pontjai értelmében:

„Ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat az (1) bekezdés szerinti rendeletben szabályozza

- azt, hogy az intézményvezető milyen esetekben köteles külön eljárás nélkül ellátást nyújtani;

- azt, hogy külön eljárás keretében milyen esetekben biztosítható ellátás;

- az ellátás megszüntetésének eseteit és módjait;”

Önkormányzatunk az Szt. 92. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendeletében (a továbbiakban: Rendelet) szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat, azok igénybevételét, valamint a fizetendő térítési díjakat.

A Rendelet jelenleg két ponton tartalmaz olyan rendelkezést, melyek tartalmilag az ellátottakkal szembeni különleges bánásmódra utalnak az ellátott személyes körülményei alapján. Ilyen a 8. § (3) bekezdése szerinti ingyenes szociális, illetve a (7) bekezdése szerinti ún. krízisékezés. Budapest Főváros Kormányhivatala által feltárt hiányosság megszüntetése érdekében javasolom mindezeket a rendelkezéseket egy pontban szerepeltetni, és **az intézményvezető külön eljárásaként nevesíteni.**

A Rendelet jelenleg az intézményi jogviszony megszűnésére vonatkozó szabályozást tartalmaz a 6. §-ában, a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényre (a továbbiakban: Szt.) illetve annak végrehajtási rendeleteire történő hivatkozással, az **ellátások megszüntetésének eseteit és módjait** nem szabályozza. Tekintettel arra, hogy a megszüntetés a megszűnésen belüli szűkebb kör – lényegében az Szt. 100. § d) pontja szerinti (az ellátás tárgyában kötött megállapodás felmondása) megszűnési oknak feleltethető meg –, a 6. § címének módosítását és újraszabályozását javasolom.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 5. § (3) bekezdés g) pontja, 80. § e) pontja annyit említ, hogy az intézményi jogviszony megszűnésének szabályait az intézmény házirendjének tartalmaznia kell.

Az Szt. 101. §-a részletezi az ellátás tárgyában kötött megállapodás felmondásának eseteit, melyek lényegében a megszüntetés eseteinek feleltethetők meg, illetve az Egyesített Szociális Intézmény Szakmai Programja, abban az intézményegységek házirendjei tartalmazzák a megszűnések, azon belül a megszüntetések esetköreit. Álláspontom szerint mindezekből célszerű kiindulni a rendeleti szabályozásnál. Annak elkerülése érdekében, hogy a törvényi szabályozás bővülése esetén ne kelljen rendeletet módosítani, indokoltnak tartom a az Szt. kiegészítő hivatkozásának alkalmazását.

A fentiek szerint elkészített módosító rendelet-tervezet az előterjesztés 2. melléklete.

II.

Az Szt. 92. § (3) bekezdése szerint *„A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat két évente felülvizsgálja, aktualizálja.*

A XV. kerületben az első szociális szolgáltatástervezési koncepció (a továbbiakban: Koncepció) 2004-ben készült, amely két évente felülvizsgálva és aktualizálva lett. A Képviselő-testület minden esetben - a Koncepcióban leírtak szerint - tudomásul vette a már megvalósult elképzeléseket, illetve meghatározta a jövőbeli célokat.

A Koncepció felülvizsgálata 2017. évben ismét esedékessé vált. A felülvizsgálat során figyelembe vettük a következő évek várható legfontosabb szociálpolitikai kihívásait:

1. A társadalmi összetartozás erősítése.
2. A nagyon kedvezőtlen népesedési folyamatok fékezése, visszafordítása.

3. A szegénység csökkentése – Európai Unió összevetésben a 28 tagország közül hazánk az összlakosság tekintetében a középmezőnyben, míg a gyerekszegénység esetében a legrosszabb harmadban található. Meghatározó okok: iskolai végzettség, munkaerő-piaci státusz, gyerekszám, etnikai státusz, települési hierarchiában elfoglalt hely. A szegények 40%-a olyan tartós és mély szegénységben él, ahová a szociálpolitikai eszközrendszer adekvát módon nem ér el.¹
4. A foglalkoztatottság, a munkaerő-piaci aktivitás növelése.
5. Az időskori biztonság garantálása. A szociális körülményeik, egészségi állapotuk miatt gondoskodást igénylő emberek támogatása.
6. A megfelelő lakhatás biztosítása mindenki számára, beleértve az eladósodás, a hitel- vagy közüzemi díjhátralék miatti kilakoltatás megelőzését – különösen a lakás-vesztés megakadályozásával, a lakhatás támogatásával, adósságkezeléssel.
7. A szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások hozzáférhetővé tétele mindenki számára, a minőségi, rugalmas, emberközpontú és lakosság közeli szolgáltatások erősítésével.
8. A területi elkülönülés, szegregáció, megelőzése, megfékezése.
9. A hátrányos megkülönböztetés, diszkrimináció kiküszöbölése, különösen a nők, a fogyatékkal élő személyek, a cigány, illetve a más kisebbséghez tartozó emberek társadalmi integrációjának erősítése érdekében.

Az önkormányzatunknak a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényből és az Szt-ből adódó kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása érdekében folyamatosan biztosítani kell a szociális ellátások és szolgáltatások anyagi fedezetét, az intézmények működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, továbbá azok fejlesztéséhez, állagmegóvásához szükséges forrásokat.

A XV. kerületben a jelenleg hatályos jogszabályok szerint valamennyi kötelezően ellátandó szociális és gyermekvédelmi ellátás biztosított és minden rászoruló számára elérhető.

Az előterjesztés 5. mellékletében összefoglaltuk a 2015-ben elfogadott Konceptióban meghatározott célok időarányos megvalósulását.

Tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Konceptió felülvizsgálatának tervezetét a Szociális Kerekasztal 2017. szeptember 8. napján megtárgyalta, és javasolta annak elfogadását a Képviselő-testületnek.

Fentiek alapján kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy tárgyalja meg az előterjesztést és a 2. melléklet szerint alkossa meg rendeletét a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet módosításáról, valamint 6. melléklet szerint hagyja jóvá a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálatát!

Budapest, 2017. október 26.

Hajdu László
polgármester

¹ A KSH adatai szerint Magyarországon a 7 év alatti gyermekek 42,2 százaléka él szegénységben. A Budapest Intézet felmérése alapján 130 ezer gyereknek kell szembenéznie az állandó nélkülözéssel, és közülük nagyjából 50 ezer rendszeresen éheznek.

Mellékletek:

1. Budapest Főváros Kormányhivatalának végzése,
 2. rendelet-tervezet,
 3. indokolás a rendelet-tervezethez,
 4. hatásvizsgálati lap,
 5. tájékoztató a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióban megfogalmazott célok időarányos végrehajtásáról 2015-2016,
 6. Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálata.
1. **Témafelelős:** Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály.....
 2. **Egyeztetésre megküldve:** Németh Angéla alpolgármester.....
Közgazdasági Főosztály *K. Kőrösi 2017.10.26.*
 3. **Bizottságok:** PTB ESZB VKB KKB JÜB KÉB
 lmh
 4. **Jegyzői láttamozás:** 2017. október hó „*26*” nap **Aláírás:**
 5. **Meghívandók:** Gráczer Irma (ESZI igazgató), Kocsis Lászlóné (Egyesített Bölcsődék igazgató), Carlos Lates Pavez (Családok Átmeneti Otthona vezető).
 6. **Az előterjesztést kapják:** -

I. Rendeletalkotási javaslat:

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy a(z)/2017. ikt. sz. előterjesztés 2. melléklete szerinti tartalommal megalkotja/2017. (.....) önkormányzati rendeletét a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelete módosításáról.

Határidő: 2017. november 15. (kihirdetésre)

Felelős: polgármester

A rendeletalkotáshoz minősített szavazattöbbség szükséges!A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdése c), d) és e) pontja,
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1. pontja, 50. §-a.

II. Határozati javaslatok:

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy

(1) elfogadja a Bp. Főváros XV. kerület Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának 2017. évi felülvizsgálatát a(z)/2017. ikt. sz. előterjesztés 6. melléklete szerinti tartalommal

Határidő: 2017. november 7.

Felelős: polgármester

(2) felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon Bp. Főváros XV. kerület 2017. évi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója felülvizsgálatának megjelentetéséről az Önkormányzat honlapján.

Határidő: 2017. november 30.

Felelős: polgármester

A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek:

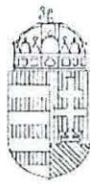
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése.
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7) SzCsM rendelet 111/A. és 111/B. §-ai.

A határozati javaslatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Képviselői Csoportnak
leadva:
2017 OKT 24.
Átvette:

.....nyességi
felfülvizsgálatra érkezett:.....
2017 OKT 25. hó-n

Handwritten note: 2. kötet 10.26. Állás

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

Ügyiratszám: BP-0502/1390-6/2017.
Ügyintéző: dr. Miron Angéla
Telefon: 06-1/8960-470
E-mail: Miron.Angela@bfkh.gov.hu

Tárgy: felszólítás hiányosság megszüntetésére

V É G Z É S

Budapest Főváros Kormányhivatala hatáskörében eljárva Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzata (1153 Budapest, Bocskai utca 1-3.) által fenntartott Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye (1157 Budapest, Árendás köz 4-6.) és telephelyei hatósági ellenőrzése során tett megállapítások alapján **felszólítom a fenntartó önkormányzatot az alábbi hiányosság megszüntetésére:**

A végzés kézhezvételétől számított 4 hónapon belül:

- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, valamint a fizetendő intézményi térítési díjakról szóló 7/2005. (IV.4.) sz. többször módosított rendeletét egészítse ki a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (Szt.) 92.§ (2) bek. c), d), és e) pontjaival, valamint
- a személyi gondozásra kötött megállapodásokat a hatályos jogszabályi előírás alapján módosítsa.

Tájékoztatom a fenntartó önkormányzatot, hogy a hiányosság megszüntetésére megállapított határidő a fenntartó kérelmére indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb 2 hónappal meghosszabbítható.

Ha a fenntartó a megjelölt határidőben nem intézkedik a szabályszerű működés megteremtése érdekében, a jogsértés jellegétől és súlyától függően, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Kormányrendelet (továbbiakban: Sznyr.) 41.§ szerinti szankció alkalmazására kerülhet sor.

Döntésem ellen önálló fellebbezésnek helye nincs. Végzésem csak az ügy érdemében hozott határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésben támadható meg.

INDOKOLÁS

Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzata által fenntartott Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye hatósági ellenőrzésére az Sznyr. 3. § (3) bekezdés 4. § (1) bekezdés, valamint a 36.§, 37.§, 38.§ és 39.§ alapján, illetve Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának 2016. évi munkaterve alapján került sor.

A hatósági ellenőrzésről készült jegyzőkönyv alapján a fenntartó önkormányzatot a rendelkező részben meghatározott hiányosság megszüntetésére szólítottam fel.

Döntésemet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban Ket.) 88.§, 92.§, 94.§ (1) bekezdése, valamint az Sznyr. 40.§ (1) g) pontja, a 40.§ (2) bek. és 41.§ (2) bekezdése alapján hoztam.

Döntési jogköröm az Sznyr. 3. § (1) bekezdésének a) pontján, illetékességem a 4. § (1) bekezdésén alapul. A jogorvoslat lehetőségéről a Ket. 98. § (2) bekezdésére figyelemmel adtam tájékoztatást.

Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály

1039 Budapest, Váradi u. 15. - Levelezési cím: 1056 Budapest, Váci u. 62-64. - 1364 Bp., Pf.: 234. - Telefon: +36 (1) 896-0468, 69 - E-mail: gyamhivatal.budapest@bfkh.gov.hu - Honlap: www.kormanyhivatal.hu

A fellebbezés lehetőségét a Ket. 98.§. (3) bekezdés d) pontja alapján biztosítottam.

Budapest, 2017. július 17.

dr. György István kormány megbízott megbízásából:

dr. Miron Angéla
szociális szakügyintéző

A végzést kapja:

1. Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzata (1153 Budapest, Bocskai utca 1- 3.)

2. Irattár

**Budapest Főváros XV. kerület
Rákospalota, Pestújhely, Újpalota
Önkormányzat
Képviselő-testületének**

**...../2017. (.....)
önkormányzati rendelete**

**a szociális szolgáltatásokról szóló
7/2005. (IV. 4.) ök. rendelete
módosításáról**

Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdés 11a. pontjában illetve a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (2) bekezdés c), d) és e) pontjaiban meghatározott feladatkörében eljárva a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelete (a továbbiakban: Rendelet) módosítására a következőket rendeli el:

1. §

A Rendelet az 5. §-át követően a következő alcímmel és 5/A. §-sal egészül ki:

„Az intézményvezető külön eljárása

5/A. §

(1) Az Önkormányzat által fenntartott intézmény vezetője (a továbbiakban: intézményvezető) külön eljárás nélkül, térítésmentesen köteles étkeztetést nyújtani

- a) a család- és gyermekjóléti központ vezetőjének írásbeli javaslata alapján, napi egyszeri meleg étel formájában azok számára, akik önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni,
- b) ún. krízisétkelés formájában azok számára, akiknek az életét vagy testi épségét veszélyezteti az azonnali étkezés hiánya.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti étkeztetés a javaslatot tevő igazolása alapján 12 hónapon belül 2 hónapig vehető igénybe, mely időtartam egy alkalommal – az intézményvezető kérelmére a polgármester által lefolytatott jövedelemvizsgálatot követően – hosszabbítható meg, további legfeljebb 2 hónappal, amennyiben a rászorultság feltételei továbbra is fennállnak.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti étkeztetést legfeljebb 5 napig, tartós ételkészítés formájában kell biztosítani, gondoskodva arról, hogy azt a rászoruló ténylegesen igénybe is vegye.”

2. §

(1) A Rendelet 6. §-át megelőző alcím helyébe a következő alcím lép:

„Az ellátások megszűnése”

(2) A Rendelet 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. §

(1) Az intézményi jogviszony megszűnik az Szt.-ben meghatározott esetekben. A megszűnésről az ellátottat az intézményvezető az Szt. szerinti tartalommal írásban értesíti.

(2) Az intézményvezető megszünteti az ellátást, ha

- a) az ellátott ellátásra való jogosultsága megszűnt,
- b) azt az ellátott vagy törvényes képviselője írásban kéri,
- c) az ellátott a házirendet mások életét, testi épségét veszélyeztető módon megsérti,
- d) az ellátottal kapcsolatos térítési díj fizetési kötelezettség nem teljesül,
- e) az ellátott további intézményi elhelyezése nem indokolt, vagy másik intézményben történő elhelyezése indokolt,
- f) azt az Szt. előírja.

(3) Az intézményvezető megszüntetheti az ellátást, ha

- a) az ellátott a házirendet a (2) bekezdés c) pontján kívüli esetben súlyosan vagy többször megsérti,
- b) az ellátott az ellátása tekintetében nem együttműködő, vagy ellátását akadályozza.

(4) A házirend súlyos megsértésének minősül különösen

- a) a többi ellátott nyugalmanak vagy az ellátást nyújtó személyek munkájának indokolatlan zavarása,
- b) az intézményben történő dohányzás, alkoholfogyasztás,
- c) az intézményben vagy az intézményen kívüli ellátás során történő indokolatlan hangoskodás, fenyegető, agresszív viselkedés.

(5) Az ellátás megszüntetését írásban kell közölni az ellátottal vagy törvényes képviselőjével, annak tartalmaznia kell a megszüntetés indokait valamint a jogorvoslat lehetőségéről szóló tájékoztatót.

(6) Az ellátás a megszüntetés közlésétől számított 15. napon, a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben pedig a kérelem benyújtásától számított 15. napon szűnik meg.”

3. §

A Rendelet 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Szociális étkeztetésben azok részesülhetnek, akik 65. életév feletti életkoruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai- vagy szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk, jövedelmi, vagyoni viszonyaik miatt önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni.”

Záró rendelkezések

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

5. §

Hatályát veszti a Rendelet 8. § (3) és (7) bekezdése.

dr. Lamperth Mónika
jegyző

Hajdu László
polgármester

Kihirdetési záradék:

Ez a rendelet kihirdetésre került 2017.
.....-n.

dr. Lamperth Mónika
jegyző

Általános indokolás

Budapest Főváros Kormányhivatala 2017. május - június hónapokban hatósági ellenőrzést tartott az Önkormányzat Egyesített Szociális Intézményében, melynek eredményeként BP-0502/1390-6/2017. ügyiratszámú végzésében egyebek mellett olyan hiányosságok pótlására hívta fel az Önkormányzatot, melyek a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) módosítása útján teljesíthetőek.

Részletes indokolás

1. §-hoz

Budapest Főváros Kormányhivatalának hivatkozott végzése nyomán, összhangban a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (2) bekezdés c) és d) pontjával, szükséges a Rendeletben szabályozni, hogy az intézményvezető milyen esetekben köteles külön eljárás nélkül ellátást nyújtani, és a külön eljárás keretében milyen esetekben biztosítható ellátás. A Rendelet új 5/A. §-a tartalmazza a vonatkozó szabályozást.

2. §-hoz

Budapest Főváros Kormányhivatalának hivatkozott végzése értelmében a Rendeletben szabályozni kell a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás megszüntetésének eseteit és módjait. A Rendelet 6. §-a tartalmazza jelenleg az intézményi jogviszony megszűnésének eseteit. Tekintettel arra, hogy a megszüntetés a megszűnés egyik kategóriája a 6. § újraszabályozása indokolt. A megszüntetési okok alapjául az Szt. 101. §-a illetve az ESZI intézményegységeinek házirendjei szolgáltak.

3. §-hoz

A Rendelet 8. § (1) b) pontjában szabályozott szociális étkeztetés jellegét tekintve az intézményvezetői külön eljárás körébe tartozik, ezért szabályai az 1. §-hoz leírt okok alapján létrejövő, új 5/A. §-ba kerülnek. Ebből adódóan a 8. § (1) bekezdésének újraszabályozása szükséges.

4. §-hoz

A rendelet-tervezet javaslatot tesz a hatályba lépésre.

5. §-hoz

A 8. § (3) bekezdése a 8. § (1) bekezdés b) pontja szerinti szociális étkeztetés további szabályát tartalmazza, ezért az szintén átkerül az 5/A. §-ba, a 8. § (3) bekezdését pedig ezáltal hatályon kívül kell helyezni.

Indokolt továbbá a 8. § (7) bekezdésének hatályon kívül helyezése is, tekintettel arra, hogy az itt szabályozott ún. krízisétkezés is az 5/A. §-ba kerül, a 3. §-hoz leírt okok miatt.

HATÁSVIZSGÁLATI LAP

– Előzetes hatásvizsgálat –

a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet módosításáról szóló rendelet megalkotásához

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a előírja a jogszabály előkészítőjének azon kötelezettségét, hogy előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felmérje a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell.

I. TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HATÁSOK

A rendelet-módosításnak társadalmi, gazdasági hatása nincs. A módosítás technikai jellegű, a szociális szolgáltatások köre, tartalma, a hozzáférés feltételei nem változnak.

II. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁS

A rendelet-módosításnak költségvetési hatása nincs.

III. KÖRNYEZETI, EGÉSZSÉGI KÖVETKEZMÉNYEK

A rendelet-módosításnak környezeti, egészségi hatása nem mérhető.

IV. ADMINISZTRATÍV TERHEKET BEFOLYÁSOLÓ HATÁSOK

A rendelet-módosítás az adminisztratív terheket nem befolyásolja.

V. JOGSZABÁLY MEGALKOTÁSÁNAK SZÜKSÉGESSÉGE, A JOGALKOTÁS ELMARADÁSÁNAK VÁRHATÓ KÖVETKEZMÉNYE

Budapest Főváros Kormányhivatala abban az esetben, ha 2017. november 20-ig nem történik meg a Rendelet módosítása, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Kormányrendelet 41. §-a szerinti szankciókat alkalmazhatja.

VI. JOGSZABÁLY ALKALMAZÁSÁHOZ SZÜKSÉGES SZEMÉLYI, SZERVEZETI, TÁRGYI ÉS PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

A rendeletmódosítás alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti feltételek biztosítottak.

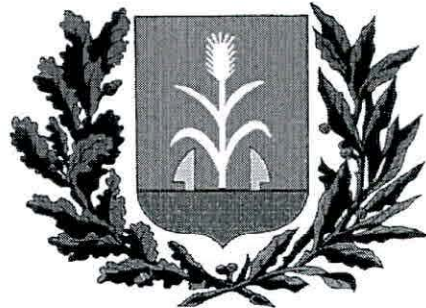
**Tájékoztató a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióban megfogalmazott célok
időarányos végrehajtásáról
2015-2016**

Meghatározott célkitűzések	Intézkedések	Eredmények, indikátorok
Valós szükségletekre épülő helyi szociálpolitika működtetése.	Segélyezési és szociális szolgáltatási rendszer működésének átvilágítása, folyamatos vizsgálata, értékelése, a jogszabályokban meghatározottak szerint. (Feltárni és megszüntetni azokat a hiányokat, amelyek az ellátás biztonságát veszélyeztetik.)	Az ESZB évente egy alkalommal értékeli az intézmények szakmai munkáját. A Képviselő-testület szükség szerint módosította a vonatkozó helyi rendeleteket.
A segélyezés volumenének fenntartása, fejlesztése.	A Képviselő-testület az önk. költségvetésében folyamatosan biztosította az anyagi forrást.	A Képviselő-testület szükség szerint módosította a vonatkozó helyi rendeleteket, 2015-ben új szociális támogatási rendelet alkotott, felemelte az egy főre jutó jövedelemhatárt és megemelte az alkalmanként adható segély összegét.
Lakhatás támogatása a rászorulóknak számára	Az 5/2015. (II.5.) ök. rendeletben került szabályozásra a támogatás feltétele.	2015-ben 520 fő 10 283 eFt, 2016-ban 707 fő 19 971 eFt összegben kapott támogatást.
Méltányos közgyógyellátás megszűnését követően új támogatási formaként bevezette a „Palota” gyógyszer-támogatást	A vonatkozó rendelet módosítása 2015-ben	2015. március 1-jétől a méltányos közgyógyellátás megszüntetésre került, helyette Palota gyógyszer-támogatást biztosít az önkormányzat. 2015-ben
A kisgyermekek részére 3 nem kötelező védőoltás támogatása	A költségvetési rendeletben a forrás folyamatosan biztosított.	A támogatás összege 20 000 Ft/fő. Az elmúlt két évben 424 gyermek részesült támogatásban.
Munkanélküliség csökkentése.	Közfoglalkoztatás szervezése.	2015-ben 146 fő önk. ktsg.: 28 219 eFt, 2016-ban 121 fő önk. ktsg.: 24 219 eFt.
Gyermekszegénység visszaszorítása.	Gyermekek nyári étkezésének, táboroztatásának és szabadidős programjának megszervezése.	2015-ben 490 gyermek, 53 munkanapon, 2016-ban 525 gyermek, 55 munkanapon naponta egyszeri meleg ételt kapott a nyári szünetben. Önk. ráfordítás: 2015-ben 6 827 eFt 2016-ban 6 461 eFt volt.
Újszülöttek támogatása	A Képviselő-testület babakelengyével	2015-ben 180, 2016-ban 306 gyermek kapott 20.000 Ft összegű támogatást.

	köszöntötte a kerületi újszülötteket, majd 2014-től 20.000 Ft pénzbeli támogatást adó	
Idősek kapcsolatos stratégiai célok.	A Képviselő-testület 2013-ban létrehozta az Idősügyi Tanácsot és elindította a Levendula 60+ programot	Az Idősügyi Tanács évente legalább kétszer ülésezik.
Idősügyi koncepció elkészítése.	Koncepció kidolgozása.	Az SZCSTB 2013-2018 évig szólóan elfogadta a helyi Idősügyi koncepciót.
Az idősek klubjában tagsági kártya bevezetése és a tagdíj csökkentése.	A Képviselő-testület csökkentette az idősek klubjában a befizetendő díj mértékét.	A klubok tagságának száma folyamatosan emelkedik. A tagsági kártyával a klubtagok mindhárom klub szolgáltatásait igénybe vehetik és kedvezményesen vehetik igénybe a Csokonai Művelődési Központ programjait.
Levendula 60+ idősügyi program és kedvezménykártya bevezetése	A Képviselő-testület anyagi forrást nyújt a programelemek megvalósítására	2014-ben az Önkormányzat elnyerte az „Idősbarát Önkormányzat Díj”-at, eddig 763 fő igényelte a kedvezménykártyát, „Levendula” szabadegyetem: 6 sikeres szemeszter, kirándulások, kulturális programok, áldozattá válás megelőzésével kapcsolatos előadások, generációs együttműködések.
Szépkorúak köszöntése.	90, 95 és 100 évesek személyes köszöntésének megszervezése. A költségvetési rendeletben a forrás folyamatosan biztosított.	Kerületünkben élő, minden 90, 95 és 100. életévét betöltött állampolgárt – hozzájárulásukkal – polgármester, alpolgármesterek és a körzeti képviselők köszöntötték. 100 évesek köszöntése: 2015-ben 5, 2016-ban 4 fő.
Időskorúak gondozóházának bővítése	A Képviselő-testület döntése szerint a gondozóház 80 -100 fő férőhelyre bővül és az ÉPK területen kerül kialakításra.	A gondozóházi elhelyezésre nagy igény mutatkozik, amely igényeket a jelenlegi 12 férőhellyel nem lehet kielégíteni.
Demens ellátás bevezetése	A Képviselő-testület döntése szerint 12 fős demens nappali ellátás megszervezését biztosítja.	A Kontyfa utcai Idősek Klubjában kialakításra került a 12 fős nappali ellátás.
A szociális és gyermekvédelmi ellátás érdekében kötött ellátási szerződések fenntartása, megújítása.	Az ellátási szerződések (Szoc. Rehab. Alapítvány, Humán Sztráda, Félúton Alapítvány, Aranyhíd Gyermek Átmeneti Otthona) fenntartásra illetve megújításra került.	A szolgáltatók, több száz XV. kerületi család szociális, mentális problémájának megoldásában nyújtottak segítséget.
A családok átmeneti otthonában élők	A Képviselő-testület döntése alapján a	A kiléptető lakások száma 2015-ben és 2016-ban 9 volt, melyet a Szoc. Rehab.

**BUDAPEST FŐVÁROS
XV. KERÜLETI SZOCIÁLIS
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓ
FELÜLVIZSGÁLATA**

...../2017. (.....) számú
képviselő-testületi
határozat alapján

RÁKOSPALOTA - PESTÚJHELY - ÚJPALOTA

**BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET
ÖNKORMÁNYZATA**

2017

TARTALOMJEGYZÉK

I. A szociális szolgáltatástervezés

1.1 A szolgáltatástervezési koncepció megalkotásának célja és feladata	4
1.2 A koncepció felülvizsgálatának feladata	5
1.3 Alapelvek meghatározása.....	5
1.4 Értékek meghatározása.....	6
1.5 Jogszabályi háttér.....	6
1.6 Európa Uniós folyamatok.....	7

II. A XV. kerület általános jellemzői, statisztikai adatai

2.1 Településszerkezet, infrastruktúra.....	9
2.2 A lakosság egyes demográfiai jellemzői	9
2.2.1A XV. kerületi népesség száma, területi elhelyezkedése, egyéb demográfiai jellemzői... 15	
2.2.2 Iskolázottsági mutatók.....	19
2.2.3 Foglalkoztatottsági mutatók.....	20
2.2.4 A háztartások, családok legfontosabb jellemzői	23
2.3 A kerületi lakásállományról.....	24

III. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben előírt, illetve önként vállalt szociális gondoskodási formák

3.1 A XV. kerületi Önkormányzat által biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások.....	28
3.2 Szociális szolgáltatások.....	31
3.2.1A XV. kerületi Önkormányzat által biztosított szociális szolgáltatások.....	31

IV. Az egyes szociális ellátási, szolgáltatási formák helyzete

4.1 A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások.....	33
4.1.1 Pénzbeli ellátások	33
4.1.2 Természetben nyújtott ellátások	49
4.2 A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján nyújtott szociális szolgáltatások (személyes gondoskodást nyújtó ellátások)....	59
4.2.1 Alapszolgáltatások	60
4.2.2 Szakosított ellátások	85
4.2.2.1 Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények	85
4.3 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. alapján adható pénzbeli és természetbeni ellátást és személyes gondoskodást biztosító támogatási formák.....	87

4.3.1 Pénzbeli és természetbeni ellátások.....	88
4.3.2 Személyes gondoskodást biztosító támogatási formák.....	93
4.4 A menedéjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény alapján adható szociális jellegű támogatási formák.....	99

V. A nem önkormányzatok által végzett szociális szolgáltatások helye és szerepe a kerületi ellátásban

5.1 A civil szervezetek szerepe a szociális jellegű tevékenységek rendszerében.....	100
5.2 Ellátási szerződés kötése önkormányzati feladat átvállalására.....	100
5.3 Pályázatok és egyéb támogatások szociális célú civil szervezetek részére.....	101
5.4 Helyi szociálpolitikai kerekasztal.....	101

VI. Stratégiai kihívások a szociális szolgáltatások fejlesztésében

6.1 A szociális ellátórendszer SWOT analízise.....	103
6.2 A tervezett tennivalók, célok megvalósítása és a további feladatok kijelölése.....	103
6.3 A szociális és gyermekvédelmi ellátások fenntartásának, működtetésének finanszírozása.....	105

VII. Mellékletek

1. sz. melléklet: kapcsolódó legfontosabb jogszabályok jegyzéke
2. sz. melléklet: Budapest XV. kerület demográfiai jellemzői
3. sz. melléklet: a XV. kerületi díjhátralékok
4. sz. melléklet: gázdíj és víz- csatornadíj tartozások mértéke a XV. kerületben
5. sz. melléklet: létminimum értékek 2006-2015
6. sz. melléklet: nyertes pályázatok 2010-2015

VIII. Függelék

- Nyilvántartott álláskeresők száma Budapest kerületeiben 2016. december 20-án.
- KSH települési adatok 2017. január 1-jén.
- Budapest kerületeinek lakosság 2017. január 1-jén.
- Állománystatisztika a XV. kerületi nyugdíjakról és nyugdíjszerű ellátásokról (2016. év).

I.

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉS

1.1. *A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ MEGALKOTÁSÁNAK CÉLJA ÉS FELADATA*

A szolgáltatástervezési koncepció az önkormányzatok szociális stratégiájának, operatív tervezésének és az operatív tervekben származtatott fejlesztési projektjeinek alapidokumentuma. Meghatározza a fejlesztési irányok különféle szintekre történő lebontása révén a szociális szolgáltatások, illetve az azokat körülvevő környezet viszonyát.

A szolgáltatástervezési koncepció célja egy olyan dokumentum létrehozása, amely átfogó képet nyújt a XV. kerület ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről, a rendelkezésre álló lehetőségekről, a szolgáltatások fejlesztésének irányairól, racionalizálásukról.

Továbbá célja:

- ✓ feltárni és megszüntetni azokat a hiányokat, amelyek az ellátás biztonságát veszélyeztetik,
- ✓ olyan szolgáltató rendszer létrehozása, amely összehangoltan működik, lefedi a szociális szükségleteket, minőségi- és differenciált szolgáltatást nyújt, és amelynek a középpontjában az egyén áll,
- ✓ rávilágítani a XV. kerületben működő szociális ellátó rendszer esetleges hiányosságaira.
- ✓ kijelölni az irányt a szükségletekhez igazodó intézményrendszer kialakításához,
- ✓ a meglévő szolgáltatások minőségének emeléséhez,
- ✓ tárgyi és infrastrukturális feltételek javításához,
- ✓ az intézmények alapvető működőképességének erősítéséhez,
- ✓ célcsoport elérésének javításához,
- ✓ kommunikációs és tájékoztatási hatékonyság növeléséhez,
- ✓ külső partnerekkel való együttműködés fejlesztéséhez,
- ✓ esélyegyenlőségi intézkedésekhez,
- ✓ a pályázati aktivitás fokozásához.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) **92. § (3) bekezdése** szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A koncepció tartalmazza különösen:

- a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,

b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,

c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,

d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A XV. kerületben az első szociális szolgáltatástervezési koncepció 2004-ben készült el, majd 2006-ban, 2008-ban, 2011-ben, 2013-ban és 2015-ben felülvizsgálva és aktualizálva lett.

A XV. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete mindegyik alkalommal - a koncepcióban leírtak szerint - tudomásul vette a már megvalósult elképzeléseket, illetve meghatározta a célokat.

Fentiek figyelembe vételével a 2017. évi felülvizsgálatnak célja, hogy bemutassa kerületünkben a jogi, gazdasági, és társadalmi változások hatását a szociális szolgáltatásokra.

Helyzetjelentést fogalmaztunk meg a jelenlegi viszonyokról, és bemutatjuk az előző felülvizsgálat elkészítésekor megfogalmazott célok megvalósítását és az előttünk álló feladatok körét.

1.2. A KONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLATÁNAK FELADATA

- Kerületi helyzetkép bemutatása, amely kitér a felülvizsgálata óta történt változásokra a kerület szociális helyzetére, demográfiai, statisztikai adataira, a foglalkoztatottsági helyzetére.
- A koncepció felülvizsgálatakor meghatározott feladatok időarányos végrehajtásának bemutatása, azok eredményessége, a továbbra is megvalósításra váró feladatok feltérképezése.
- A szociális ellátórendszer felépítése, abban történt változások, a megváltozott jogi szabályozás bemutatása, az önkormányzati hatáskörben történt szabályozás változása, a helyi szinten – jegyzői hatáskörben, valamint önkormányzati hatáskörben – hozott döntések alakulása. Az Szt.-ben és a helyi rendeletben meghatározott ellátások típusonkénti bemutatása.
- A jövőbeli feladatok, fejlesztési irányvonalak bemutatása.

1.3. ALAPELVEK MEGHATÁROZÁSA

- Jog az emberhez méltó életre és ennek elidegeníthetlensége.
- Esélyegyenlőség biztosítása a kerület valamennyi rászorulója számára és egyenlő hozzáférés biztosítása a szociális szolgáltatásokhoz.
- Mindennemű hátrányos megkülönböztetés tilalma kor, nem, vallási, etnikai hovatartozás, szexuális irányultság, vagyoni helyzet, politikai nézet, fogyatékoság és egyéb helyzet miatt.
- A szociális biztonság megteremtése az önkormányzat koordinatív szerepének erősítésével a szociális intézmények, valamint a szociális tevékenységet folytató nonprofit, egyházi és civil szervezetek között.

- Nyitott szociálpolitika, az önkormányzat szerepének tisztázása (az önkormányzat csak az egyik felelős szereplő, a szolgáltatások biztosításában szerepet vállaló non-profit, egyházi és piaci szervezetek tekintetében főként koordinatív szerepet lát el).
- A szociális intézmények támogató szerepének hangsúlyozása.
- A helyi szociálpolitika feladata a esélyegyenlőtlenségek mérséklése, és az ebből fakadó társadalmi feszültségek, a marginalizálódás, a kirekesztettség csökkentése, a szegénységben élők esélyeinek, önálló boldogulási lehetőségeinek javítása.
- Fenntarthatóság: a működés és a fejlesztés finanszírozhatósága.

1.4. ÉRTÉKEK MEGHATÁROZÁSA

A szociálpolitika szempontjából kiemelt jelentőségű értékek:

- Szociális biztonság - ne fordulhasson elő, hogy a szükségét szenvedők ellátás nélkül maradjanak.
- Differenciált, az egyén szükségleteihez igazodó ellátás.
- Az ellátások, szolgáltatások „kliensközelí” biztosítása.
- A társadalmi beilleszkedés, integráció erősítése.
- Hatékony és minőségi szolgáltatások biztosítása.

Önkormányzatunk érdeke, hogy a rendelkezésre álló gazdasági erőforrások minél hatékonyabban kerüljenek felhasználásra, az ellátórendszer költséghatékonyan működjön. A szociális ellátások állami normatív támogatása csökkent, de az ellátórendszer struktúrája nem változott. Ezért keresni kell a lehetőségét, módját annak, hogy kevesebb forrásból változatlan színvonalú szolgáltatást tudjunk biztosítani.

1.5. JOGSZABÁLYI HÁTTER

A szociálpolitikai célok megvalósításának egyik fontos eszköze a jogi garanciák megléte, ezért a jogszabályok tartalmazzák a legkoherensebb formában az állam szociális célkitűzését. Az állampolgárok alapvető szociális jogai a Magyarország Alaptörvényében kerültek legmagasabb szinten megfogalmazásra. Az Alaptörvény az alábbi rendelkezéseiben fogalmazza meg a szociális jogokat:

XIX. cikk

„(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

(3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.”

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény** a helyi önkormányzatoknak kötelező feladat- és hatáskört is megállapít. A kötelezően ellátandó feladatok ellátásához szükséges anyagi feltételeket a központi költségvetés biztosítja. A törvény a nagyobb lakosságszámú és teljesítőképességű önkormányzatoknak több kötelező

feladatot és hatáskört állapíthat meg. Lehetőség nyílik önként vállalt feladatellátásra is, amelyhez az anyagi forrást az önkormányzatnak kell biztosítania.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a szociális törvény (a továbbiakban: Szt.) a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesülésének garanciáit.

1.6 EURÓPA UNIÓS FOLYAMATOK

A szociális szolgáltatások modernizálása Európát jelenleg foglalkoztató kérdések egyik legfontosabbika, mivel e szolgáltatások egyrészt alapvető szerepet töltenek be a társadalmi kohézió terén, másrészt átalakításuk és foglalkoztatási potenciáljuk által a lisszaboni stratégia szerves részét képezik.

Az emberi erőforrásokban való befektetés, valamint az aktív és dinamikus jóléti állam építése döntően befolyásolja Európa pozícióját a tudásalapú gazdaságban és azt is biztosítja, hogy az új gazdaság kialakulása ne járjon együtt olyan szociális problémák terjedésével, mint a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztés és a szegénység. Az emberi erőforrások megfelelő állapotba tartásához, a foglalkoztathatósághoz szükség van a szociális védelmi rendszerek korszerűsítésére is. Átalakításuk azért elkerülhetetlen, mert a jövőben egy aktív jóléti állam részeként kell biztosítaniuk azt, hogy a munka kifizető és a szociális ellátórendszer a népesség előregedésének körülményei közt is fenntartható legyen, miközben előmozdítja a társadalmi beilleszkedést és a nemek közötti egyenlőséget és biztosítja az egészségügyi szolgáltatások magas színvonalát.

Az Európai Bizottság 2008. július 2-án fogadta el a megújított szociális menetrendet, amely jónéhány uniós politikát egyesítve az alábbi hét prioritási terület intézkedéseit támogatja:

- Gyermekek és ifjúság – a jövő Európája.
- Befektetés az emberi erőforrásokba: több és jobb munkahely, új készségek.
- Mobilitás.
- Hosszabb és egészségesebb élet.
- A szegénység és a szociális kirekesztés elleni küzdelem.
- A megkülönböztetés elleni küzdelem és a nemek közötti egyenlőség elősegítése.
- Lehetőségek, hozzáférés és közösségvállalás világszerte¹

Az Európai Bizottság támogatja és kiegészíti a szociális védelemmel és a társadalmi befogadással kapcsolatos tagállami szakpolitikákat.

Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló Európa 2020 stratégia célkitűzéseket határozott meg annak érdekében, hogy legalább 20 millió embert kiemeljen a szegénységből és a társadalmi kirekesztettségéből, a 20–64 év közöttiek foglalkoztatottságát pedig 75%-ra növelje. Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezésekkel – egyebek mellett a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem platformjával és az új készségek és munkahelyek menetrendjével – ösztönzi az e célok megvalósítására irányuló erőfeszítéseket.

A Bizottság ún. szociális beruházási csomagot terjesztett elő, amelyben útmutatást nyújt a tagállamoknak jóléti rendszereik modernizálásához. Az átfogó cél az, hogy a tagállamok nagyobb hangsúlyt fektessenek az egész életen át tartó szociális beruházásra.

A csomag részei:

¹ Forrás: EU Bizottság honlapja

- Foglalkoztatási csomag, amely kijelöli az utat a munkahelyteremtő fellendülés felé.
- Fehér könyv a nyugdíjakról, amely felvázolja a megfelelő, fenntartható és biztonságos nyugdíjakra irányuló stratégiát.
- A fiatalok foglalkoztatására vonatkozó csomag, amely konkrétan a fiatalok helyzetével foglalkozik.

A szociális biztonság és a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében az EU pénzügyileg támogatja a tagállamok azon erőfeszítéseit, amelyek egyrészt az emberek jövőjébe történő befektetést célozzák olyan területeken, mint például az oktatás és képzés, a gyermekgondozás, az egészségügy, a hozzáférhető infrastruktúra, valamint az álláshoz jutás támogatása, másrészt a szociális biztonsági rendszereik megreformálására irányulnak. Az EU emellett fontos szerepet tölt be ennek a finanszírozásnak a koordinálásában is.

Szakpolitikai keret

Az EU az európai szemeszter keretében irányt szab az Európa 2020 stratégia céljait szolgáló **tagállami gazdasági és szociális reformoknak**, és figyelemmel kíséri azok végrehajtását. A Bizottság országspecifikus ajánlásokban teszi közzé a feltárt problémákat és a javasolt megoldásokat.

Mivel a szociálpolitikák az Európa 2020 stratégia szerves részét képezik, a Bizottság a társadalmi kihívások kezelésére irányuló tagállami erőfeszítéseket is támogatja. Ennek eszköze a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem platformja, a szociális beruházási csomag és az uniós alapok, különösen az Európai Szociális Alap.

Szakpolitikai együttműködés

A társadalmi befogadás, az egészségügy, a tartós ápolás-gondozás és a nyugdíjak terén a Bizottság és az uniós tagállamok az ún. nyitott koordinációs módszert alkalmazzák és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság keretében működnek együtt.

A szociális védelem és társadalmi befogadás területén alkalmazott nyitott koordinációs módszer olyan **önkéntes szakpolitikai együttműködést** tesz lehetővé, amelynek során a tagállamok közös célkitűzésekről határoznak, majd közös mutatókkal mérik a célkitűzések megvalósítását. A folyamat során a Bizottság és a tagállamok szorosan együttműködnek az érdekelt felekkel, pl. a szociális partnerekkel és a civil társadalommal.²

² Forrás: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=hu&catId=750>

II.

A XV. KERÜLET ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, STATISZTIKAI ADATAI (EURÓPAI, ORSZÁGOS ÉS BUDAPESTI KITEKINTÉSSEL)

2.1. TELEPÜLÉSSZERKEZET, INFRASTRUKTÚRA

A XV. kerület területe: 26,95 km². Belterületi közúti hálózata: 137 km, ebből burkolt: 119 km. Csatornahálózat hossza: 139 km. Népsűrűség 2965 fő/km². A XV. kerületi lakott lakások száma: **34 222** (a 2011-es népszámlálás adatai alapján). A kerületben található lakások száma 2014. december 31-i állapot szerint és azt követően is: **37 262**, mely a népességet figyelembe véve, 2,1 fő/lakást jelent.

Budapest XV. kerület állandó lakossága **79 866 fő** a 2017. év január 1-jén, ami Magyarország népességének 0.81%-a. A Visuál Regiszter 2016. évi január 20-i állapot szerint a 80 756 fő, a 2017. év május 31-i állapot szerint 80 184 fő volt a XV. kerület lakónépessége.

Budapest XV. kerülete három történetileg jól elkülöníthető, illetve megkülönböztetett területi egységből áll. Ez a három része a kerületnek – Rákospalota, Pestújhely és Újpalota. E területrészek azonban sem építészeti szempontból, sem az ott élő emberek társadalmi, szociális helyzetét figyelembe véve nem tekinthetők teljesen homogénnek. Ez még Újpalotára – amely egy tipikus nagyvárosi lakótelep – is igaz, mint az a későbbiekben felsorolt adatok tükrében is látható. Ez a homogenitás még kevésbé mondható el Rákospalotáról, ahol a családi házas kertvárosias lakóövezet (Rákospalota-kertváros) mellett, létezik az Öregfalu nevű terület, a maga régi építésű parasztházaival, illetve újonnan felépült lakótelepi lakásaival, társasházaival. Emellett még sok különböző időszakban épült településrész alkotja Rákospalota egészét. Ilyen többek között a Rákospalota-Újfalú és az egyedi adottságokkal rendelkező MÁV-telep. Meg kell jegyezni, hogy pár éve jelentős építési kedv mutatkozik a kerület rákospalotai részén is, ahol a számos kisebb-nagyobb épülettömbök, társasházak alkotta egységek megjelenése alapvetően más városképi jelleget ad/adhat a környéknek. Még talán Pestújhely térsége – családi házas, villaszerű épületekkel beépített településrészként – a leghomogénebb rész a XV. kerületet alkotó három városrész közül. Emellett még meg kell említeni, hogy létezik az egykori laktanyaépületekből kialakított Szilas-parki lakótelep, amely ugyan Újpalota mellett van, de több szempont miatt sem kapcsolódik szervesen az óriási lakótelephez.

2.2. A LAKOSSÁG EGYES DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐI

Az Európai Unió átlagéletkora jelenleg körülbelül 40 év, azonban 2060-ra 47-re nő. Az EU 28-as tagállamokban az 55 évet betöltöttek és az 55 év felettiiek népességi aránya az 1990-ben jegyzett 25%-ról 30%-ra nőtt 2010-re, becslések szerint ez a szám 2060-ra eléri a 40%-ot. Ez a tendencia számos problémát vet fel: a szociális ellátórendszer teljes átstrukturálására, a nyugdíjrendszer, egészségügyi hálózat átszervezésére van szükség, a segélyek, támogatások többletkiadásként jelentkezhetnek, emellett a fogyó munkaerő miatt az Unión kívüli országokból érkező migrációs nyomással is számolni kell.³

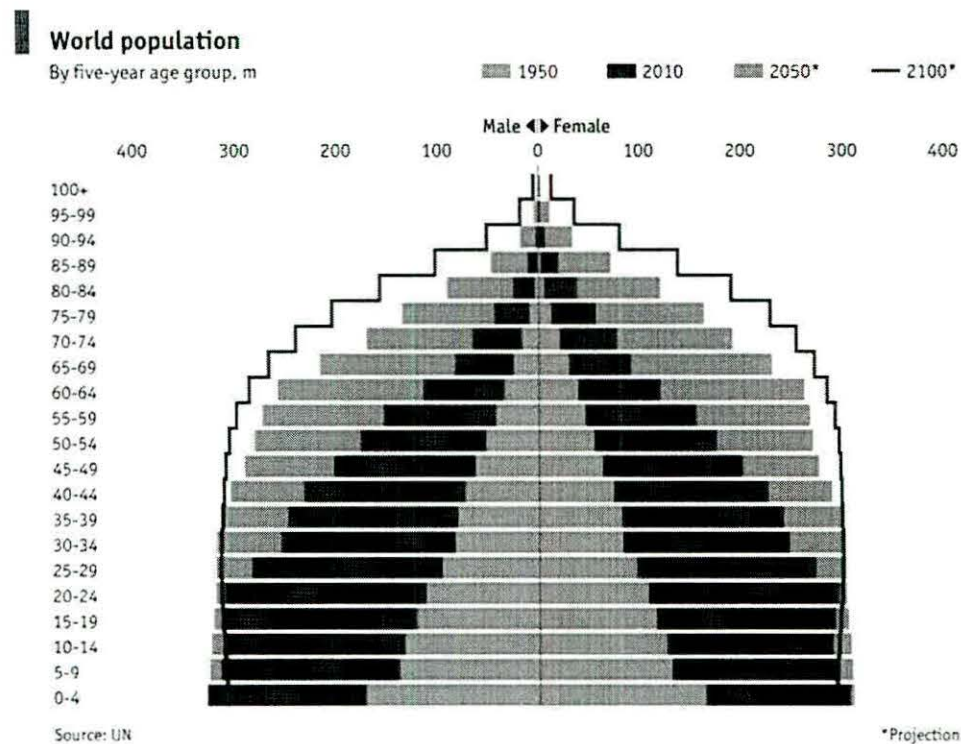
Magyarország lakossága 1981 óta csökken, s közben folyamatosan előregszik. A demográfiai folyamatok komoly problémákat idéznek elő a gazdaság különböző területein, többek között a szociális rendszerek (nyugdíj, egészségügy) fenntarthatóságában.

³ Forrás: www.wikipedia.hu

Egyes előrejelzések szerint 40 év múlva a 65 évnél idősebbek aránya 30 százalék fölé kerül a népességen belül. Ugyanakkor a születéskor várható élettartam erőteljesen ki fog tolni, ezért az idősök sokáig maradnak részesei az egészségügyi és a nyugdíj ellátórendszernek. Az alacsony születési arány miatt sokkal kevesebb fiatal él majd Magyarországon és kevesebben fizetnek járulékot.

Az ENSZ kutatási eredményei alapján Európa kifejezett öregedési tendenciát fog tapasztalni. Jelentős különbség van azonban a nemek között. Európában a nők várható élettartama jelenleg 6 évvel hosszabb, mint a férfiaké. Ez azt jelenti, hogy jelentős számú egyedül élő időssel kell számolnunk.

ENSZ egészen 2100-ig igyekezett prognózist adni, különféle feltételezések alkalmazásával arról, hogy a termékenységi és halálozási arányok az évek során hogyan változnak a világ országaiban. Ezeknek a becsléseknek az átlagai arra utalnak, hogy a globális népesség 2085-ig meghaladja majd a 10 milliárdot. 2100-ra az emberek 22,3%-a lesz 65 éves vagy idősebb, ez mindössze 7,6% volt 2010-ben! A népességnövekedés nagy része várhatóan a fejlődő világból származik. Afrika népessége a 2010-es 1 milliárdról 2100-ra 3,6 milliárdra fog emelkedni. 1950-ben a világ népességének 32%-a a mai gazdag országokban élt. 2100-ra csak 13% fog ezekben élni.⁴

A 2011. évi népszámlálás megállapításai szerint a népesség idősödésének egyik jellemző mérőszáma a gyermek- és időskorúak egymáshoz viszonyított aránya. Budapesten a 15 évesnél fiatalabbak népességen belüli aránya 2001 és 2011 között 12,8 százalékról 12,2 százalékra változott, az időskorúaké 23,0 százalékról 25,4 százalékra nőtt, azaz az időskorú

⁴ http://piackutatas.blog.hu/2011/05/19/a_vilag_2100_ban_valtozik_a_korf%C3%A1_alakja

népességaránya a fővárosban már több mint kétszerese a gyermekkorúakénak. Az idősödés eltérő mértékben jellemezte a nemeket: a férfiaknál kisebb (21 százalék) az időskorúak aránya, mint a nőknél (29 százalék).

A 2011. évi adatok szerint Budapesten száz aktívkorúra (15–59 évesre) 20 gyermekkorú eltartásának terhe jutott, ugyanannyié, mint tíz évvel korábban, azonban az időskorúak eltartottsági rátája 36-ról 41-re emelkedett.

Területi egység	A gyermeknépesség eltartottsági rátája			Az idős népesség eltartottsági rátája			Az eltartott népesség rátája			Öregedési index		
	2001	2012	2016	2001	2012	2016	2001	2012	2016	2001	2012	2016
Budapest	18,6	18,4	20,2	25,7	27,5	29,3	44,3	45,9	49,4	138,3	149,1	145,2

Budapesten az egyik legidősebb korstruktúrája a XV. kerületnek van, ahol száz gyermekkorúra 208 idős személy jut.

Területi egység	Élve születés ezer lakosra		Halálozás ezer lakosra		Házasságkötés ezer lakosra		Válás ezer lakosra	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Budapest	9,1	9,2	12,4	12,0	5,0	5,3	2,0	2,0

Területi egység (ezer lakosra)	Természetes szaporodás, fogyás		Tényleges szaporodás, fogyás	
	2015	2016	2015	2016
Budapest	-3,3	-2,8	1,0	-3,9

A KSH előzetes adatai szerint 2015 első negyedében **Budapesten** - az országos folyamatokhoz hasonlóan - mind az élveszületések, mind a halálozások száma meghaladta a 2014 első negyedévit. A halálozások száma nagyobb volt a kiemelkedően magas országos átlagnál; a főváros természetes népességfogyása az egy évvel korábbihoz képest másfélszeresére bővült.

Az év első három hónapjában 3906 újszülött jött a világra, ami 4,4%-kal több mint tavaly ilyenkor. Ugyanakkor 6180-an hunytak el, 18 %-kal többen, mint 2014 első negyedében. A halálozások számának növekedése meghaladta az országosan tapasztalt, különösen magas, 15%-os emelkedést. A jelentős halálozási többlet alakulásában szerepet játszott az előző évi alacsony bázis is. A születések és halálozások egyenlegeként kialakult természetes népességfogyás 2274 fő volt, a 2014 azonos időszakára jellemző 1477 fővel szemben.

Magyarországon 2016-ban 51 805 házasságot kötöttek. A **házasságkötések száma** az elmúlt évi kismértékű emelkedést követően **2017** első félévében csökkent. Budapesten 2016-ban 9 249 házasságot anyakönyveztek, 2017 első félévében pedig 3 961-et, amely 71-gyel kevesebb, mint 2016 első félévében volt.

Területi egység	Születéskor várható átlagos élettartam						Átlagéletkor					
	férfi			nő			férfi			nő		
	2001	2012	2015	2001	2012	2015	2001	2012	2016	2001	2012	2016
Budapest	69,28	73,58	73,86	76,52	79,23	79,60	39,2	40,3	40,5	43,9	44,8	44,8

2016-ban Budapest népmozgalmi folyamatai az országosnál kissé kedvezőtlenebbül alakultak. Az élveszületések száma az országos növekedéssel szemben stagnált a halálozások számának visszaesése átlag körüli volt.

Magyarország lélekszáma 2011. január 31-én 9 millió 994 ezer, 2013. január 1-jén **9 millió 908 ezer 798 fő** volt, 2015. január 1-én **9 millió 855 ezer 571 fő** volt.

2016. október 1-jén Magyarország népessége **9 millió 803 837 fő**, 134 ezer fővel kevesebb, mint a legutóbbi népszámláláskor. 2016-ban egy négyzetkilométerre már csak 105 fő jutott. A legsűrűbben lakott település Budapest volt, ahol átlagosan 3360 fő élt egy négyzetkilométeren. A felmérés időpontjában a népesség 15%-a volt gyermekkorú, 67 % tartozott az aktív korúak, 19% pedig a 65 éves és annál idősebbek közé.

2017 első negyedében 22 072 gyermek született, 1,7%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. A **38 589** halálozás jelentős, 16 %-os növekedés a 2016. január-márciushoz képest. 2017. első három hónapján belül a januári és a februári halálesetek emelkedése volt jelentős, márciusban a kedvezőtlen folyamat jelentősen lelassult. A természetes fogyás 16 517 fő volt, 5576-tal több az egy évvel korábbinál.

Az év első hónapjában 22071 gyermek jött világra, ami 389-cel, 1,7%-kal maradt el a 2016. január-márciusi születésszámtól. A csökkenés részben azzal magyarázható, hogy 2016 szökőév volt, így az vizsgált időszak egy nappal rövidebb volt, a szökőnap hatásától megtisztított születésszám kisebb mértékben, mindössze 0,6%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest.

A halálozások számának tavaly szeptember óta tartó emelkedése tovább folytatódott. 2017. január-márciusban 38 589-en veszítették életüket, ami nagymértékű, 16%-os emelkedést, számszerűen 5187-tel több elhunytat jelent az egy évvel korábbihoz képest.

A halálozások számának jelentős emelkedése, valamint a születések csökkenése következtében a természetes fogyás a 2016. január-márciusi 10 941-gyel szemben 2017 első negyedében 16 517 fő volt, ami 51%-os növekedést jelent.

A házasságkötések számának hosszabb időszak óta tartó nagymértékű emelkedése megtorpant, és 2017. első negyedében a regisztrált házasságok száma mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest. Az év első hónapjában anyakönyvezett 6035 frigy 8,7%-kal, számszerűen 575-tel volt kevesebb az előző év azonos időszakához képest.

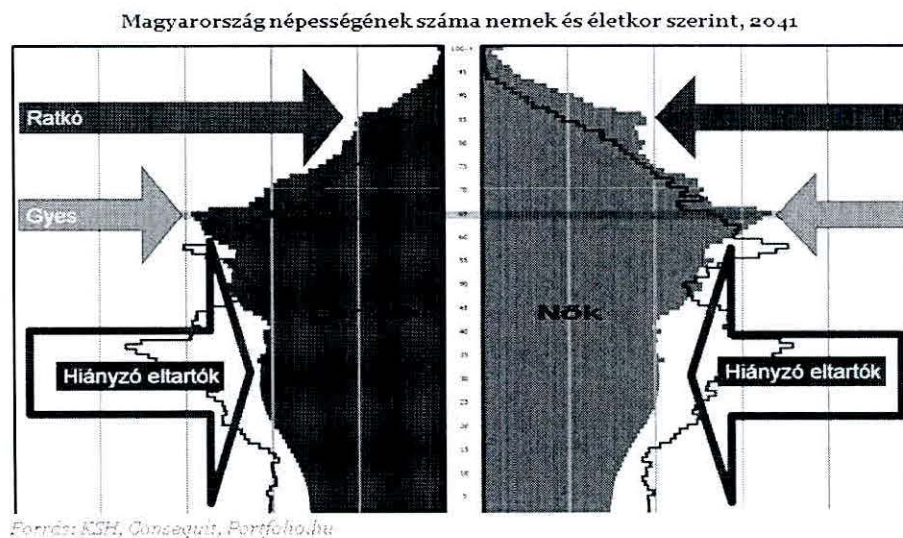
Ezer lakosra 9,1 élveszületés és 16,0 halálozás jutott. Az előbbi 0,1 ezrelékponttal alacsonyabb, az utóbbi 2,3 ezrelékponttal magasabb volt az előző évinél, ennek eredményeként a természetes fogyás 2,3 ezrelékponttal 6,8 ezrelékre emelkedett. Az év első három hónapjában ezer élveszületésre 3,2 csecsemőhalálozás jutott, ami 0,8 ezrelékpontos visszaesés az előző év január-márciushoz képest. A házasságkötési arányszám 2,5 ezrelékes értéke 0,2 ezrelékponttal alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban.

A népmozgalom főbb adatai 2017. január-március				
Népmozgalmi esemény	száma	Változás az előző év azonos időszakához képest %	Ezer lakosra	Változás az előző év azonos időszakához képest %
Élveszületés	22 072	-1,7	9,1	-0,6
Halálozás	38 589	15,5	16,0	16,9
Csecsemőhalálozás	70	-21,3	3,2	-20,0

Házasságkötés	6 035	-8,7	2,5	-7,6
Természetes fogyás	-16 517	51,0	-6,8	52,8

2017 első negyedében a természetes fogyás üteme az összes régióban emelkedett. A születések jelentős mérséklődése miatt a legnagyobb, közel 75%-os növekedést Közép-Magyarországon regisztráltak.

Az alábbi korfa bemutatja, hogy mire számíthatunk 2041-ig Magyarországon. Jól látszik, hogy a fiatal népesség száma jelentősen csökken, ugyanakkor az idősebbek száma szignifikánsan emelkedik az életkor kitolódása miatt.

Budapest népessége 2010. január 1-jén 1.721 556 fő volt, ami közel három évtizedes csökkenés után újra növekvő tendenciát mutat a csökkenő mértékű természetes fogyás és a növekvő bevándorlás következtében.

2013. január 1-jén ez a tendencia nem változott, a lélekszám **1 735 711 fő** volt, **2015. január 1-én 1 757 618 fő**, amely **21 907 fővel** több az előző évinél.

A 2016-os adatok szerint ez a szám csak 1 732 000 főre tehető. A korábban jellemző vándorlási többlettel szemben a főváros teljes vándorlási mérlege 2016-ban negatív egyenleget mutatott a szuburbanizációs folyamat hatására. A céltelepülés kiválasztásában nőtt a főváros környéki agglomeráció szerepe. Budapesten a teljes vándorlási veszteség 3400 főt tett ki, ezen belül az állandó vándorlásnak betudható 3250, az ideiglenes vándorlásban 150 fős veszteség tapasztalható.

2.2.1 A XV. KERÜLETI NÉPESSÉG SZÁMA, EGYÉB DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐI

Kerületünk lakossága – a KSH adatai szerint – az elmúlt években 80 ezer fő körül mozog, enyhén csökken. A 2011. évi népszámláláskor a lakosság száma **79 645⁵** fő volt, *2013-ban 80 548 fő, 2014-ben 80 267 fő, 2015. január 1. napján pedig 80 327 fő volt.*

A Visuál Regiszter 2016. évi január 20-i állapot szerint a **80 756** fő, a 2017. év május 31-i állapot szerint **80 184** fő a XV. kerület lakónépessége.

A lakosság korösszetétele az európai és a magyar trendet követi, az időskorúak száma kismértékben, de folyamatosan emelkedik, amíg a születések száma stagnál, amely hosszabb távon a népesség elöregedését jelentheti. Egyre növekszik az idős egyszemélyes háztartások száma, valamint az egyedül élő, a különböző egészségügyi, mentális és szociális problémákkal küzdő emberek aránya.

A demográfiai adatokból látható a lakosság elöregedése, így várhatóan nő az igény az idősellátás iránt, amely szociális segítségen túl egészségügyi, gondozási szolgáltatások iránti igény növekedését is jelenti.

Lakónépesség**Budapest XV. kerület népességének száma 1990-ben, 2001-ben, 2011-ben⁶**

Év	1990	2001	2011*
XV. kerületi lakónépesség összesen	95.593	86.453	79.645

* 2011. októberi állapot.

Budapest XV. kerület adatai nemek és népsűrűség szerinti bontásban⁷

	Férfi fő	Nő fő	Összesen fő	Népsűrűség (fő/km ²)
2001	40.046	46.407	86.453	3.163
2011	36.435	43.210	79.645	2.956

Budapest XV. kerületi lakónépessége és kormegoszlása minden év. január 1-jén (év/fő)

kormegoszlás	2014	2015	2016
0-18 év	12 254	11 695	12 068
19-60 év	47 688	46 737	44 842
60 év felett	20 325	21 802	21 846
összesen	80 267	80 234	80 756

Kerületünkben a házasságkötések száma emelkedést mutat. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint húsz éve nem volt olyan magas a házasságkötések száma Magyarországon, mint 2016-ban. Az egy évvel korábbi rekordot már novemberben megdöntötték a tavaly házasodó párok.

⁵ 2011. októberi adat

⁶ Népszámlálási adatok

⁷ Népszámlálási adatok

Jellemező, hogy folyamatosan kitolódik az első házasságot kötők átlagéletkora. A növekedés a nők és a férfiak esetében is tapasztalható. Az utolsó, erre vonatkozó adatok 2015-ből származnak: a nők ekkor átlagosan 29,6, a férfiak 32,4 éves korukban köteleződtek el. Míg a hagyományos családtípus vesztett súlyából, nőtt a házasságon kívüli együttélési forma népszerűsége. (Kevésbé jó hír azonban, hogy 2015-ben kissé emelkedett a válások száma az előző évihez képest: 2015-ben 20 315 házasságot bontottak fel.)

A fentieket támasztja alá, hogy a társadalomkutatók szerint, a fiatalok hetven százaléka mondja azt, hogy nem lehet az ember igazán boldog akkor, ha nincs gyermeke, és nyolcvan százalékuk összességében a házasságot tartja a legjobb életformának.

Budapest XV. kerületében a házasságkötések száma

év	2014	2015	2016
Házasságkötések száma	168	194	251

Kopp Mária⁸ szerint a házasságnak és a családnak van a legerősebb egészségvédő szerepe az ember életében, ezek hiánya sokkal nagyobb kockázatot jelent, mint az ismert rizikótényezők: az alkohol, a dohányzás, vagy az elhízás, messze nincs ilyen pozitív hatása az élettársi kapcsolatoknak, a szingli lét pedig egyenesen egészségkárosító. Valamennyi pszichológiai életminőség-mutató jobb azok között, akik úgy érzik, nehéz élethelyzetben számíthatnak családtagjaikra. A férfiak között a családi támogatás mértéke az élet értelmének tudatát, a koherenciát erősíti, a nők esetében a depressziótól és reménytelenségtől véd a jó családi légkör.

Budapest XV. kerületében a születések száma

év	2014	2015	2016
Születések száma	659	661	636

A XV. kerületben a születések száma az elmúlt három év adatai alapján átlagosan **652** volt, azonban a születések számának megállapításakor a kerületben életvitelszerűen élők számát vettük alapul, amelyek közül nem mindenki rendelkezik kerületi bejelentett lakcímmel.

Több születés, kevesebb halálozás, mérsékeltbb természetes fogyás volt jellemző 2016-ra Magyarországon.

2016 első tizenegy hónapjában 85 128 gyermek született, 1,4%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. A 114 407 halálozás 5,4%-os csökkenést jelent 2015. január–novemberhez képest. A természetes fogyás 29 279 fő volt, 7 751-gyel kevesebb az egy évvel korábbinál.

Budapest XV. kerületében a halálozások száma

év	2014	2015	2016
Halálozások száma	300	343	300

⁸ Orvos, pszichológus a SOTE Magatartástudományi Intézet tudományos igazgatóhelyettese, a Semmelweis Egyetem–MTA „Mentális Egészségtudományok” társult kutatócsoport vezetője volt, 2012-ben hunyt el.

Egészségügyi állapot

Magyarország egészségügyi állapota alapján a világ országai között a középmezőnyben foglal helyet, azonban Európát tekintve egyike a legkedvezőtlenebb helyzetű országoknak. Az egykori szocialista országokat tekintve hazánk morbiditási (megbetegedési) és mortalitási (halálozási) helyzete szinte egyedülálló. Sajnos elmondható, hogy hazánk a rendszerváltást követően nemcsak az Unió fejlett országaival és az uniós átlaggal sem tudott az egészségügyi állapotokat és halálozási statisztikát szemlélve lépést tartani, de Közép-Kelet-Európa országai (volt szocialista államok) mögött is elmaradt.⁹

Az EU tagállamaiban a születéskor várható élettartam 1990 óta több mint 6 évvel, 74,2 évről 2014-re 80,9 évre emelkedett. Nyugat-Európában 8 évvel magasabb a várható élettartam, mint a legalacsonyabb számot produkáló közép- és kelet-európai országokban.¹⁰

Az EU országaiban élő öt felnőttből egy napi rendszerességgel dohányzik, minden ötödik felnőtt legalább havonta egyszer túl sok alkoholt iszik, s minden hatodik túlsúlyos, áll az OECD jelentésében. A fiatalkori ivászatban élen járnak a magyarok, a 15 éves fiúk a litván gyerekekkel vezetnek ezt a listát. A 15 éves magyar lányoknál is csak a dán lányok isznak többet. Dohányzásban a magyar gyerekek és a felnőttek is az élen vannak. A gyermekkori elhízásban a magyar adatok meghaladják az uniós átlagot, felnőtteknél e téren is sikerült az élbolyhoz csatlakozni, csak a máltai és az ír felnőtt korúak között élnek nagyobb arányban túlsúlyos emberek. Az EU országaiban több mint 1,3 millióan haltak meg rákban 2013-ban, itthon több mint 10 százalékkal többen, mint az EU-s átlag.¹¹

A fentieknek „ellentmond” a KSH felmérése, amely szerint a felnőtt magyar lakosság 89 százaléka elégedett az egészségi állapotával, vagy legalábbis kielégítőnek tartja azt, csaknem kétharmada jónak vagy nagyon jónak tartja egészségi állapotát, az egészségügyi ellátásokkal pedig a túlnyomó többség elégedett.

A XV. kerületben a születéskor várható átlagos élettartam a férfiak esetében 72,1 év, a nők esetében 78,3 év. Budapest 23 kerületének tekintetében a 15. helyen állunk. A legmagasabb életkorra a II. kerületben számíthatnak az ott lakók (férfiak: 77,5 év, nők: 82,6 év).¹²

A 2012-ben készült Budapest Egészségterv adatai szerint kerületünkben a megbetegedési, ill. betegségkockázati adatok 45-54 éves korcsoportra kiterjesztett vizsgálata alapján kiemelő, hogy a cukorbetegség e korcsoportban magas gyakorisággal fordul elő mindkét nemből a VII., XV., XVII., és XVIII. kerületben, míg az ischaemiás szívbetegségek kockázata mindkét nem esetén a XIII., XV., XVI., XVII. és XIX. kerületben magas.

⁹ Forrás: www.webbeteg.hu

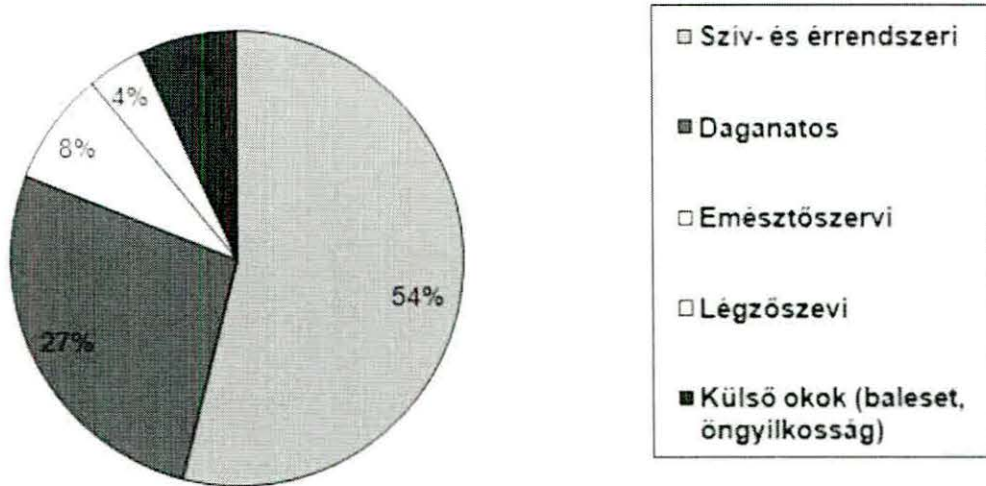
Forrás: Susánszky É. – Szántó Zs. (szerk.). Magyar lelkiállapot 2013, Semmelweis Kiadó és Multimédia Stúdió, Budapest 2013.

¹⁰ http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/health-at-a-glance-europe-2016_9789264265592-en

¹¹ <http://24.hu/kozelet/2016/11/25/elkeserito-a-magyarok-egeszsegi-allapota-atlagban-ot-evvel-elunk-kevesebbet-mint-egy-nyugat-europai/>

¹² Forrás: Budapest egészségterv 2012

Főbb halálokok Magyarországon

Kerületünkben a mortalitási adatok kiegyensúlyozottnak tekinthetők. A halálokok megegyeznek az országos okokkal. A szív és érrendszeri megbetegedések és az általuk okozott halálozás legfontosabb kockázati tényezői a magasvérnyomás-betegség, a cukorbetegség, a zsíryanycsere-betegség, az elhízás, a dohányzás és az alkoholizmus, valamint az egészségtelen táplálkozás, és a mozgásszegény életmód. Emellett azonban számos tényezőserepet játszhat a kialakulásukban, pl. a genetikai faktorok. A szív és érrendszeri betegségek a szívben (koszorúér-betegség, szívinfarktus, szívelégtelenség), az agyban (átmeneti agyi keringési zavar, szélütés, stroke), a perifériás érrendszerben (érszűkületek) és a vesében (krónikus vesebetegség, veseelégtelenség) okoznak elsősorban károsodást.

2.2.2 ISKOLÁZOTTSÁGI MUTATÓK¹³

A Budapest XV. kerületi népesség száma iskolai végzettség szerint 2001-ben

Körzet ↓	A 10-X éves népességből az általános iskola első évfolyamát sem végezte el	A 15-X éves népességből legalább az általános iskola 8. évfolyamával	A 18-X éves népességből legalább középiskolai érettségivel	A 25-X éves népességből egyetemi, főiskolai oklevéllel	rendelkező			
Rákospalota	135	30.431	16641	4738				
Pestújhely	31	7134	3956	1212				
Újpalota	93	30.881	15.076	3733				
Összesen	259	68 466	35 673	9 683				

A Budapest XV. kerületi népesség száma iskolai végzettsége szerint 2011-ben

Korcsoport	A 7-X éves népességből az általános iskola első évfolyamát sem végezte el	A 15-X éves népességből legalább az általános iskola 8. évfolyamával	A 18-X éves népességből legalább középiskolai érettségivel	A 23-X éves népességből egyetemi, főiskolai oklevéllel
Összesen	666	68 471	40 674	13 483
A megfelelő korúak százalékában (%)	0,9	91,4	54,3	18

Kerületünkben az érettségizettek és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők népéségen belüli aránya jelentősen megnövekedett. A diplomások aránya 2001-ben 11, 2 % volt, amely 2011-ben 18 %-ra emelkedett.

Az 1995-ben készült „Budapest XV. kerület legfontosabb népességstatisztikai jellemzői és szociális térképe” című tanulmányban még 10 % alatti volt a felsőfokú végzettségük aránya a XV. kerületben, amelyhez képest a 2001. évi adat javulást, a 2011. évi pedig jelentős javulást mutat. Ellenben az általános iskola 8. évfolyamát nem elvégzőknél romlott.

Budapesten a 2011. évi összeírás időpontjában a 15 éves és idősebb budapestiek 98 százaléka elvégezte legalább az általános iskola 8. osztályát, 3,9 százalékponttal többen, mint a 2001. évi népszámlálás idején. A 18. életévüket betöltöttek csaknem héttizedének van érettségije, ami 11 százalékponttal haladja meg a tíz évvel ezelőtti értéket. Jelentősen emelkedett a diplomások népéségen belüli aránya is, a 25 éves és idősebb budapestieknek az előző népszámláláshoz képest 10 százalékponttal nagyobb hányada, valamivel több, mint 34 százaléka szerzett oklevelet a felsőoktatásban.

2.2.3 FOGLALKOZTATOTTSÁGI MUTATÓK (Magyarország Budapest, XV. kerület)

2011. október 1-jén a főváros gazdaságilag aktív népésége megközelítette a 868 ezer főt, ez az összeírt népéségnek valamivel több, mint 50 százaléka. A gazdaságilag aktívakon belül 778 ezer volt a foglalkoztatottak, 90 ezer a munkanélküliek létszáma. A foglalkoztatottak 94 százalékát az aktív keresők alkották, fennmaradó részük nyugdíj, illetve gyermekgondozási ellátás mellett dolgozott. (Népszámlálási adatok)

A Budapest XV. kerületi lakosság gazdasági aktivitás szerint (2011. évi népszámlálás)

Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Inaktív keresők	Eltartottak	Összesen	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Inaktív keresők	Eltartottak	Összesen
Megoszlás, százalék									
35 113	4 685	22 669	17 178	79 645	44,1	5,9	28,5	21,6	100,0

2014-ben a foglalkoztatottak átlagos száma 4 millió 101 ezer volt, 208 ezerrel haladta meg a 2013. évit. A 15-64 évesek körében 2014-ben 61,8 százalékos volt a foglalkoztatási ráta, 3,7 százalékponttal túlta felül az előző évit.

2015 első felében a 15-64 éves korosztályban a foglalkoztatási arány 2,8 százalékponttal emelkedett egy év alatt és elérte a 62,5 százalékot. A korosztályban 4 millió 97 ezren dolgoztak. A férfiak és a nők foglalkoztatási mutatói hasonló mértékben javultak. A 15-64 éves férfiak közül a foglalkoztatottak létszáma 2 millió 208 ezer fő volt, foglalkoztatási rátájuk 2,7 százalékponttal, 68,3 százalékra nőtt. A 15-64 éves foglalkoztatott nők száma 1 millió 889 ezer fő volt, foglalkoztatási rátájuk 2,8 százalékponttal, 56,8 százalékra javult. A 15-24 éves korosztályból 274 ezren voltak foglalkoztatottak, 24,6 százalékos foglalkoztatási rátájuk 2,9 százalékponttal emelkedett egy év alatt.

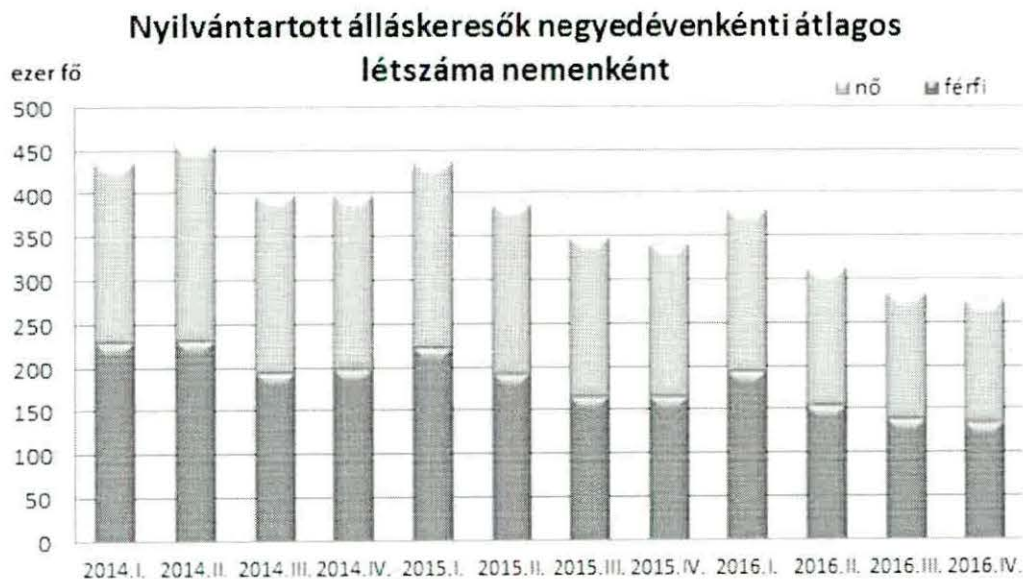
A legjobb munkavállalási korú, 25-54 éves, valamint az idősebb, 55-64 éves foglalkoztatottak száma egyaránt nőtt, előbbieket foglalkoztatási rátája 2,3 százalékponttal, 79,6 százalékra, utóbbiaké 3,0 százalékponttal, 42,6 százalékra.

2016-ban a népesség 46%-a dolgozott, 2,6%-a volt munkanélküli, 28% volt az ellátásban részesülő inaktívak és 24% az eltartottak aránya. Az aktivitási arány továbbra is Budapesten a legmagasabb 52%.

2015. december 31-i állapothoz mérten 33 822 fő álláskereső száma 2016. év december 20-ra 20 500 főre csökkent. A csökkenés mértéke jelentős.

A XV. kerületben **2 376 fő** regisztrált álláskeresőt tartottak nyilván **2013 augusztusában**. **2015** ugyanezen időszakában **1 712 fő** ő volt a számuk, mely **2016-ban 1078 főre** csökkent.

A nyilvántartott álláskeresők száma Magyarországon

Forrás: NFSZ

Budapesten a munkaerő-felmérés adatai szerint 2015 első negyedévében a foglalkoztatottak száma 794 ezer főt tett ki 3%-kal többet, mint egy éve. A növekedés üteme 1,0 százalékponttal meghaladta az országos átlagot. A foglalkoztatási ráta 2014 első negyedévéhez képest 1,7 százalékponttal 59,5%-ra emelkedett. A fővárosi munkanélküliségi adatok intenzíven változtak. A munkanélküliek száma egy év alatt 18 ezerrel 41 ezerre csökkent. A

munkanélküliségi ráta az egy évvel korábbi 7,1%-ról, 4,9%-ra mérséklődött. A fővárosban élő 15-74 éves népesség körében az aktivitási arány 62,6%-ot tett ki, ami tradicionálisan a legmagasabb volt az országban. A mutató értéke alig változott, a foglalkoztatottság bővülése ellensúlyozta a munkanélküliség mérséklődését.

2015 márciusának végén 36 688 álláskeresőt tartottak nyilván, 6, 4%-kal többet, mint egy évvel korábban. A pályakezdő álláskeresők száma 2271 főt tett ki. Számuk 7,8 %-kal csökkent egy év alatt, arányuk 0,9 százalékponttal 6,2%-ra mérséklődött. (Az országos arányszám 12%- volt.)

A XV. kerületi nyilvántartott álláskeresők és közfoglalkoztatottak száma

év	2014	2015	2016
Álláskeresők száma (fő)*	1 901	1 519	1 078
Közfoglalkoztatottak (fő)	492	146	121

*Forrás: Budapest Főváros Kormányhivatala Munkaügyi Központ Kassai utcai Kirendeltség, Bp. XV. ker. Polgármesteri Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma a tartózkodási helyük szerint - 2015. 07. 20-i állapot

Főváros települései	Nyilvántartott össz. fő	Foly.nyilv. hossz>365 nap	Járadék tip.ell. fő	Segély tip.ell. fő	FHT RSZS fő	Munkav. korú népes. fő*	Relatív mutató**	% Arányszám***
Budapest 15. ker.	1 760	537	236	154	367	54 750	3,21	0,61
Főváros	33 822	11 535	4 358	3 085	9 415	1 142 504	2,96	0,56

Forrás: NFSZ

* Munkavállaló korú népesség fő - a KSH népszámlási ill. népesség-nyilvántartási adatai 2013.12.31-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

*** Arányszám - a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

A nyilvántartott álláskeresők száma a tartózkodási helyük szerint - 2016. 12. 20-i állapot

Főváros települései	Nyilvántartott össz. fő	Foly.nyilv. hossz>365 nap	Járadék tip.ell. fő	Segély tip.ell. fő	FHT RSZS fő	Munkav. korú népes. fő*	Relatív mutató**	% Arányszám***
Budapest 15. ker.	1 078	393	185	136	211	54 456	1,98	0,50
Főváros	20 500	7 086	3 740	2 710	4 259	1 140 120	1,80	0,45

Forrás: NFSZ

* Munkavállaló korú népesség fő - a KSH népszámlási ill. népesség-nyilvántartási adatai 2015.01.01-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

*** Arányszám - a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

A nyilvántartott álláskeresők száma a tartózkodási helyük szerint - 2017. 05. 20-i állapot

Főváros települései	Nyilvántartott össz. fő	Foly.nyilv. hossz>365 nap	Járadék tip.ell. fő	Segély tip.ell. fő	FHT RSZS fő	Munkav. korú népes. fő*	Relatív mutató**	% Arány-szám***
Budapest 15. ker.	1 227	389	212	151	257	54 188	2,26	0,54
Főváros	20 822	6 996	3 805	2 944	4 116	1 134 573	1,84	0,44

Forrás: NFSZ

* Munkavállaló korú népesség fő - a KSH népszámlási ill. népesség-nyilvántartási adatai 2016.01.01-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

*** Arányszám - a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

2.2.4 A HÁZTARTÁSOK, CSALÁDOK LEGFONTOSABB JELLEMZŐI

A Budapest XV. kerületi háztartások főbb adatai (2001. évi népszámlálás)

Körzet	Háztartások száma	Ebből			100 háztartásra jutó személy
		egy-személyes	több-személyes	több családból álló	
Rákospalota	15 759	4 690	11 069	273	241
Pestújhely	3 812	1 230	2 582	95	231
Újpalota	16 872	5 137	11 735	379	230
Összesen	36 443	11 057	25 386	747	235

A Budapest XV. kerületi háztartások főbb adatai (2011. évi népszámlálás)

Háztartások száma	Ebből			100 háztartásra jutó személy
	egy-személyes	több-személyes	több családból álló	
35 932	12 936	21 388	227	218

A Budapest XV. kerületi családok főbb adatai (2001. évi népszámlálás)

Körzet	Összes család	Ebből: egy szülő gyermekkel	100 családra jutó		
			családtag	összes	15 évesnél fiatalabb
				gyermek	
Rákospalota	10 806	2 046	285	104	52
Pestújhely	2 528	479	273	92	45
Újpalota	11 374	2 979	268	95	45
Összesen	24 708	5 504	276	98	48

A Budapest XV. kerületi családok főbb adatai (2011. évi népszámlálás)

Összes család	Egy szülő egy gyermekkel	Egy szülő több gyermekkel	100 családra jutó		
			Családtag	összes	fiatalabb
				gyermek	
21 854	3 393	2 329	274	100	44

A két népszámlálás közötti népességfogyás miatt csökkent a kerületi háztartások száma, ennek ellenére az egyszemélyes háztartások száma nőtt. A kerületi lakosok 16%-a egyedül él és a háztartások 36%-a egyszemélyes. Meglehetősen szomorú tény, hogy a gyermeküket egyedül nevelők száma is emelkedett, 5722 egyszülős háztartás van a kerületben, amely az összes háztartás 26,2 %-a.

2.2.5 A KERÜLETI LAKÁSÁLLOMÁNYRÓL A NÉPSZÁMLÁLÁSOK TÜKRÉBEN

Lakásállomány a XV. kerületben (2001. évi népszámlálás)

Körzet ↓	Lakás	Ebből			Lakott üdülő	Lakás és lakott üdülő együtt
		lakott	nem lakott	egyéb célra használt		
Rákospalota	16.505	15.225	1138	142	4	16.509
Pestújhely	3998	3698	265	35	2	4000
Újpalota	16.229	15.687	501	41	-	16.229
Összesen	36.732	34.610	1904	218	6	36.738

Lakásállomány a XV. kerületben (2011. évi népszámlálás)

	Lakás	Ebből			Lakott üdülő	Lakás és egyéb lakóegység együtt
		lakott	nem lakott	Lakott egyéb lakóegység		
Összesen	37 158	34 222	2 936	14	0	37 172

Lakásállományunk a népszámlálást következő esztendőben enyhe mértékben emelkedett 2012-ben 37 240, 2013-ban 37 250 volt a számuk.

A XV. kerületi lakott lakások* tulajdonjelleget és használati jogcím szerint (2001. évi népszámlálás)

Körzet ↓	Természetes személyek tulajdona	tulajdonú		Összes lakás	Ebből	
		Önkormányzat	Egyéb		tulajdonosi	bérleti, szolgálati
Rákospalota	14 055	898	276	15 229	13 506	1 602
Pestújhely	3 419	269	12	3 700	3 264	413
Újpalota	14 299	1 345	43	15 687	13 823	1 787
Összesen	31 773	2 512	331	34 616	30 593	3 802

*a lakott üdülőházakkal együtt

A XV. kerületi lakott lakások tulajdonjelleget és használati jogcím szerint (2011. évi népszámlálás)

	Természetes személyek tulajdona	tulajdonú		Összes lakás	Ebből	
		Önkormányzat	Egyéb		tulajdonosi	bérleti, szolgálati
Összesen	34 736	1 982	440	37 158	30 355	3 67

A XV. kerületi lakott* lakások száma szobaszám szerint (2001. évi népszámlálás)

Körzet ↓	1	2	3	4-x	Összes lakás
	s z o b á s				
Rákospalota	2 854	5 735	4 055	2 585	15 229
Pestújhely	731	1 471	954	544	3 700
Újpalota	685	6 859	7 004	1 139	15. 87
Összesen	4 270	14 065	12 013	4 268	34. 16

* lakott üdülőházakkal együtt

A XV. kerületi lakott lakások száma szobaszám szerint (2011. évi népszámlálás)

	1	2	3	4-x	Összes lakás
	s z o b á s				
Összesen	3 557	14 883	12 862	5 856	37 158

Változás

2012	3 571	14 904	12 889	5 876	37 240
2013	3 566	14 898	12 896	5 890	37 250

A XV. kerületi lakott* lakások alapterület szerinti megoszlása (2001. évi népszámlálás)

Körzet ↓	-29	30-39	40-49	50-59	60-79	80-99	100-x	Összes lakás
	m ² alapterületű lakás							
Rákospalota	695	1 713	2 006	3 192	3 490	2 058	2 075	15 229
Pestújhely	216	331	820	540	700	480	613	3 700

hely								
Újpalota	673	4 538	1 259	4 017	5 145	30	25	15 687
Összesen	1 584	6 582	4 085	7 749	9 335	2 568	2 713	34 616

* lakott üdülőházakkal együtt

A XV. kerületi lakott lakások alapterület szerinti megoszlása (2011. évi népszámlálás)

	-29	30-39	40-49	50-59	60-79	80-99	100-x	Összes lakás
	m ² alapterületű lakás							
Összesen	897	6 850	4 614	8 300	9 879	3 074	3 544	37 158

A XV. kerületi lakott* lakások száma komfortosság szerint (2001. évi népszámlálás)

Körzet ↓	Össz-komfortos	Komfortos	Fél-komfortos	Komfort nélküli	Szükség és egyéb lakás	Összes lakás
Rákospalota	9 771	3 732	593	580	553	15 229
Pestújhely	2 398	934	139	116	113	3 700
Újpalota	14 898	13	125	-	651**	15 687
Összesen	27 067	4 679	857	696	1 317	34 616

** hibás KSH adat (az ebbe a kategóriában tartozó 280 - a Szobabérlők Házában található - lakás mellett, 102 lakás az Arany Alkony Idősek Otthonából, illetve más újpalotai háztömbökből lettek tévesen ide besorolva)

A XV. kerületi lakott lakások száma komfortosság szerint (2011. évi népszámlálás)

	Össz-komfortos	Komfortos	Fél-komfortos	Komfort nélküli	Szükség és egyéb lakás	Összes lakás
Összesen	30 821	5 158	613	342	224	37 158

A XV. kerületi lakott* lakások fűtési mód szerinti megoszlása (2001. évi népszámlálás)

Körzet ↓	táv- (tömb-)	egy épület több lakását fűtő kazán-	egy lakást fűtő központi kazán- (etázs-, cirkó-)	egyedi helyiség-
	fűtéssel ellátott lakás			
Rákospalota	977	2 682	6 659	4 855
Pestújhely	766	64	1 677	1 190
Újpalota	15 563	99	11	14
Összesen	17 306	2 845	8 347	6 059

* lakott üdülőházakkal együtt

A XV. kerületi lakott lakások fűtési mód szerinti megoszlása (2011. évi népszámlálás)

	táv- (tömb-)	egy épület több lakását fűtő kazán-	egy lakást fűtő központi kazán- (etázs-, cirkó-)	egyedi helyiség-
	fűtéssel ellátott lakás			
Összesen	16 321	12 883		5 018

Az előző táblázatokból sok minden kiolvasható a XV. kerület lakáshelyzetéről, de néhány érdekesebbnek tekinthető mutató azonban külön említést, kiemelést érdemel.

A XV. kerületi lakásállomány a statisztika szerint 420 lakással növekedett a két népszámlálás között. 2011-ben a 37.158 lakásból 34.222-öt laktak átlagosan 63 m² alapterületen. A lakások döntő többsége természetes személyek tulajdona (93,48 %-ban), az önkormányzati tulajdonú lakások a kerületi lakások 5,33 %-át teszik ki. A lakott lakásoknak a 90,06 %-a összkomfortos, (2001-ben ez az arány 78,19 %-os volt!), komfortos, 15,07 %-a félkomfortos, 1,79 %-a 0,99 %-a komfort nélküli, 0,65%-a szükséglakás.

2.2.6 BÉRLAKÁS-ÁLLOMÁNY¹⁴

A XV. kerület teljes bérlakás-állománya 2016. július 28. napján 2 109 db volt, amelyből bérbe adott lakások száma 1 820 db.

Paneltechnológiával 1 281 db, hagyományos technológiával 828db lakás épült.

Szobaszám szerinti megoszlás (db)

lakások száma	Ebből							
	1 szobás	1+ félszobás	1+ 2 félszobás	2 szobás	2+ félszobás	2+ 2 félszobás	3 szobás	3+ félszobás
2 109	698	602	226	295	180	20	75	13

Komfortfokozat szerinti megoszlás (db)

lakások száma	Ebből				
	összkomfortos	komfortos	félkomfortos	komfort nélküli	üres
2 109	1 293	344	63	120	289

Bérleti díj szerinti megoszlás (db)

bérbe adott lakások száma	Ebből			
	szociális (300 Ft/m ²)	költségelvű 400 Ft/m ²)	piaci (700-900 Ft/m ²)	Összesen)
1 820	787	873	160	1 820

Alapterület szerinti megoszlás (db)

bérbe adott lakások száma	Ebből	
	Panel	Hagyományos
1 820	62 185 m²	30 493 m²

14 Forrás: Palota Holding Zrt.

A Budapest Főváros XV. ker. Rákospalota, Pestújhely Önkormányzatának Lakásgazdálkodási lakáspolitikai koncepciója „A lakhatás esélyeinek megteremtése a XV. kerületben 2016-2025” részletesen elemzi a jelenlegi lakáshelyzetet a XV. kerületben, valamint a koncepcióban meghatározott kitűzhető célokat és alapelveket. A lakásállományra vonatkozó adatok elemzése a Palota Holding Zrt. szakemberei által készített adattáblázatok alapján készültek.

A bérbeadott önkormányzati lakás-állomány kerületen belüli megoszlása komfortfokozat szerinti részletezésben

	összkomfortos		komfortos	félkomfortos	komf. nélküli	összesen	
	energ. korsz.	e.k. nélküli				db	%
Újpalota	566	707	0	0	0	1273	70
Rákospalota	0	20	344	63	120	547	30
Pestújhely							
Összesen.	566	727	344	63	120	1820	100

A lakások 70 %-a Újpalotán, 30 %-a Rákospalotán és Pestújhelyen található. Újpalotán a dominánsan lakótelepi, hagyományos szerkezetű lakások összkomfortosak, a Rákospalotán és Pestújhelyen lévő, nem lakótelepi, hagyományos szerkezetű lakások többségükben komfortosak, - 62,9% - illetve komfort nélküliek – 21,9%.

A panellakások 44,5%-a felújított – itt a továbbiak felújítása lehet a cél, míg a hagyományos épületeknél a felújítás, a komfort nélküliek komfort emelése, vagy szanálása a hosszú távú feladat.

A bérbeadott önkormányzati lakás-állomány kerületen belüli megoszlása bérleti díj kategóriák szerinti részletezésben a számok azt mutatják, hogy az Újpalotán lévő lakások bérlői döntő többségükben szociális és költségelven meghatározott bérleti díjat fizetnek.

(db)

	szociális	költségelvű	piaci	összesen
Újpalota	524	623	119	1266
Rákospalota- Pestújhely	263	250	41	554
összesen:	787	873	160	1820

A kerület lakásainak közel 60%-a lakótelepi – ami a Főváros egészére vonatkoztatva mintegy 35%. Ez a jellemző alapvetően meghatározza a lakosság összetételét és szociális problémáit, az épületállománnyal kapcsolatos önkormányzati tennivalókat – valamint a tulajdonban maradt lakás-portfolio lehetőségeit, problémáit is. Az Önkormányzat a Lakáspolitikai koncepció megalkotásával egyensúlyt kíván teremteni szociális és gazdálkodási kötelezettségei között. A lakáspolitikai átfogó célja, hogy a kettős elvárás-rendszerben meghatározza azokat az alapelveket, szabályokat, amelyek az Önkormányzat napi feladatainak kezelésében-gyakorlatában – és a döntések meghozatalában is útmutatást adnak.

III.

**A SZOCIÁLIS IGAZGATÁSRÓL ÉS SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOKRÓL SZÓLÓ 1993. ÉVI
III. TÖRVÉNYBEN MEGHATÁROZOTTKÖTELEZŐ, ILLETVE ÖNKÉNT VÁLLALT
SZOCIÁLIS GONDOSKODÁSI FORMÁK**

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzata széles körben biztosít pénzbeli, és természetben nyújtott ellátásokat, valamint szociális szolgáltatásokat a legrászorultabbaknak.

A Szt. meghatározza a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében az egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit. Felhatalmazást adott a települési önkormányzatok részére, hogy a törvényben szabályozott ellátásokat saját költségvetésük terhére kiegészíthetik és egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzata a - törvényi előírásoknak megfelelően – megalkotta helyi szociális rendeleteit¹⁵, a melyekben szabályozta az egyes ellátásokat.

3.1 A XV. KERÜLETI LAKOSSÁG SZÁMÁRA IGÉNYBEVEHETŐ PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK¹⁶

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért viselt felelősségen túl – az állam központi szervei és a helyi önkormányzatok feladata.

A Szolgáltatástervezési Koncepció előző felülvizsgálata óta többször módosult a jogi környezet. Változott sok ellátás elnevezése, tartalmuk, igénybevételüknek módjai. A hatáskörök megoszlanak a járási hivatal (Kormányhivatal) és az önkormányzat között.

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli rendszeres ellátások

- Időskorúak járadéka¹⁷
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatás¹⁸
- Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás¹⁹
- Rendszeres szociális segély²⁰ *(hatályon kívül, 2015.03.01-től megszünt)*
-
- **Lakásfenntartási támogatás²¹** *(2015.11.30-ig kifutó ellátás, 2015.02.28 után nem megállapítható)*
- Ápolási díj²² méltányos *(hatályon kívül helyezve, 2015.03.01-től Palota Ápolási Támogatás)*
- „Palota” Ápolási támogatás²³
- Ápolási díj²⁴ *(alanyi)*
- Kiemelt ápolási díj²⁵
- Emelt összegű ápolási díj²⁶

Szociális rászorultságtól függő eseti pénzbeli ellátások

- **Átmeneti segély²⁷** *2014.01.01 előtt önkormányzati átmeneti segély, (2015.03.01-től települési támogatás)*

15 lásd: I. számú melléklet

16 A járási hivatal által megállapított támogatások is feltüntetésre kerültek.

17 A járási hivatal állapítja meg.

18 A járási hivatal állapítja meg.

19 A járási hivatal állapítja meg.

20 A járási hivatal állapítja meg.

21 A települési önkormányzat jegyzője állapította meg.

22 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapította meg az Szt.43/B. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, 2015.03.01-től települési támogatás .

23 A települési önkormányzat állapítja meg az Szt. 45. §-a szerint.

24 A járási hivatal állapítja meg az Szt. 41. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

25 A járási hivatal állapítja meg az Szt. 43/ § -ában foglaltak szerint.

26 A járási hivatal állapítja meg az Szt. 43/A. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

- **Temetési segély**²⁸ (2015.03.01-től települési támogatás)
- **„Palota” rendkívüli települési támogatás**²⁹
- **„Palota” rendkívüli gyermekvédelmi támogatás**³⁰
- **„Palota” temetési támogatás**³¹
- **„Palota” gyógyszer-támogatás**³²

Természetben nyújtott szociális ellátások

- **Köztemetés**³³
- **Közgyógyellátás**³⁴ méltányos (hatályon kívül, 2015.03.01-től Palota Gyógyszer-támogatás)
- Közgyógyellátás³⁵ alanyi, normatív
- Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság³⁶
- **Adósságkezelési szolgáltatás**³⁷ (hatályon kívül, 2015.03.01-től Palota adósságsökkentési támogatás)
- **„Palota” adósságsökkentési támogatás**³⁸
- **Adósságkezeléshez kapcsolódó lakásfenntartási támogatás**³⁹ (hatályon kívül, 2015.03.01-től megszűnt)
- **„Palota” lakhatási támogatás**⁴⁰ (2015.03.01-től a normatív lakásfenntartási támogatás helyébe lépett települési támogatás formájában)
- **Lakbért-támogatás**⁴¹ (hatályon kívül, 2015.03.01-től megszűnt)

Gyermekvédelmi ellátások (a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. alapján)

- **Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**⁴²
- **Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás**⁴³ (2013.04.01-től pénzbeli ellátás, igénybevétele gyakorlatilag megszűnt)
- **Óvodáztatási támogatás**⁴⁴ (2015.10.31-től megszűnt támogatás)
- **Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás**⁴⁵ (2015.03.01-től Szt. alapján települési támogatás részeként Palota rendkívüli gyermekvédelmi támogatás)

27 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

28 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

29 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg az Szt. 45. §-ában foglaltak szerint.

30 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg az Szt. 45. §-ában foglaltak szerint.

31 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg az Szt. 45. §-ában foglaltak szerint.

32 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

33 A képviselő-testület hatásköre az Szt. 48. §-a szerint.

34 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

35 A járási hivatal állapítja meg alanyi vagy normatív jogcímen az Szt. 50. §-ában foglaltak szerint.

36 A járási hivatal állapítja meg, az Szt. 54. §-ában foglaltak szerint.

37 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapította meg.

38 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg az Szt. 45. § (1) bekezdés d) pontja és az 5/2015. (II.05.) ök. rendelet ...§-a alapján.

39 A települési önkormányzat jegyzője állapította meg.

40 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg az Szt. 45. § (1) bekezdés d) pontja és az 5/2015. (II.05.) ök. rendelet ...§-a alapján

41 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapította meg.

42 A települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

43 A települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

44 A települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

45 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapította meg.

Egyéb önként vállalt ellátások

(Az Szt. 26. §-a szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, és a szociálisan rászorultak részére - a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint - más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.)

- **Helyi támogatás**⁴⁶
- **Fiatal házások támogatása**⁴⁷ (2017.03.02-től megszűnt)
- **Újszülöttek támogatása**⁴⁸
- **Oltási támogatás**⁴⁹ (2015.03.01-től kibővült a születési támogatás)
- **HPV vírus elleni védőoltás** (2015.03.01-től megszűnt támogatás az oltás ingyenessé válása miatt a 13 éves lányok részére)
- **Gyermekélelmezés támogatása** (a 1997. évi XXXI. törvény 148. §-ban előírt normatív támogatásokon felül)
- **Szépkorúak köszöntése**⁵⁰
- **Utalványok**⁵¹ (étkezési utalvány)
- **Közösségi étkezés a Pajtás étteremben**

3.2 SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

Szt. 56. § (1) A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

(2) A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókönyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szociális alapszolgáltatások:

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- az étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a családsegítés,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- a közösségi ellátások,
- a támogató szolgáltatás,
- az utcai szociális munka,
- a nappali ellátás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások:

- az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,

46 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

47 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

48 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

49 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

50 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

51 A települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

- a rehabilitációs intézmény,
- a lakóotthon (a továbbiakban: tartós bentlakásos intézmény),
- az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (bentlakásos intézmény),
- a támogatott lakhatás,
- az egyéb speciális szociális intézmény.

Szt. 59. § (1) Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Alapszolgáltatási központ az a szociális intézmény, amely

- étkeztetést,
- házi segítségnyújtást,
- családsegítést,
- nappali ellátást és
- gyermekjóléti szolgáltatást biztosít.

3.2.1 A XV. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

Szt. 86. § (1) A települési önkormányzat köteles biztosítani

- a)
 - b) étkeztetést,
 - c) házi segítségnyújtást,
 - d) állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat,
 - e) az a)-d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz - különös tekintettel a családsegítéshez - való hozzáférést.
- (2) Az a települési önkormányzat, amelyiknek területén*
- a) kétezer főnél több állandó lakos él, családsegítést,
 - b) hármezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatást és idősek nappali ellátását,
 - c) tízezer főnél több állandó lakos él, az a)-b) pont szerinti alapszolgáltatásokat és a b) pontban nem említett nappali ellátást,
 - d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a)-c) pont szerinti szociális szolgáltatásokat, időskoriak gondozóházát, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását köteles biztosítani.

(3)

(4) A fővárosi kerületi önkormányzat biztosítja az (1) és (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat, a 88. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével. A fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében az (1) és (2) bekezdés szerinti szolgáltatásokat a fővárosi önkormányzat biztosítja.

Szt. 88. § (1) Az állam az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv útján köteles gondoskodni

- a) a harmincezer főnél nagyobb állandó lakosságszámú településeken a fogyatékos személyek gondozóháza, a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek átmeneti otthona megszervezéséről és fenntartásáról,
- b) a fővárosban a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek, fogyatékos személyek szakosított ellátásának a megszervezéséről és fenntartásáról,
- c) a megye területén a szakosított ellátások megszervezéséről és fenntartásáról, azzal, hogy a megyei jogú város területére is kiterjedően köteles gondoskodni azokról az ellátásokról, amelyek megszervezésére a megyei jogú város a 90. § (2) bekezdése alapján nem köteles.

(2) A fővárosi önkormányzat köteles gondoskodni

- a) idősek otthonának, a hajléktalanok otthonának, a hajléktalan személyek rehabilitációs intézményének,
- b) a fővárosban - ha a kerületi önkormányzattal másként nem állapodik meg - a hajléktalanok éjjeli menedékhelyének és átmeneti szállásának megszervezéséről és fenntartásáról.

(3) A fővárosi önkormányzat által fenntartott szakosított ellátást nyújtó intézmények ellátási területe az egész fővárosra kiterjed.

A XV. kerületben biztosított szociális szolgáltatások:

- étkeztetés (alapszolgáltatás)
- házi segítségnyújtás (alapszolgáltatás)
- családsegítés (alapszolgáltatás)
- nappali ellátás (alapszolgáltatás)
- támogató szolgáltatás⁵² (alapszolgáltatás)
- közösségi ellátások⁵³ (alapszolgáltatás)
- utcai szociális munka (alapszolgáltatás)
- idősek átmeneti elhelyezése (szakosított ellátás)
- átmeneti elhelyezési formák (szakosított ellátás)

A fővárosban a hajléktalanok éjjeli menedékhelyéről és átmeneti ellátásáról a Fővárosi Önkormányzat gondoskodik. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2013. július 01-től állami feladat.

IV.

**AZ EGYES SZOCIÁLIS ELLÁTÁSI, SZOLGÁLTATÁSI FORMÁK
HELYZETE**

A közigazgatási rendszer átalakításának fontos napja volt 2013. január 1-je, amikor elkezdték működésüket a járási hivatalok. A kormányhivatalok és a járási hivatalok rendszerének létrejöttével az állam vállalja azokat a kötelező feladatokat, amelyek eddig egy-egy önkormányzatnál különböző formában jelentek meg. Így többek között, korábban az önkormányzatok által ellátott szociális és gyermekvédelmi feladatok kerültek a járási hivatalok hatáskörébe.

A Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálata során a 2013. évtől eltelt időt elemezzük, ezért beszámolunk a járási hivatalba került feladatokról is.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

52 2009. 01. 01-től nem kötelező feladat

53 2009. 01. 01-től nem kötelező feladat

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lesz, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

A következőkben azokat a szociális ellátásokat, szolgáltatásokat soroljuk fel, amelyek az **1993. évi III. törvényben (Szt.)** említésre kerülnek, kötelezően előírt módon vagy lehetőségként a helyi önkormányzatok számára. A jogszabályi háttér mellett bemutatjuk az adatokkal alátámasztott, az elmúlt évekre jellemző változásokat, a jelen kerületi helyzetképet, megjelöljük az adott ellátással kapcsolatos teendőket, célokat, illetve megismertetjük az időközben bekövetkezett jogszabályi változásokat.

4.1 A SZOCIÁLIS IGAZGATÁSRÓL ÉS SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOKRÓL SZÓLÓ 1993. ÉVI III. TÖRVÉNY ALAPJÁN NYÚJTOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK

4.1.1 PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

Időskorúak járadéka⁵⁴

Szt. 32/B. § (1) Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

Szt. 32/C. § (1) Az időskorúak járadékának havi összege

a) jövedelemmel nem rendelkező

aa) 32/B. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a,

ab) 32/B. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-a,

ac) 32/B. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-a;

b) jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete.

Az időskorúak járadéka a jövedelemmel nem, vagy alacsony összegű nyugdíjjal rendelkezők szociális biztonságát hivatott szolgálni. A törvény az időskorúak körében is a legrosszabb szociális helyzetben lévők, az egyedülálló idősök életkörülményeinek javítását helyezi előtérbe. **2013. január 1-jétől a járási hivatalok által ellátott feladat az időskorúak járadékának megállapítása.**

Időskorúak járadékában részesülők száma életkor szerint (év/december 31. napján)⁵⁵

év	2014	2015	2016
Nyugdíjkorhatárt betöltött, nem egyedülálló (fő)	6	5	5

⁵⁴ 2013. január 1-jétől nem önkormányzati feladat, megállapítása a járási hivatal hatásköre

⁵⁵ Adatszolgáltatás XV. ker. Kormányhivatal

75 évesnél fiatalabb egyedülálló	7	14	13
75 évet betöltött nem egyedülálló	4	2	1

Időskorúak járadékában részesülők éves átlaga, támogatás összege (év/december 31. napján)

év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	17,34	20,58	18,58
Támogatási összeg (eFt)	5 746	6 716	6 128

Az időskorúak járadéka önmagában alkalmatlan a megélhetés biztosítására, ezért fontos szempont volt, hogy egyéb rendszeres és átmeneti támogatásokkal (pl. átmeneti segély, tüzelőutalvány, lakásfenntartási támogatás, lakbértámogatás) is segítse az önkormányzat az érintett embereket, kiemelten kezelve az egyedülálló személyeket.

Az időskorúak járadékában részesülők száma az elmúlt években szignifikánsan nem emelkedett, ami azt jelenti, hogy kerületünkben élő nyugdíjas korú lakosság szinte mindegyike rendelkezik nyugdíjjal vagy egyéb jövedelemmel.

Aktív korúak ellátása

Szt. 33. § (1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékossági támogatásban részesül [(az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

(1a) Az aktív korúak ellátása tekintetében - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.

(4a) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot az Ft. szerinti álláskeresői támogatás kimerítésétől számított 30 napon belül benyújtott kérelem alapján állapítják meg, az ellátásra való jogosultság kezdő napja az álláskeresői támogatás kimerítését követő nap.

(5) Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg - a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - csak egy személy jogosult.

*35. § (1) Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították - a 37. §-ban foglaltak szerinti kivétellel - **foglalkoztatást helyettesítő támogatásra** jogosult.*

37/B (5) A fővárosban az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítása a hajléktalan személyek vonatkozásában a főjegyző feladata.

(Az elmúlt években több jelentős jogszabály módosítás is történt az aktív korúak ellátásával kapcsolatban.)

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)

A 2011. augusztus 31-én bérpótló juttatásra jogosult személyek 2011. szeptember 1-től **foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT)** lettek jogosultak.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kellett vizsgálni. 2011. december 31-e után csak annak a személynek volt folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt tudott igazolni, vagy úgy, hogy közfoglalkoztatásban vett részt, vagy pedig az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedett el. A 30 napba be kellett számítani az egyszerűsített foglalkoztatást és a háztartási munkát, valamint a munkaerő-piaci programban, vagy 6 hónapot meghaladó időtartamú képzésben történő részvétel vizsgálat időszakra eső időtartamát is. Amennyiben a jogosult ezeknek a feltételeknek nem tudott eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kellett venni.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítottak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha a rendszeres szociális segélyre való jogosultság feltételeivel rendelkezett.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a: **22.800 Ft volt**. Egy családban egyidejűleg csak egy személy részesülhetett foglalkoztatást helyettesítő támogatásban.

Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátás, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90%-a (25 650 Ft) alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

Az aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 1-től **a járási hivatal hatáskörébe került**. Ettől az időponttól kezdődően az ellátással kapcsolatos ügyek intézésére a járási hivatal jogosult. A kérelmeket továbbra is be lehet nyújtani a polgármesteri hivataloknál, amelyek azt továbbítják a járási hivatalok részére. Az aktív korúak ellátása keretében megállapítható ellátástípusok és az ellátásra jogosultak körei esetenként változni fognak.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás szabályai nem változtak azon kívül, hogy a támogatást a járási hivatal állapítja meg. A támogatás havi összege változatlanul 22 800 Ft.

Rendszeres szociális segély (RSZS)

Rendszeres szociális segélyt állapítottak meg annak az aktív korúak ellátására jogosult személynek, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- egészségkárosodott személynek minősült, vagy
- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betöltötte, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevelt - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesült a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudták biztosítani, vagy
- a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelelt.

A jogosultság megállapításának további feltétele volt, hogy a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme ne haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át (25.650,- Ft) és vagyonnal ne rendelkezzenek.

A települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben előírhatta, hogy a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociális segély esetében az ellátás összegéből ötezer forintot természetben nyújt. Az önkormányzat nem élt ezzel a lehetőséggel.

Aktív korú ellátottak száma és a kifizetett támogatás összege

Megnevezés	Ellátottak száma (fő)			Kifizetett összeg (eFt)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Rendszeres szociális segély, egészségkárosodott ellátása - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	90	75 - 100	122	18 526	3 506 – 24 359	36 997
Rendszeres szociális segély 55. életévét betöltöttek ellátása / <5év	143	104	-	34 496	5 510	-
Palota rendszeres szociális segély	30	27	-	5 392	1 360	-
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	1 011	525	378	121 942	10 985	88 502

Rendszeres szociális segély 2015. március 1-től megszűnt. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhetnek jogosultságot.

A rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultságát a jegyző 2015. január 1. és 2015. február 28. között felülvizsgálta. A felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban állapította meg, hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen ellátásra jogosult.

Automatikusan, **az új egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra** jogosultak azok a személyek, akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják.

Ha vállalják a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a munkaügyi központtal), akkor **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** kaphatnak a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és azok, akik az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján jogosultak voltak rendszeres szociális segélyre.

Az újonnan bevezetett **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét** a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kell kiszámítani, egyedül a családi jövedelemhatár összege változik:

Az EGYT havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át. (A nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a, tehát az EGYT maximuma 2015. évben 46 662 Ft.)

Ha az EGYT-re jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, az EGYT összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözete. (Ebben az esetben az EGYT maximuma 23 862 Ft.)

A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 92%-ának szorzatával. (2015. február 28-ig az önm. 90%-áig kellett kiegészíteni a család jövedelmét. Az új szabályok szerint egy egyedülálló személy esetében a családi jövedelemhatár összege 26 220 Ft. mert a fogyasztási egység arányszáma:1, az önm. 92%-a: 26 220 Ft.)

Az Szt. 2015. február 28-ig hatályos 37/A. § (1) bekezdés alapján rendszeres szociális segély akkor állapítható meg és akkor folyósítható – kivéve az egészségkárosodásuk okán ellátásban részesülő személyeket – ha a személy nyilatkozatában vállalja az együttműködési kötelezettséget a települési önkormányzat által erre kijelölt szervvel. Az Szt. alapján az együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat elsősorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

A rendszeres szociális segély ellátórendszerből történő kivezetésével megszűnt a családsegítés szerepe az aktív korúak ellátásában részesülő együttműködési kötelezettségének biztosításában. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult ellátotti kör részére speciális élethelyzetük miatt nem került előírásra együttműködési kötelezettség. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek pedig az **állami foglalkoztatási szervvel kötelesek együttműködni.**

Közfoglalkoztatás szervezése

2011. január elsejétől változott a közfoglalkoztatásra vonatkozó szabályozás, az addigi rendszert a **Nemzeti Közfoglalkoztatási Program** váltotta fel. Ennek keretében megszűnt az önkormányzati közcélú foglalkoztatás, a munkaügyi központok által szervezett közhasznú foglalkoztatás és megszűnt a hagyományos központi önkormányzati közmunka program.

Fenti időponttól a munkaügyi központok döntenek az önkormányzatok közfoglalkoztatási programjairól, új elemként a kis- és közepes vállalkozások is bevonásra kerültek a leghátrányosabb munkanélküliek közfoglalkoztatásába. A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program lényege, hogy az állam egységes rendszerben, azonos forrásból, azonos értékeken, prioritásokon alapuló szabályozás mentén nyújt pályázatos támogatást a (közfoglalkoztatással érintett) többlet munkahelyek létrehozására. A közfoglalkoztatás közmunka révén valósul meg. A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban uniós források is mozgósításra kerülnek a képzésekre. **A cél, hogy a közmunka az értékteremtés mellett az elsődleges munkaerőpiacra vezető szakképzéshez is utat nyisson.**

A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program egyik lényegi eleme, hogy közfoglalkoztatási támogatás automatikusan nem jár. A támogatások csak abban az esetben kerülnek folyósításra, ha a támogatott képes alátámasztani, hogy a foglalkoztatás értékteremtő, költségigénye megalapozott, garantálja, hogy bővül a munkahelyek száma és mindezt ellenőrizhető, elszámoltatható módon valósítja meg.

A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program keretében megvalósuló foglalkoztatás mellett a valóban munkaképes, de munkával nem rendelkező munkanélküliek bérpótló járandóságot kaptak. Az ellátásra való jogosultságot az önkormányzat állapította meg és a juttatást folyósította.

A **foglalkoztatást helyettesítő támogatásban** részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. 2011. szeptember 1-től közfoglalkoztatás keretében csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak. Számukra a közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát a munkaügyi kirendeltség ajánlja. Új elem lett a szabályozásban, hogy az ügyfél a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül köteles elfogadni. A 35 év alatti általános iskolai végzettséggel nem rendelkező álláskereső eltérő együttműködési kötelezettsége is megszűnik, nem a képzésben való részvétel lett az elsődleges együttműködési kötelezettség.

A közfoglalkoztatás visszautasítása a törvény erejénél fogva automatikusan kizárja a további ellátásból a munkanélkülieket!

2011. január 1-től három új közfoglalkoztatási forma került bevezetésre, amelyhez a munkáltatók támogatást vehetnek igénybe. Ezt a támogatást az önkormányzat számára kötelező és önként vállalt, rendeletbe foglalt közfeladat ellátására, valamint megállapodásban meghatározott más, közösséget szolgáló, illetve szociális feladat ellátására lehet igénybe venni.

Közfoglalkoztatási formák 2011. január 1-től:

- Önkormányzat által szervezett rövid időtartamú közfoglalkoztatás. *Napi 4 órás foglalkoztatás, 2-4 hónapos időtartamban, a munkabér a minimálbér, illetve a garantált bérminimum (szakmunka esetén) fele és csak foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket lehet foglalkoztatni ebben a közfoglalkoztatási formában.*
- Önkormányzat által szervezett hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás. *Napi 6-8 órás foglalkoztatás, 2-12 hónapos időtartamban, a munkabér a minimálbér, illetve a garantált bérminimum (szakmunka esetén) időarányos része, és minden álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatható ebben a közfoglalkoztatási formában.*
- Országos közfoglalkoztatási programok. *A foglalkoztatás legfeljebb 12 hónap időtartamban és teljes munkaidőben történhet, a munkabér minden egyes programban külön kerül meghatározásra. Ebben a közfoglalkoztatásban minden nyilvántartott álláskereső foglalkoztatható.*

Támogatást kaphatnak azok a vállalkozások, akik többek között bővítik a foglalkoztatottak létszámát és foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülő személyeket kívánnak foglalkoztatni.⁵⁶

A XV. kerületi Önkormányzat a közfoglalkoztatás különböző formáit 1994 óta folyamatosan szervezi. A foglalkoztatásban résztvevők álláskeresői támogatásra szereztek jogosultságot, továbbá az Önkormányzat arra is törekedett, hogy a nyugdíjkorhatár betöltéséig minél többen rendelkezzenek a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idővel.

A közfoglalkoztatásban résztvevők foglalkoztatása egyrészt a Polgármesteri Hivatalban, a XV. kerületi Önkormányzat intézményeinél valósult meg. A **Palota - 15 Rehabilitációs és Közfoglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.**, a **RÉPSZOLG Környezetgazdálkodási és Foglalkoztatási Nonprofit Közhasznú Kft.**, továbbá a **Gazdasági Működtetési Központ**

⁵⁶ Forrás: FSZH honlap

szervezi és foglalkoztatja a közfoglalkoztatásban résztvevőket, akiknek feladata az önkormányzati tulajdonú intézményekben meghatározott (karbantartási) feladatok ellátása, továbbá az önkormányzati területek, így különösen az önkormányzati közutak, közparkok, járdák, zöldterületek és a hozzá tartozó kerületi faállomány ápolása, karbantartása.

Közfoglalkoztatásban résztvevők átlagos létszáma, foglalkoztatási költsége

év	2014	2015	2016
Foglalkoztatásban résztvevők (fő)*	492	146	121
Foglalkoztatás önk. önrész (eFt)	18 101	28 219	24 219

*A foglalkoztatottak közel 50 %-a minden évben a 45 – 62 év közötti korosztályba tartozott.

Tervezett intézkedés: a közfoglalkoztatás célja, hogy a munkaerőpiacról tartósan kiszorulóknak ne veszítsék el kapcsolatukat a munka világával, képességüket megtartsák a munkavégzésre és hasznos munkát végezzenek, dolgozzanak. Fontos feladat a segélyezett munkaadókat munkaadópozíciójának javítása, a segélyezés munka ellen ösztönző hatásának mérséklése, a foglalkoztatás növelése. Legfontosabb alapelvek, hogy együttesen érvényesüljön a társadalmi szolidaritás és egyéni felelősség, aki képes dolgozni az munkával járjon hozzá a közteherviseléshez.

A minimum szintű ellátást továbbra is biztosítja az arra rászorulóknak, de a segítségnyújtás és az együttműködéssel szemben támasztott követelmények, valamint ezekhez kapcsolódó szankciók együttes alkalmazását szigorúan megköveteli.

Önkormányzatunk a munkanélküliek foglalkoztatása érdekében 2017. évben is – pályázat igénybe vételével – biztosítja a közmunka lehetőségét. A foglalkoztatásba bevonja gazdasági társaságait is intézményeit.

Lakásfenntartási támogatás (hatályon kívül helyezve 2015.III. 1-től)

Szt. 38. § (1) A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakás célú pénzügyi költségek törlesztéséhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt

a) az e törvényben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (a továbbiakban: normatív lakásfenntartási támogatás), vagy

b) az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személynek.

(1a) A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

(2) Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyike sem rendelkezik ingatlanos vagyonnal. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.

39. § (1) Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A támogatás garantált minimuma 2.500,-Ft.⁵⁷

Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma, a támogatás összege

év	Normatív		Adósságkezelés melletti normatív	
	Fő	eFt	Fő	eFt
2014	1032	29 371	92	1 789
2015	640	11 536	35	601
2016	-	-	-	-

Palota lakhatási támogatásban részesülők száma, a támogatás összege (Ft/fő)

év	Fő	Ft
2015	520	10 283
2016	707	19 971

A lakásfenntartási támogatás új rendszere 2011. szeptember 1. napjától lépett hatályba Magyarországon.

A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-étől kikerültek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

Lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehetett benyújtani. Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik 2015. március 1. előtt kérelmezték a lakásfenntartási támogatást, a következőképpen alakult:
 ha az ellátásra való jogosultságot 2014. december 31-ig megállapították, akkor az ügyfél a korábbi szabályoknak megfelelően egy év időtartamra jogosult a lakásfenntartási támogatásra.
 Ha a hatóság 2015. január 1-ét követően döntött a támogatásra való jogosultságról, akkor a lakásfenntartási támogatást csak 2015. február 28-ig lehetett biztosítani.

Az önkormányzatunk a települési támogatás keretében biztosít támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

Ápolási díj

Szt. 40. § Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

41. § (1) Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pont], ha állandó és tartós gondozásra szoruló

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti

személy gondozását, ápolását végzi.

(2) Az ápolást végző személy számára egyidejűleg csak egy ápolási díjra való jogosultság állapítható meg, továbbá egy ápolott személyre tekintettel csak egy ápolást végző személy számára állapítható meg ápolási díj.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazása során

a) súlyosan fogyatékos személy az, akinek

⁵⁷ E jogcímen megállapított támogatás esetén a települési önk. a folyósított támogatás 100%-át visszaigényelheti.

aa) segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó - halló - életmód folytatására képes,

ab) hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,

ac) értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tízenegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervazív) fejlődési zavarban szenved, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),

ad) mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes és állandó ápolásra, gondozásra szorul;

b) tartósan beteg az a személy, aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel.

ad) mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes és állandó ápolásra, gondozásra szorul;

b) tartósan beteg az a személy, aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel.

43.§ A járási hivatal - kérelemre - **kiemelt ápolási díjra** való jogosultságot állapít meg annak a személynek, aki a) komplex minősítés alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 3. § (2) bekezdés b) pont bd) alpontja szerinti minősítési kategóriába sorolt hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy

b) olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegsége vagy fogyatékosra tekintettel folyósítják.

43/A. § (1) A járási hivatal a **fokozott ápolást igénylő** súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek meg nem felelő személy kérelmére emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

2015. március 1-jétől a méltányos ápolási díjat a **Palota ápolási támogatás**⁵⁸ váltotta fel, mely formanyomtatványon benyújtott **kérelemre** állapítható meg annak a nagykorú és cselekvőképes személynek, aki 18. életévét betöltött, tartósan beteg, Budapesten lakcímmel rendelkező, és életvitelszerűen is Budapesten lakó hozzátartozója gondozását végzi. Tartósan beteg az a személy, aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel és ezt az ápoló személy háziórvosa igazolja.

Nem jogosult **Palota ápolási támogatásra** a hozzátartozó, ha

- ápolási díjban részesül,
- családjában az egy főre jutó havi jövedelem meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,
- az ápoló személy két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban részesül,
- rendszeres pénzellátásban részesül vagy az arra való jogosultság megállapításához szükséges feltételekkel rendelkezik,
- nappali rendszerű képzés keretében folytat tanulmányokat,
- keresőtevékenységet folytat.

A Palota ápolási támogatás egészségügyi szolgáltatásra nem, de szolgálati időre jogosít.

Ápolási díjban részesülők száma, támogatás összege⁵⁹

év	Alapösszegű		Fokozott		Kiemelt		Méltányos/Palota*	
	Fő	eFt	Fő	eFt	Fő	eFt	Fő	eFt

⁵⁸ 5/2015.(II.5.) ök. rendelet

⁵⁹ Forrás: Bp. Föv. XV. ker. Kormányhivatal

2014	119	40 408	70	33 935	48	18 686	343	76 853
2015	169	59 541	56	44 548	78	30 085	255	18 886
2016	162	57 720	53	28 310	80	50 950	177	37 667

*Forrás: XV. ker. Polg. Hiv.

Tapasztalataink szerint sok esetben a munkaerőpiacról kiszoruló aktív személy veszi igénybe e támogatási formát, mivel az ápolási díj folyósításának időtartama szolgálati időnek számít.

A méltányossági ápolási díj szabályai 2015. március 1-jétől hatályon kívül helyezték.

A 2015. március 1-ét megelőzően megállapított ellátások az önkormányzat mérlegelésétől függően biztosíthatók 2015. március 1-jét követően, települési támogatás formájában. Az önkormányzatok a települési támogatás keretében ellátást biztosíthatnak a 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végző hozzátartozók részére.

A megszűnő méltányos ápolási díj helyébe a XV. kerületi Önkormányzat a települési támogatások keretén belül Palota ápolási támogatás megállapítását tette lehetővé, azonban kikötés lett, hogy munkaviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkezhet az ápolást végző.

Tervezett intézkedés: a támogatási forma a jövőben is fontos láncszeme lehet a szociális – egészségügyi ellátórendszernek, mivel kórházi, szociális otthoni elhelyezést válthat ki, amelyek köztudottan drága ellátási formák.

A 18 év feletti személyt ápolók részére nyújtott, ellátás fenntartásának szükségességét indokolja, hogy a rászorulókat gondozását, felügyeletét a házi gondozó szolgálat munkatársai a nap 24 órájában nem tudják biztosítani, a 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkezők esetében nem is biztosíthatják. Az ápolási tevékenység ellenőrzésére azonban a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fordítani az Egyesített Szociális Intézmény munkatársainak segítségével.

Önkormányzatunk a Palota ápolási támogatás fenntartását a továbbiakban is szükségesnek tartja és biztosítja az ehhez szükséges költségvetési forrást.

Rendkívüli települési támogatás - Átmeneti segély - önkormányzati segély - (hatályon kívül helyezve 2015.III.1-től)

Települési támogatás

Szt. 45. § (1) A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján - pénzbeli vagy természetbeni formában - települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

(2) Más jogszabály alkalmazásában az (1) bekezdés a) pontja szerinti célra nyújtott települési támogatást lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni.

(2a)²⁹⁶ A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére megállapított települési támogatás a társadalombiztosítási tárgyú jogszabályok alkalmazásában ápolási díjnak minősül, ha az ellátás önkormányzati rendeletben szabályozott havi összege eléri az ápolási díj központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszegének a 80%-át.

(3) A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

(4) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

(5) A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból - különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére - is megállapítható.

(6) Ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat nem állapodik meg ettől eltérően, a fővárosban a hajléktalanok számára nyújtott rendkívüli települési támogatás megállapítása a fővárosi önkormányzat feladata.

(7) A települési önkormányzat rendeletében a havi rendszerességgel nyújtott települési támogatás - ide nem értve az (1) bekezdés d) pontja szerinti célra nyújtott támogatást - havi összegét úgy kell szabályozni, hogy az nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

A XV. kerületben – a hatályos önkormányzati rendelet⁶⁰ alapján – palota települési támogatás nyújtható, ha

- a család egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át,
- családok esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 210 %-át.

Átmeneti segély egy családon belül csak egy személynek adható, egy hónapban egy, és egy évben egy háztartáson belül legfeljebb négy alkalommal. Összege az önkormányzati rendeletben szabályozott.

A XV. kerületben további segítséget jelenthet, hogy elemi kár miatt, vagy más rendkívüli esemény bekövetkeztekor – polgármesteri hatáskörben – családonként legfeljebb százezer forinttámogatás adható. Természetben történő juttatás esetén a rendkívüli eseményhez igazodva a támogatás összege legfeljebb háromszázezer forint lehet.

A rendelet egyéb méltányosságot is lehetővé tesz ezen a területen: az illetékes bizottság méltányosságból egy naptári évben legfeljebb két alkalommal támogatást nyújthat különösen:

- a) többletkiadással járó hosszantartó betegség, baleset esetén,
- b) megélhetést veszélyeztető rendszeres kiadások (pl. a család jövedelméhez képest magas rezsiköltségek),
- c) munkahely elvesztés, elemi kár és különös méltánylást érdemlő egyéb esetekben.

A támogatás egy naptári évben belül legfeljebb százezer forint összegű lehet.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás elnevezése és tartalma 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett.

E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

⁶⁰ 1/2015. (I.9.) ök. rendelet a szociális és gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni ellátásokról

A települési önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-áig kellett megalkotnia.

A XV. kerület Önkormányzata új rendeletet alkotott a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól, amely az átmeneti segély igénybevételének további lehetőségeit adja meg Palota rendkívüli települési támogatás címen.

Az átmeneti segélyt legtöbbször megélhetésre, a magas havi gyógyszerköltségre, kórházi tartózkodásra, a magas közüzemi számlák és közüzemi tartozások kiegyenlítésére, háztartási készülékek javíttatására, cipő, ruha, élelem vásárlására való hivatkozással kérik az ügyfelek.

Rendkívüli települési támogatásban (átmeneti segély) Palota rendkívüli támogatásban részesülők száma és a segély összege (Ft/év)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	1 651	1 136	898
Összesen (eFt)	58 895	51 098	44 785

Tervezett intézkedés: Önkormányzatunk e támogatási forma rendszerét folyamatosan biztosítja a kerület rászoruló lakosai részére, de szigorúan megköveteli a rendkívüli élethelyzet vizsgálatát a rászorultság megállapításakor. Legfontosabb feladat annak kiszűrése, hogy csak a ténylegesen rászorultak jussanak hozzá a támogatáshoz, valamint a tartósan rossz anyagi helyzetben lévőket lehetőség szerint a rendszeres támogatások igénylése felé kell irányítani.

Palota szociális kamatmentes kölcsön

Az önkormányzat 2012. december 15. napjától ismét biztosította annak a lehetőségét, hogy a került lakossága meghatározott feltételek mellett igényelhesse a kamatmentes kölcsönt. Az igénybevétel feltételei rendeletben rögzítésre kerültek.

Átmeneti segély szociális kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható, ha a kérelmező, azt:

- vízóra felszereléséhez kéri,
- elemi vagy bűncselekményből származó káresemény károsultja, és a kár vonatkozásában biztosítással nem rendelkezik,
- OKJ-s tanfolyamot, képzést, vagy előírt továbbképzést szeretne elvégezni,
- orvosi segédeszközt kíván vásárolni,
- rendkívüli élethelyzetbe (például kórházi ellátás, súlyos betegség, gyermekáldás) került.
- A kölcsön, meghatározott célját a kérelemben meg kell jelölni, és azt megfelelően (eredeti okirattal) igazolni kell.
- Kölcsön a meghatározottakon túl, csak azok részére nyújtható, akik a kérelem benyújtásakor (igazolt) rendszeres havi jövedelemmel rendelkeznek, és az egy főre jutó havi nettó jövedelmük meghaladja
- egyedül élőknel az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,
- családok esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 180 %-át, és nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

A kölcsön egy családon belül csak egy személynek állapítható meg. A kölcsön iránti kérelmekről az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság döntött. A kölcsön összege nem haladhatja meg a 96.000,-Ft-ot. A kölcsön futamideje legfeljebb 12 hónap, mely

időtartam a jogosultság megállapítása hónapját követő 2. hónap 1. napján kezdődik. A havi törlesztő részlet összege a költsönösszeg és a futamidő hónapjai számának hányadosa.

Palota szociális kamatmentes kölcsönt igénylők száma és a kölcsön összege (fő/Ft)

Év	2014	2015	2016
Igénybevevők száma (fő)	1	-	-
Összesen (eFt)	96	-	-

Tervezett intézkedés: sajnos az elmúlt években nem vette igénybe senki a kölcsönt, amelynek oka, hogy ezt a támogatást részletekben, de vissza kell fizetni. Ennek ellenére a fenntartása fontos, mert lehetőséget nyújthat a fenn felsorolt problémák megoldásához. Szükséges az érintett lakosság minél szélesebb körű tájékoztatása az igénybevétel lehetőségéről.

Temetési segély (hatályon kívül helyezve 2015. III.1-től)

A 2015. március 1-jétől a polgármester – átruházott hatáskörben - *rendkívüli települési támogatás keretein belül* **Palota temetési támogatásra** való jogosultságot állapít meg annak a személynek, aki meghalt hozzátartozója eltemettetéséről gondoskodott, és családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

Palota temetési támogatás eseti jelleggel állapítható meg, összege nem haladhatja meg a temetés igazolt költségét, és legalább a helyben szokásos temetési költség 10 %-a, legfeljebb a helyben szokásos legolcsóbb temetési költség

- 50 %-a, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg,
- 35 %-a, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át nem haladja meg,
- 20 %-a, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át,
- 10 %-a, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

Palota temetési támogatás (Temetési segély) részesülők száma és a segély összege (Ft/év)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	128	164	134
Összesen (eFt)	8 867	10 290	8 514

Tervezett intézkedés: a családok elszegényedése és az egyre emelkedő temetési költségek miatt továbbra is nehézséget okoz az érintett hozzátartozóknak, hogy szeretteik temetéséről gondoskodjanak. Ezért fontos és elengedhetetlen, hogy az önkormányzat támogatást nyújtson a temetési költségek enyhítéséhez. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten indokolt az egy főre jutó jövedelemhatár emelése.

Egyéb támogatások

26. §^a A képviselő-testület a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, és a szociálisan rászorultak részére - a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint - más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Lakbértámogatás (hatályon kívül helyezve 2015. 03.01-től)

Lakbértámogatásra a XV. kerületi Önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérlői az alábbi feltételek együttes megléte esetén voltak jogosultak:

- az együtt lakó családtagok egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,
- az együtt lakó családtagok az életvitelhez szükséges vagyontárgyakon túlmenően olyan forgalomképes ingó vagy ingatlan vagyonnal nem rendelkeznek, melyek együttes mértéke meghaladja az Szt. 4. § (1) bek. b) pontjába foglaltakat.
- a lakás szobaszáma nem haladja meg helyi rendeletben⁶¹ meghatározott mértéket,
- a Palota Holding Zrt. igazolja a kérelem benyújtását megelőző 6 hónapra visszamenőleg a lakbér befizetését, vagy a kérelmező benyújtja a lakbérhátralék befizetésére kötött részletfizetési megállapodást.

Nem részesülhetett lakbértámogatásban, aki a lakását részben vagy egészben albérletbe adás útján, vagy más módon hasznosítja, illetve a lakásban vagy annak egy részében vállalkozással kapcsolatos tevékenységet folytat.

A lakbértámogatás mértéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 15 százaléka⁶², de nem lehetett több a lakás után fizetendő havi lakbér 50 százalékánál.

Az ellátásban részesülők nem közvetlenül kapták meg a megállapított pénzösszeget, hanem a Palota Holding Zrt. részére történő átutalással, illetve jóváírással. Ez a módszer az elmúlt évek gyakorlatában jól bevált, mert így kizárólag a lakbér fedezetére szolgálhatott a támogatás.

Lakbértámogatásban részesülők száma és a támogatás összege (Ft/év)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	127	97	-
Összesen (eFt)	4 610	811	-

Tervezett intézkedés: A települési támogatás bevezetése miatt nincs mód ennek a támogatási formának a fenntartására. Szükséges lenne azonban átgondolni a Palota lakhatási támogatáson belül az önkormányzati bérlakásokkal rendelkező bérlők támogatási formáinak lehetőségeit.

Helyi támogatás

*Lakásépítés, vásárlás, korszerűsítés támogatása*⁶³

Helyi támogatás nyújtható az önkormányzati rendeletben meghatározott méltányolható lakásigény mértékéig:

- lakás építéséhez, bővítéséhez, valamint emeletráépítés, tetőtér beépítés útján és egyéb módon történő lakás létesítéséhez,
- lakás tulajdonjogának, tulajdoni hányadának megszerzéséhez,
- lakóingatlan komfortfokozatának növeléséhez, víz és csatorna bekötéshez, vagy a fűtés korszerűsítéséhez,

61 27/2004. (VI.9.) ök. rendelet a lakásfenntartási támogatásokról

62 Hatályos 2011. március 1. napjától

63 17/2006. (IV. 14.) Főv. Kgy. rendelet, 31/2006. (XII. 7.) ök. rendelet

- lakás vagy lakóingatlan életveszélyességének megszüntetésére és kár elhárításra,
- 2007-től a tetőszerkezet állagának megóvásához, illetve javításához is.

A helyi támogatás feltétele, hogy az igénylő családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem ne haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének négyszeresét, illetve a kérelmezők a helyi rendeletben előírt egyéb feltételeknek megfeleljenek. A helyi támogatás kamatmentes kölcsön formájában nyújtható, mértéke az építkezés, illetve a vételár 20 százalékáig terjedhet. A helyi támogatás összege:

- első lakás vásárlása és építése esetén legfeljebb 1.000.000 forintig,
- korszerűsítés esetén legfeljebb 500.000 forintig,
- egyéb esetekben legfeljebb 600.000 forintig terjedhet.

A helyi támogatás futamideje - a kapott kamatmentes kölcsön összegétől függően 5 - 15 év. A Szociális, Családvédelmi és Tulajdonosi Bizottság indokolt esetben a támogatás igénybevevőjét a részletfizetés alól legfeljebb 2 évre mentesítheti, illetve – a rendeletben meghatározott rendkívüli esetekben – a kölcsön visszafizetésétől eltekinthet.

A helyi támogatások éves keretösszegét a korábbi években nyújtott támogatások visszafizetése fedezi.

Helyi támogatásban részesülők száma és a támogatás összege (Ft/év)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	1	2	-
Összesen (eFt)	1 000	1 200	-

A gazdasági válság, a banki eladósodások miatt, 2008. évet követően kockázatos és nehéz volt banki kölcsönhöz jutni, ezért jelentősen visszaesett a helyi támogatást igénybevevők száma. A 2016. évtől kezdődően az ingatlanpiacon változás történt, amely befolyásolhatja a támogatás igénybevételét.

Tervezett intézkedés: a támogatási forma fenntartása továbbra is indokolt, mivel elősegítheti a kerületben letelepedni kívánó családok számának növekedését, és így hatással lehet a kerület lakosságának stabilizálódására, illetve az életveszély-elhárítás és a korszerűsítés révén a kerületi lakásállomány állagának javulására. A vonatkozó rendelet „korszerűsítése”, módosítása szükségessé vált, új támogatási lehetőségekkel (pl. kazáncsere, stb).

Fiatal házások első lakáshoz jutásának támogatása⁶⁴

Fiatal házások támogatása nyújtható a helyi rendeletben meghatározott méltányolható lakásigény mértékéig:

- magántulajdonú lakás építéséhez (ideértve tetőtér-beépítéssel, emelet-ráépítéssel, és nem lakás céljára szolgáló helyiség lakássá történő átalakításával történő önálló lakás építését),
- értékesítés céljára épített, illetve épített lakás vásárlásához,
- magánszemélyektől történő lakás vásárlásához,
- az Önkormányzat által elidegenítésre kerülő lakás megvásárlásához, kizárólag abban az esetben, ha a lakás beköltözhető állapotban, forgalmi értéken kerül eladásra. Fiatal házások támogatásában azok részesülhetnek, akik a helyi rendeletben előírt feltételeknek megfelelnek és a támogatás iránti kérelem benyújtásának időpontjában a

64 17/2006. (IV. 14.) Főv. Kgy. rendelet, 31/2006. (XII. 7.) ök. rendelet

házasársak egyike sem töltötte be a 40. életévét, továbbá a család egy főre eső jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum mindenkori legkisebb összegének a két és félszeresét (71.250,-Ft).

A fiatal házások támogatása egyösszegű és vissza nem térítendő, összege:

- 3 és ennél több gyermekes fiatal házások esetében 300.000 forint,
- 2 gyermekes fiatal házások esetében 250.000 forint,
- 1 gyermekes és gyermektelen fiatal házások esetében 200.000 forint.

Fiatal házások támogatásában részesülők száma és a támogatás összege (Ft/év)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	0	0	1
Összesen (eFt)	-	-	800 000

Tervezett intézkedés: a támogatás fenntartása továbbra nem indokolt, mivel az elmúlt három évben egy kérelmező volt.

4.1.2 TERMÉSZETBEN NYÚJTOTT ELLÁTÁSOK

Természetbeni ellátás különösen az Erzsébet-utalvány, az élelmiszer, (a tankönyv), a tüzelő segély, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetése, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás.

Köztemetés

Szt.48. § (1) A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete - a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közkölségen történő eltemetéséről, ha

- a) nincs vagy nem lelhető fel az eltemetésre köteles személy, vagy
- b) az eltemetésre köteles személy az eltemetésről nem gondoskodik.

(2)Az elhunyt személy elhalálozása időpontjában fennálló lakóhelye (a továbbiakban: utolsó lakóhely) szerinti települési önkormányzat a köztemetés költségét az (1) bekezdés szerinti önkormányzatnak megtéríti. A megtérítés iránti igényt a köztemetés elrendelésétől számított egy hónapon belül kell bejelenteni.

A köztemetés az önkormányzat által természetben nyújtott támogatási forma. Az esetek zömében akkor kerül sor közkölségen való temetés elrendelésre, amikor az arra köteles személy, bár ismert, de nem képes kötelességének eleget tenni. Az esetek kisebbik hányadában az eltemetésre köteles személy valamilyen okból nem lelhető fel.

Szükség esetén a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzatnak kell gondoskodni az elhunyt személy eltemetéséről. Ha a haláleset a XV. kerületben történt gondoskodni kell a közkölségen történő temetésről. Nem kerületi lakos köztemetése esetén a költségeket az elhunyt állandó lakhelye szerinti település önkormányzatától kell visszaigényelni. Önkormányzatunkat terheli azon elhunyt személyek köztemetésének költsége, akik kerületi lakosok voltak, de más önkormányzat közigazgatási területén haltak meg, és így került sor közkölségen történő temetésükre.

A halálesetek többsége kórházban következik be, és mivel a XV. kerületben nem működik fekvőbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézmény, így a XV. kerületben a köztemetések iránti intézkedések száma alacsony mondható, bár az utóbbi években emelkedést mutat.

Köztemetések száma és a támogatás összege (Ft/év)

Köztemetés	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	47	67	40
Összesen (eFt)	4 316	4 820	2 967

A köztemetésre felhasznált összeg az adott évben tartalmazza az elhunyt állandó lakóhelye szerinti települési önkormányzattól visszaigényelt és teljesített összeget, valamint az eltemettetésre köteles személy általi költségtérítést is.

Tervezett intézkedés: a XV. kerületi Önkormányzat gondot fordít arra, hogy a kerületben élő családok az elhunytak temetéséről megfelelően gondoskodni tudjanak. Annak érdekében, hogy anyagiak miatt ne köztemetésre kerüljön sor az érintett ügyfelek lehetőségeit figyelembe véve - részükre információt, tanácsot adnak, és anyagi segítséget nyújtanak (temetési támogatás). Fontos, hogy a köztemetés csak, mint legutolsó lehetőség maradjon meg, amennyiben más formában nem lehet gondoskodni az elhunyt eltemetéséről. Ilyen esetben az eddig kialakult gyakorlatot a továbbiakban is fenn kell tartani, de vizsgálni kell a kötelezett személy anyagi helyzetét.

Közgyógyellátás

Szt. 49. § (1) A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

(2) A közgyógyellátási igazolvánnyal (a továbbiakban: igazolvány) rendelkező személy - külön jogszabályban meghatározottak szerint - térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

a) járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig,

b) egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá

c) az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra [az a)-c) pont szerintiék a továbbiakban együtt: gyógyító ellátás].

(3) A (2) bekezdés b)-c) pontja szerinti esetben a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig vehető igénybe térítésmentesen az ellátás.

(4) A gyógyszerkeret

a) a rendszeres gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és

b) az akut megbetegedésből eredő gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló eseti keretből tevődik össze.

A jogosultságot 2015. március 1-jétől **alanyi és normatív jogcímen állapítja meg a járási hivatal.**

A méltányossági közgyógyellátás szabályai 2015. március 1-től hatályon kívül kerületek a szociális törvényben.

Méltányossági közgyógyellátás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehetett benyújtani az önkormányzathoz. A korábban hatályos szabályokat kellett alkalmazni, tehát az ellátásra való jogosultságot egy éves időtartamra került megállapításra az alábbiak szerint:

- ha az ellátásra való jogosultságot 2015. március 1-jét megelőzően megállapították, vagy
- ha az ellátásra való jogosultság megállapítása iránti eljárás 2015. február 28-án folyamatban volt.

Az Szt. rendelkezése szerint az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez.

Közgyógyellátásban részesülők száma*

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	3 591	2 357	2 089

*Forrás: XV. ker. Kormányhivatal

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság⁶⁵

Szt. 54. § (1) A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát,

a)akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át,

b) aki egyedülélő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

A szociális rászorultság igazolásáról hatósági bizonyítványt állítanak ki. A bizonyítvány hatályossága 1 év. A bizonyítvány birtokában járulékfizetés nélkül lehet igénybe venni az egészségügyi szolgáltatást.

Az elmúlt években jelentősen megemelkedett a jogosultak száma, melynek oka egyrészt, az emelkedő munkanélküliek száma, másrészt az, hogy kerületünkben a TB jogszabályok betartását szigorúbban ellenőrzik az egészségügyi szolgáltatók.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságban részesülők száma

Eü. szolgáltatásra való jogosultság	2014	2015*	2016*
Ellátottak száma (fő)	529	624	613
Összesen (eFt)	-	-	-

*Forrás: XV. ker. Kormányhivatal

Adósságkezelési szolgáltatás (hatályon kívül 2015.III.1-től)

Szt. 55. § (1) Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. A települési önkormányzat határozatában megjelölt időponttól adósságkezelési szolgáltatásban részesítheti azt a családot vagy személyt,

a) akinek

aa) az adóssága meghaladja az ötvenezer forintot, és akinek a (2) bekezdésben meghatározott adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább hat havi, vagy

ab) a közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, továbbá

b) akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az önkormányzat rendeletében meghatározott összeghatárt, valamint

c) aki a településen elismert minimális lakásnagyságot és minőséget meg nem haladó lakásban lakik, feltéve, hogy vállalja az adósság és a települési önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének megfizetését, továbbá az adósságkezelési tanácsadáson való részvételt.

55/A. § (1) Az adósságkezelési szolgáltatás esetén a jogosult

a) adósságkezelési tanácsadásban, és

b) adósságcsökkentési támogatásban

részesül, amelyet az adósságkövetelés jogosultjának kell folyósítani.

(2)Az adósságcsökkentési támogatás mértéke nem haladhatja meg az adósságkezelés körébe bevont adósság 75%-át, és összege legfeljebb háromszázezer forint, az 55. § (6) bekezdése szerinti esetben legfeljebb hatszázezer forint lehet. A támogatás - az 55. § (6) bekezdése kivételével - egy összegben vagy havi részletekben nyújtható az adós vállalásától függően.

65 2013. január 1-jét követően a járási hivatal állapítja meg

(3) Azon személynek, akinek vezetékességi gáz-, illetve áramszolgáltatási díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, a szolgáltatás visszaállítása érdekében előrefizetős gáz- vagy áramszolgáltatást mérő készülék is biztosítható, feltéve, hogy lakásfenntartási támogatásban részesül és tartozásának megfizetése érdekében megállapodást köt a szolgáltatóval, valamint legalább egyéves időtartamra vállalja a készülék rendeltetésszerű használatát.

(4) Az adósságsökkentés címén nyújtott támogatás vissza nem térítendő szociális támogatásnak minősül.

(5) Az önkormányzat a lakhatást veszélyeztető mértékű adósság felhalmozódásának elkerülése céljából a követelés jogosultjával megállapodást köthet, melynek keretében - az adós írásbeli beleegyezése esetén - a követelés jogosultja az adós lakóhelye szerint illetékes település jegyzőjét félévente tájékoztatja a legalább háromhavi tartozást felhalmozó adósokról.

Az Szt. felhatalmazást adott a helyi önkormányzatoknak arra, hogy rendeletük alapján adósságkezelési szolgáltatást nyújtsanak. Kerületünkben a lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező szociálisan hátrányos helyzetben lévő tulajdonosok, bérlők, hasznélvezők részesíthetők adósságkezelési szolgáltatásban. A két pilléren nyugvó, a pénzügyi támogatást és tanácsadást magába foglaló adósságkezelési szolgáltatás a további adósságok felhalmozódását hivatott megakadályozni. Az adósságkezelési szolgáltatásban résztvevők egy éven keresztül alanyi jogon lakásfenntartási támogatásban is részesülnek.

Az adósságkezelési támogatás folyósítása a díjhátralékot nyilvántartó és kezelő cégek felé történt. A támogatás mértéke nem haladhatta meg az adósság 75 %-át, összege legfeljebb 300.000 forint lehet, kivéve a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből fennálló tartozás, melynek összege legfeljebb 600.000 forint lehetett.

Az adósságkezelési szolgáltatás nyújtásának feltétele az volt, hogy a támogatott az önkormányzat által megállapított támogatás és az adósság különbözetének megfizetését (önrész) vállalja, valamint részt kellett venni az adósságkezelési tanácsadáson.

2005. évben került bevezetésre az úgynevezett méltányos adósságkezelési szolgáltatás, melynek során a 3 vagy több gyermeket nevelő család, gyermekét egyedül nevelő szülő, rokkant, vagy súlyosan fogyatékos személy kedvezőbb feltételekkel juthat a szolgáltatáshoz, mivel esetükben a jövedelemhatár 300 %, illetve egyedül élőkénél – 350 %.

Adósságkezelési szolgáltatás

Az adósságkezelési szolgáltatás szabályai 2015. március 1-étől hatályon kívül kerültek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik részére 2015. március 1. előtt került megállapításra az adósságkezelési szolgáltatás, a szolgáltatást a korábbi szabályok alapján kell nyújtani.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek számára.

Önkormányzatunk továbbra is biztosítja e támogatási formát.

Az adósságkezelési tanácsadást továbbra is a **Család- és Gyermekegészségi Központ** adósságkezelési tanácsadással foglalkozó szociális munkásai látják el. Az adósságkezelés hatékonysága szempontjából fontos elem a keret-megállapodás, amely az Önkormányzat valamint a Szolgáltatók között áll fenn. Ez a megállapodás nagyban hozzájárul ahhoz, hogy csökkent azoknak a háztartásoknak a száma, amelyek kezelhetetlen, milliós nagyságrendű tartozásokat halmoztak fel.

Palota adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma és a támogatás összege (év/Ft)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	92	35	58
Összesen (eFt)	12 779	4 356	9 035

Tervezett intézkedés: kiemelt cél a kerületi, rászoruló lakosság adósságkezelésbe történő, minél szélesebb körű bevonása a lakhatással kapcsolatos adósságterheknek enyhítésére. Szorgalmazni kell az adósságkezelési szolgáltatás igénybe vételét, valamint az **előrefizetős (kártyás) készülékek felszerelését.**

Jelzőrendszer működtetésével, tájékoztatással mind a Polgármesteri Hivatalban, mind a Palota Holding Zrt-nél segíteni kell e támogatás igénylését. Az önkormányzat a közüzemi díj tartozás csökkentése illetve elkerülése érdekében a továbbiakban is biztosít forrást e támogatási forma igénybe vételéhez.

A 2014-ben készült szociális térkép megállapításai alapján összességében elmondható, hogy a kerületi lakosság közüzemi adósságállomány minden indikátora kedvezőtlenül alakult, annak ellenére, hogy a rezi költségek csökkentek.

Évi 420 és 600 ezer forint közötti összeget költ el egy átlagos magyar család háztartása rezsijére egy év alatt. Ez az átlag a családok 50%-át érinti. A családok 27%-a ennél kevesebbet, a 420 ezer forintos átlag alatt fizet.

A lakásfenntartás kifejezetten sokba kerül a családok 23%-ának. A háztartások majdnem egynegyede 600 ezer forintot meghaladó összeget költ lakása fenntartására évente.

A háztartási kiadások abszolút számai mellett az összes háztartási kiadáshoz mért arányok még rosszabb eredményt mutatnak. A háztartások 55%-a a teljes kiadás közel felét, pontosabban 25-50%-át kénytelen elkölteni a rezi kifizetésére.

A családok 23%-ánál van ez a szám 25% alatt. Ők kedvező helyzetben vannak.

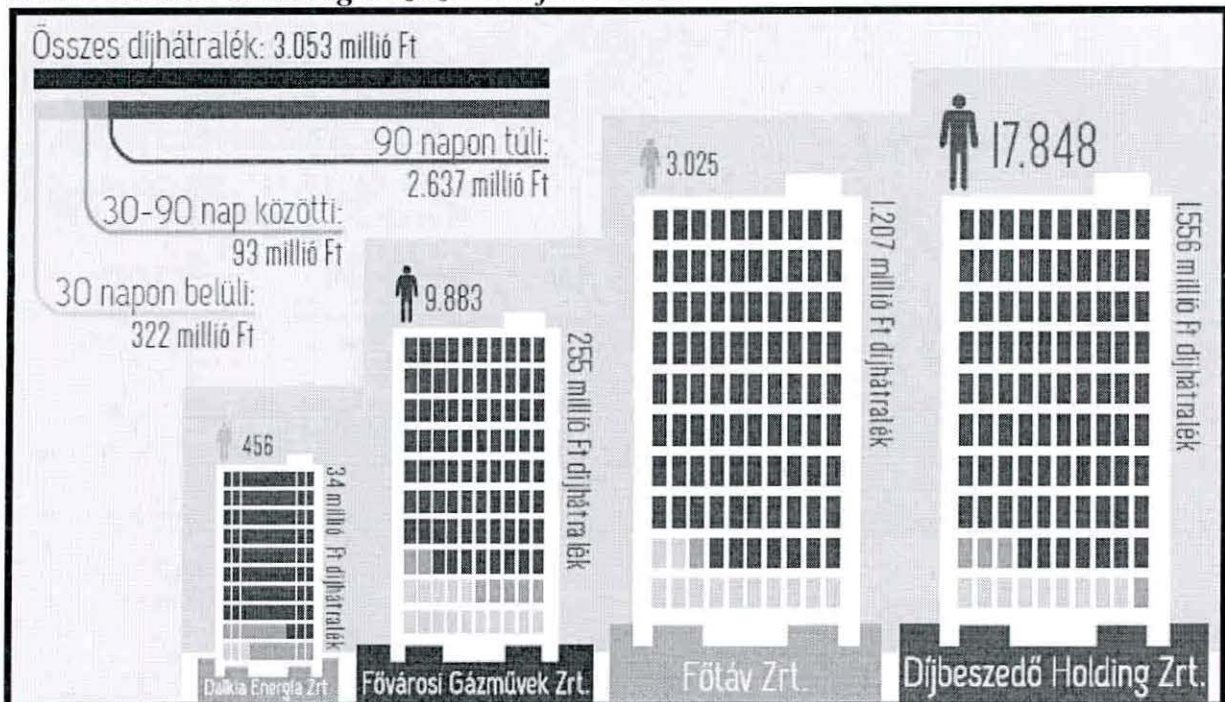
A családok 22%-ában a háztartásra szánt pénzüsszeg több mint felét költik el lakásfenntartásra.

A fogyasztói árak alakulása 12 hónap alatt, 2015. decemberhez viszonyítva:

A fogyasztói árak átlagosan 1,8%-kal nőttek. Az élelmiszerek ára 1,3%-kal emelkedett, ezen belül a cukor ára 16,3, az idényáras élelmiszereké (burgonya, friss zöldség, gyümölcs) 3,6, a sajt és a péksütemények ára 2,7, a tej ára 2,6%-kal nőtt, a sertéshúsé 8,5, a baromfi húsé 3,6%-kal csökkent. Átlag felett, 3,5%-kal drágultak az egyéb cikkek (gyógyszerek, járműüzemanyagok, illetve lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos, valamint kulturális cikkek), ezen belül a járműüzemanyagokért 6,8%-kal kellett többet fizetni. A szeszes italok, dohányárak átlagosan 2,5, a szolgáltatások 1,9, a ruházatközlési cikkek 0,5%-kal drágultak. A háztartási energia ára nem változott. A tartós fogyasztási cikkekért 0,5%-kal kevesebbet kellett fizetni.

Forrás: KSH

A XV. kerületi lakosság közüzemi díjhátraléka

Forrás: XV. kerületi Szociális térkép 2014

4.1.3 EGYÉB TERMÉSZETBENI TÁMOGATÁSOK

Tankönyv és füzetcsomag támogatás

A tankönyv piac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. tv 8. § határozza meg az iskolai tankönyvek ingyenes rendelkezésre állását.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 2013. január 1-jétől hatályos 74.§ (1) bekezdése alapján „az állam gondoskodik -az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapeladatok ellátásáról**”.

Az állami fenntartásba kerülő köznevelési intézmények fenntartói feladatainak ellátására a Kormány a 2022/2012. (VII.27.) Korm. rendelettel a központi hivatalként működő **Klebselsberg Intézményfenntartó Központot** jelölte ki. **2013. január 1-jével létrejöttek a tankerületek is, amelyeknek feladata az oktatással kapcsolatos fenntartói feladatok ellátása.**

Magyarországon a diákok 9. osztályig ingyen kapják a tankönyvet.

Gyermekélelmezés támogatása⁶⁶

Az 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról rendelkezik arról, hogy a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás, illetve gyermekvédelmi szakellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni

⁶⁶A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41. §-nak és a 151. §-nak a figyelembevételével

ellátásáért, gyermekek átmeneti gondozásáért, valamint a fiatal felnőttek utógondozói ellátásáért térítési díjat kell fizetni.

146. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért és gyermekek átmeneti gondozásáért, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében biztosított utógondozói ellátásért, valamint a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni.

(2) Az e törvényben meghatározottak szerint a térítési díjat

a) az ellátást igénybe vevő nagykorú jogosult,

b) az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő,

c) az ellátást igénybe vevő gondnokolt esetében a törvényes képviselő

(az a)-e) pont alattiak a továbbiakban együtt: kötelezett) az intézménynek fizeti meg.

147. §(1)A fenntartó jogszabályban meghatározottak szerint megállapítja a 146. § (1) bekezdése szerinti ellátások intézményi térítési díját, amely - a gyermekétkeztetés kivételével - a szolgáltatási önköltség és a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás különbözete.

.....
151. §² (1)-(2e)²

(2f)² Ha a 21/A. § (1), (4) és (6) bekezdése szerinti gyermekétkeztetést a települési önkormányzat biztosítja, úgy az intézményi térítési díjat a települési önkormányzat állapítja meg.

(3) A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagkölségének egy ellátottra jutó napi összege.

(3a)² Ha a fenntartó vagy a települési önkormányzat a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja, az intézményi térítési díj megállapítása érdekében az étkeztetést biztosító szolgáltató köteles elkülönítetten kimutatni a gyermekétkeztetéssel összefüggésben felmerülő nyersanyagkölséget.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára az ingyenes étkezés az elmúlt években fokozatosan került bevezetésre. Jelenleg a bölcsődei, óvodai nevelésben résztvevő, valamint az 1-9 osztályos jogosultak számára biztosított.

2015. szeptember 1-től annak sem kell fizetnie a bölcsődei és óvodai étkezésért, akinek a családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a nettó minimálbér 130 százalékát. A jogosultság megállapításhoz a szülők nyilatkoznak arról, hogy mennyi az egy főre eső jövedelmük.

A gyermekétkeztetéshez kapcsolódó kedvezmények biztosításához normatív állami hozzájárulás igényelhető, melynek összege az éves központi költségvetésben kerül meghatározásra. A XV. kerületi Önkormányzat rendelete szerint a gyermekek egyéni rászorultság alapján további kedvezményben részesülhetnek.

A rendelet szerint továbbra is ingyenes étkeztetést kell biztosítani azon gyermekek részére, akik állami gondoskodás alatt állnak és kerületi lakóhelyű nevelőszülőknél vannak elhelyezve.

Az önkormányzat által fenntartott nyári napközi táborban, gyermektáborokban a gyermekek ugyanazt az egyéni rászorultság alapján megállapított kedvezményt vehetik igénybe, amit a tanév során részükre a gyermekintézmény megállapított.

Az intézményekben érvényes személyi térítési díjból a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, de ingyenes étkezésben nem részesülő gyermek az alábbi kedvezményekben részesülhet:

a) ha a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100 %-át, a kedvezmény mértéke 40 %.

b) ha a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120 %-át, a kedvezmény mértéke 25 % azzal, hogy az összes kedvezménnyel csökkentett – fizetendő – térítési díj összege nem lehet kevesebb az intézményi térítési díj 10 %-ánál.

A vonatkozó rendelet 2013 módosításra került figyelemmel arra, hogy az oktatási intézmények már nem tartoznak az önkormányzat fenntartásába. A kedvezmény iránti kérelmet a gyermek

szülői felügyeletet gyakorló szülője vagy más törvényes képviselője nyújthatja be a polgármesterhez.

A gyermekvédelmi törvény szerint a települési önkormányzat vagy a fenntartó természetbeni ellátásként biztosítja az intézményi gyermekétkeztetést, a tanuló nappali rendszerű oktatásban való részvételének befejezéséig.

Az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen** kell biztosítani:

1–8. évfolyamon, nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára ha:

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- nevelésbe vették,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül és fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el.

Az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- nevelésbe vették,
- utógondozói ellátásban részesül.

A gyermeket gondozó szülő kérelmére az intézményi gyermekétkeztetést természetbeni ellátásként, a gyermek életkorának megfelelően kell biztosítani:

- a bölcsődében,
- az óvodában,
- az általános iskolai menzai ellátás keretében,
- a középfokú iskolai menzai ellátás keretében - ha az önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik,
- a nyári napközis otthonban,
- az általános és középiskolai kollégiumban, és az itt szervezett externátusi ellátásban,
- a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben,
- a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében.

Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében, a nem bentlakásos intézményben:

- a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést,
- a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést kell biztosítani.

Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

A bentlakásos intézményben az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosítani kell:

- az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon a reggeli és vacsora főétkeztést,
- az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkeztéseket, valamint a tízórai és uzsonna kísétkeztéseket.

Az intézményi gyermekétkeztetést a térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani:

1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha:

- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

1–8. évfolyamon felül nappali oktatásban részt vevő tanuló számára, ha:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja, hogy igazolja, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés igénybevételére és a szünidei gyermekétkeztetésre. (A bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartamára).

Az elmúlt években a **szociális célú nyári gyermekétkeztetés** keretében elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek napi egyszeri meleg étkeztetésének biztosításához támogatás igénylésére volt lehetőség.

A támogatás összege azonban nem fedezte a teljes költségeket, ezért az Önkormányzat kiegészítésére is szükség volt az étkeztetés biztosításához.

Év	2014	2015	2016
A tanévben támogatásban részesülők száma (fő)	30	30	21
Összege (eFt)	1 280	516	397
Gyermektáborok (Siófok, Bernecebaráti)	259	202	173
Összege (eFt)	3 760	2 728	2 111
Napközis táborban támogatásban részesülők száma (fő)	31	25	26
Összesen (eFt)	196	136	185
Szünidei szociális étkezésben részesülők száma (fő)	378	285	225
Összesen (eFt)	3 440	2 528	5 042

Az 5/2015. (II.5.) ök. rendeletben meghatározottak szerint az intézményekben érvényes személyi térítési díjból a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, de ingyenes étkezésben nem részesülő gyermek** az alábbi kedvezményekben részesülhetnek.

Ha a gyermek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100 %-át, a kedvezmény mértéke 40 %,
- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át, a kedvezmény mértéke 25 %.

Ha a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre kizárólag jövedelmi okból nem lenne jogosult, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160 %-át, az intézményi gyermekétkeztetés személyi térítési díjából egy nevelési- vagy tanévre 25 % kedvezményre jogosult.

Egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén a kedvezmény annak a fiatal felnőttnek is megállapítható, aki középfokú nappali oktatás munkarendje szerint folytat tanulmányokat és 23. életévét még nem töltötte be.

Tervezett intézkedés: a gyermekétkeztetés biztosítását változatlan feltételekkel szükséges fenntartani, tekintettel a kerületi, rászoruló családok jelenlegi anyagi helyzetére. Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, a fenntartó a az óvodában és az iskolában a gyermekek és tanulók számára az óvodai nevelési, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést.

Szünidei gyermekétkeztetés keretében, a déli meleg főétkezést ingyenesen biztosítjuk valamennyi a bölcsődei ellátásban, és az óvodai-iskolai nevelésben részesülő gyermekek számára, a szülő, törvényes képviselő kérelmére az intézmény zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon.

Újszülöttek támogatása

A XV. kerület Önkormányzat 2013. március 14. napjától bevezette az újszülöttek támogatása érdekében indított programját. Az újszülöttek támogatásának formája egy ún. babakelengye csomag, mely egy egyszeri, természetbeni szociális ellátás volt. (A csomag tartalma: egy takaró, pelenka és egyéb babaápolási vagy gondozási szerek, eszközök.)A csomag értéke 2013. évben 6.600,-Ft volt gyermekenként. A támogatás feltétele XV. kerületi bejelentett lakóhely. 2014-től a támogatás formája pénzbeli támogatássá vált, egyszeri 20.000,-Ft-os juttatás kifizetésével.

Újszülöttek támogatásában részesülők száma és a támogatás összege (év/Ft)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	306	282	288
Összesen (eFt)	4 947	5 934	6 069

Oltási támogatás

A kerületi kisgyermekes családok támogatásának érdekében 2015. évben bevezetésre került az oltási támogatás. Az oltási támogatás mértékének maximált összege szintén 20.000,-Ft. A pénzbeli támogatások megállapításához jövedelemvizsgálat társul.

Ezzel a támogatással olyan védőoltásokat lehet igénybe venni, melyek nem kötelezőek, de ajánlottak és térítési díjat kell fizetni értük (varicella-, meningococcus-, rotavírus elleni védőoltások).

Oltási támogatásban részesülők száma és a támogatás összege (év/Ft)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	-	180	244
Összesen (eFt)	-	2 785	3 850

Tervezett intézkedés: a program fenntartása és az önkormányzat anyagi lehetősége szerinti bővítése az kisgyermekes szülők igénye szerint.

HPV vírus elleni védőoltás⁶⁷

(2014-től megszünt támogatás, mert az oltás ingyenessé vált a 13 éves lányok részére)

Szépkorúak jubileumi köszöntése

Önkormányzatunk rendszeresen – igény szerint - köszönti a jubiláló 90/95/100 éves és a 100 éven felüli szépkorúakat oly módon, hogy a polgármester, az alpolgármester és a körzeti képviselők ajándékkal kedveskednek a születésnapjukat ünneplő kerületi lakosoknak.

A 100 évesek száma a XV. kerületben (év/fő)

Év	2014	2015	2016
fő	20	20	22

Tervezett intézkedés: a köszöntés szép hagyományának fenntartása.

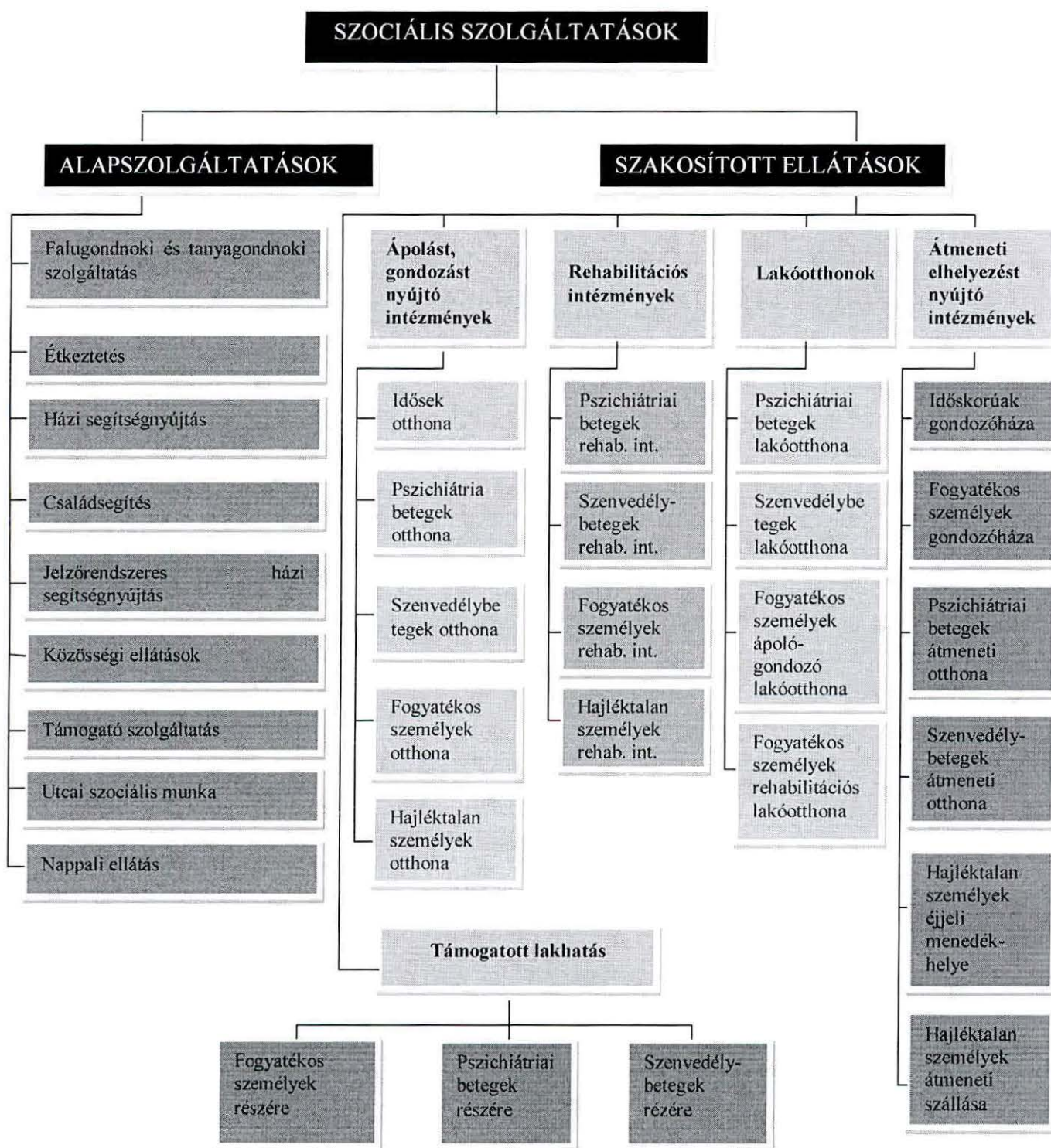
Vásárlási utalvány

A XV. kerületben élelmiszervásárlási utalvány adható egy hónapban egy családnak 2015.03.01-től maximum 6.000,-Ft értékben. Ez a természetbeni juttatás krízishelyzetben használható, amikor azonnal kell – elsősorban az étkezés biztosítása céljából – segítséget nyújtani.

Tervezett intézkedés: a vásárlási utalvány rendszerét a XV. kerületi Önkormányzat a jövőben is biztosítja, fenntartja.

4.2 A SZOCIÁLIS IGAZGATÁSRÓL ÉS SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOKRÓL SZÓLÓ 1993. ÉVI III. TÖRVÉNY ALAPJÁN NYÚJTOTT SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK (SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK)

Az Szt. 56. § (1) bekezdése szerint a szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

4.2.1 Alapszolgáltatások

Szt. 59. § (1) Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

(2) A szociális szolgáltató, illetve intézmény együttműködik az ellátási területén működő szociális, gyermekjóléti-gyermekvédelmi, egészségügyi, oktatási és munkaügyi szolgáltatókkal, intézményekkel, így különösen

a) az otthonápolási szolgálattal,

b) a pártfogó felügyelői szolgálattal,

c) fogyatékos személy ellátása esetén a gyógypedagógiai, nevelési szakszolgálatokkal és a fogyatékos személyek segítő, érdekvédelmi szervezeteivel,

d) pszichiátriai beteg és szenvedélybeteg esetén a háziorvossal és a kezelőorvossal.

(3)

(4) A szociális alapszolgáltatást nyújtó személy - külön jogszabályban meghatározott esetekben - gondozási tervet készít az egyes ellátottak részére nyújtott szolgáltatások formáiról, rendszerességéről, időtartamáról.

Étkeztetés

Szt. 62. § (1) Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

a) koruk,

b) egészségi állapotuk,

c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik,

d) szenvedélybetegségeik, vagy

e) hajléktalanságuk miatt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

Az étkeztetés a szociális helyzetük vagy egészségi állapotuk miatt rászorulóknak napi egyszeri meleg étellel való ellátását biztosítja személyes elvitel, illetve házhozszállítás formájában. Az ebédek házhozszállítása gépkocsival történik. 1997-től ez az ellátási forma hétvégén is igénybe vehető. Ettől az időponttól kezdve a cukor- és epebetegnek diétás étkeztetését is biztosítják. Az Idősek klubjaiba járó klubtagoknak is rendelkezésre áll a hétvégi étkeztetés, de csak otthoni fogyasztásra. Az Idősek klubjainak telephelyei (Klebensberg Kunó u. 20/A, ill. Arany János u. 51.) havi váltásban 8-órától 12-óráig hétvégén is nyitva tartanak, így biztosítva az ebéd elvitelét a rászorulóknak.

Törvényi változás miatt az idősek nappali ellátásából kikerült az étkeztetés, így az ellátottak is a szociális étkeztetésen belül jutnak hozzá ehhez az ellátáshoz.

A Szociális Városközpontban (Inspirálház projekt) helyet kapó Pajtás étterembe került a Konytfa utcai étkeztetés, ezzel egyidejűleg a Képviselő-testület módosította a vonatkozó helyi rendeletét, amely szerint 75 éves kor helyett, 65 éves kortól lehet igénybe venni a szociálisan rászorultaknak az étkezést. Ezen túlmenően minden, elsősorban rászoruló kerületi lakosoknak lehetősége van igénybe venni a Pajtás étteremben az étkezést az étel bruttó beszerzési áráért (2015. szeptembertől 535 Ft, majd 2016. szeptembertől 686 Ft/adag). A betérő vendégek „A” vagy „B” menüből választhatnak.

Étkezésben részesülők száma

Év	2014	2015	2016
Egyéni elvitel (fő)	247	222	170
Házhozszállítás (fő)	248	223	200

Az elmúlt két esztendőt tekintve az igénybevevők száma csökkenő tendenciát mutat a helyben fogyasztók és az egyéni elvitel tekintetében. A csökkenés hátterében az elmúlt években ismételt konyhaváltás miatti lemondások állnak az idősök részéről. Az új ízek és az új konyhatechnológia alapján készülő ételek megszokása és elfogadása jelentős problémát okozott az étkezésben részesülők körében. 2016. szeptembertől a Kórház és Menzaétkeztetés Kft. biztosítja a szolgáltatást.

A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4) ök. helyi rendelet 8.§- a alapján ingyenes étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermekjóléti Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint, bár jövedelemmel rendelkeznek, de önmaguk, illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem voltak képesek gondoskodni. Így a szolgáltatást 12 hónapon belül 2 hónapig ingyenesen lehetett igénybe venni, mely időtartam legfeljebb 2 alkalommal, további 2 hónappal meghosszabbítható volt. 2016. decemberben végrehajtott rendeletmódosítás során ezt a szolgáltatást a javaslatot tevő igazolása alapján 12 hónapon belül két hónapig lehet igénybe venni, mely időtartam legfeljebb egy alkalommal – a polgármester által lefolytatott jövedelemvizsgálatot követően – hosszabbítható meg további 2 hónappal.

Az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) Területi Gondozása biztosítja a kerületben élőknek a szünidei gyermekétkeztetést a Pajtás étteremben és az Arany János u. 51. szám alatti telephelyén.

Tervezett intézkedés: az étkeztetés fenntartása, mint alapszolgáltatás szükséges, melyhez Önkormányzatunk biztosítja a szükséges anyagi forrást. A térítési díj változásánál a továbbiakban is szükséges figyelembe venni a nyugdíjminimum alatt élők esetében a térítésmentesség lehetőségét. Az étkezésben részesülők létszámának növelése érdekében kiemelt feladatok, az ételkínálat minőségének és változatosságának színvonalának megőrzése, valamint a főzőkonyhával folytatott rendszeres kapcsolattartás és elégedettségi felmérések készítése az ellátottak körében.

Fontos, hogy a Pajtás étterem szolgáltatásait minél szélesebb körben ismerjék meg a kerület lakosai, amit reklámanyagok terjesztésével és a helyi média segítségével igyekszünk megvalósítani.

Házi segítségnyújtás

63. § (1)² *Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.*

(2)² *A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozást kell nyújtani.*

(3)² *Szociális segítség keretében biztosítani kell*

a) *a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,*

b) *a háztartási tevékenységben való közreműködést,*

c) *a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,*

d) *szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.*

(4)² *Személyi gondozás keretében biztosítani kell*

a) *az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,*

b) *a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,*

c) *a (3) bekezdés szerinti feladatokat.*

(5)² *Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő*

gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

(6)⁺ Ha a gondozási szükséglet - az annak vizsgálatáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott értékelő adatlap (a továbbiakban: értékelő adatlap) szerint - III. fokozatú, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig házi segítségnyújtásra jogosult.

(7)⁻ Amennyiben a házi segítségnyújtás során

a) szociális segítség biztosítása esetén személyi gondozási feladatok ellátása válik szükségessé, a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételten el kell végezni,

b) szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

(8)⁺ Házi segítségnyújtás esetén a 94/C. § (1) bekezdése szerinti megállapodást szociális segítségre vagy személyi gondozásra kell megkötöni.

(9)⁻ A települési önkormányzat a 86. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti feladata keretében az e § szerint megállapított gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni.

(10)⁺ Házi segítségnyújtás esetében a gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási költséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését.

(11)⁺ A (10) bekezdés szerinti esetben

a) az ellátott után központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás nem vehető igénybe,

b) nem kell alkalmazni a 63. § (5)-(7) bekezdését, a 115. § (6) bekezdését, a 116. §(1) és (3) bekezdését, valamint a 119/C. § szerinti szabályokat,

c) a 115. § (7) bekezdésének alkalmazásában felülvizsgálatnak az intézményi térítési díj megállapításának, illetve évközbeni korrigálásának időpontját kell tekinteni.

(12)⁺ Ha a (10) bekezdés szerinti ellátott állapota indokolja, az intézményvezető döntése alapján elvégezhető a gondozási szükségletének vizsgálata. A gondozási szükséglet megállapítása esetén - amennyiben az ellátotti létszám a finanszírozási rendszerbe befogadásra kerül - az ellátott után a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás vehető igénybe, és térítési díját az V. Fejezet III. címe szerint kell megállapítani.

A **Házi Gondozó Szolgálat feladata** a XV. kerület közigazgatási határain belül, otthonában ellátni a segítségre szorulókat. A gondozónők az otthonukban nyújtanak segítséget az időseknek, betegeknek ahhoz, hogy a lehető legkésőbbi időpontban válják csak szükségessé valamilyen szintű intézeti elhelyezésük. A házi segítségnyújtást már csak főállású gondozónők végezhetik. Minden olyan gondozási tevékenységet ellátnak, amelyre egy háztartásban szükség lehet - bevásárlás, takarítás, mosás, fürdetés, ügyintézés, stb. - ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő testi, környezeti higiéniéje, étkeztetése és - amennyire lehetséges - pszichés szükségletei is kielégítésre kerüljenek. Amennyiben szükséges a gondozottak hétféle és esti ellátását is gondozónők végzik el. Nagyon sok esetben ők jelentik a külvilágot, a „családot” is a gondozottnak, segítve ezzel leküzdeni az izoláció fiziológiai, pszichés és szociális következményeit.

A Házi Gondozó Szolgálat munkatársainak célja, hogy a gondozottjaik minél tovább maradhassanak saját lakókörnyezetükben és megfelelő szakképzett ellátást biztosíthassanak számukra.

Házi segítségnyújtásban részesülők száma

Év	2014	2015	2016
Gondozottak (fő)	285	265	146

Folyamatosan nő azoknak a gondozottnak a száma, akik naponta többszöri segítséget igényelnek mentális, fizikai állapotuk miatt.

Térítési díjat az egy főre jutó jövedelem alapján az önkormányzati rendeletben meghatározott térítési díj szerint utólagosan kell fizetni a gondozott lakásán eltöltött gondozási idő szerint. A szakképzettséget igénylő naponta megújuló feladatellátás, valamint a versenyképesség

megőrzése érdekében **elengedhetetlenül** szükséges a házi segítségnyújtásban dolgozók továbbképzése.

Az elmúlt évek során a házi gondozásban részt vevők létszáma jelentősen csökkent, ami azzal is magyarázható, hogy szigorodott a szolgáltatás igénybevételének lehetősége, jelentősen megemelkedett a gondozási szükséglet pontértékének alsó határa, amely alapján a házi segítségnyújtás indokoltsága megállapítható. Minden olyan esetben, ahol a napi 4 órát meghaladja a **gondozási szükséglet**, ott az ellátottat és hozzátartozóját tájékoztatni kell az intézményi, szociális otthoni elhelyezésről.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény alapján a házi segítségnyújtásban részesülő ellátottak gondozási szükségleteinek felülvizsgálatát 2015. december 3-án kezdték és a törvényben megadott időpontig befejezték a munkatársak.

2016. januártól a szociális segítség és a személyi gondozás keretébe tartozó tevékenységek elváltak egymástól.

Tervezett intézkedés: Az idős embereket otthonukban, önfenntartásukban szükséges támogatni. A házi segítségnyújtás kibővíthet a családtagok részére adott otthonápolási tanácsadással, képzéssel, a családtagokkal való rendszeres konzultációval, életvezetési tanácsokkal, szakemberek ajánlásával.

A Házi Gondozás szolgáltatásába, szeretnénk bevezetni az Önkéntes Programot, melynek célja az emberi erőforrás oldaláról a szakemberek, szociális gondozók mindennapi tevékenységének segítése, a hatékonyság növelése 50+ életkorú önkéntesek bevonásával.

Az általuk végezhető feladatok, tevékenységek lehetnek: séta – kísérés, bevásárlás, ügyintézés, felügyelet, felolvasás, beszélgetés, kertészkedés, lakókörnyezet rendben tartása, szabadidős tevékenységekben való közreműködés.

Idősek nappali ellátása

Nappali ellátás²

65/F. §² (1)² A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

a) tízennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

b)² az Szt. 93. § (4) bekezdése szerinti kivétellel a tízennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézet kezelését nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,

c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

(2)² Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

(3)² A fennmaradó a 92/B. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti szakmai programban meghatározhatja, hogy az intézmény az (1) bekezdésben meghatározottak közül melyik ellátotti csoportokat látja el. Ez a rendelkezés nem érinti a 86. § (2) bekezdésének b)-d) pontja szerinti önkormányzatok ellátási kötelezettségét.

(4)² A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított, Gyvt. szerinti gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a nappali intézményben ellátott fogyatékos gyermekek ellátása során nyújtott étkeztetésre.

Az Idősek Klubja (2017. januártól új elnevezés Időseket Segítő Szolgálat, illetve Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat) a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a

napközbeni tartózkodásra. A XV. kerületi Önkormányzat fenntartásában a kerület három településrészén működik a szolgáltatás. Pestújhelyen, Rákospalotán és Újpalotán.

A Segítő Szolgáltatokban folyó gondozás célja:

- a hiányzó családi gondoskodás pótlása, az egyedüllét megszüntetése,
- a pihenés, kikapcsolódás biztosítása,
- a tisztálkodás biztosítása,
- a tétlenséggel, unalommal járó káros hatások megelőzése, az egészségi, mentális, higiénés és szociális viszonyok javítása.

A Szolgáltatokban folyamatosan szerveznek programokat és lehetővé teszik különböző szolgáltatások helyben való elérését. Egészségügyi felvilágításokat szerveznek, gyógytornász és jógaoktató foglalkozik az idősokkal. Szükség szerint fodrászt és pedikűröst biztosítanak a részükre. A napi programot az ellátást igénylők és a gondozónők együtt állítják össze, az igényeknek megfelelően. Sok séta és kisebb-nagyobb kirándulás szerepel a programok között. Az év folyamán megünneplik a jeles ünnepeket, valamint a névnapokat is. Számos rendezvényt tartanak az év során. Évente két alkalommal egyhetes nyaraláson vesznek részt, gyógyvizes üdülőhelyeken.

Fontos megjegyezni, hogy a **nappali ellátás intézménye átjárható**, ami azt jelenti, hogy a programjaikon szívesen látják a másik telephelyről érkezetteket is. A törvény változása miatt az étkezést nem igénylő ellátottaknak a szolgáltatások igénybevételéért jelenleg **napi gondozási díjat** kell fizetnie, amelynek összegét a helyi önkormányzat rendeletben szabályozta.

Az **aktív idősödés** és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évének (2012) célja volt tudatosítani, milyen hasznos szerepet töltenek be a társadalomban az idősebb emberek, és támogatni azokat az intézkedéseket, amelyek jobb lehetőségeket teremtenek az idősek számára arra, hogy aktívak maradjanak.

Az idősebb emberek lehetőségeinek és helyzetének javítása, hogy önkéntesként vagy beteget ápoló családtagként a társadalom hasznos és aktív tagjai lehessenek, elkerülve ezzel a társadalmi elszigeteltséget és a vele járó számos problémát és veszélyt. Egészségfejlesztés és megelőző egészségügyi ellátás olyan intézkedések révén, amelyek maximalizálják az egészséges élet éveket, segítenek megelőzni a másoktól való függést, és **„idősbarátabbá”** teszik a környezetet (középületek, infrastruktúra, közlekedés, épületek), lehetővé téve, hogy az idősek minél önállóbbak lehessenek.

A 2013. október hónapban megtörtént a kerületi **Idősügyi Koncepció** felülvizsgálata. A program öt évre szóló távlatot nyújt az idősügyi ellátások modernizációs terveinek megvalósításához - a kerület vezetősége és az időseket képviselő **Idősügyi Tanács** tagjai is örömmel üdvözölték.

A XV. Kerületi **Idősügyi Program** a „**Levendula 60+**” az Aktív Időskor Gyógyító Programja elnevezést kapta. A program legfontosabb célkitűzése, hogy a nyugdíjas korosztály minél szélesebb rétegét tudja megszólítani. Sikerét mutatja, hogy 2014-ben elnyertük az „**Idősbarát Önkormányzat Díj**”-at. Az elmúlt három év bevált kezdeményezései ma már hagyománnyá váló rendezvényeket és kedvezményeket jelentenek a programjainkon résztvevő időseknek. (Idősek Szabadegyeteme, Konferencia az időskori problémák feltárásáról, Idősbarát vállalkozók által felajánlott kedvezmények igénybevétele, „Levendula” kirándulások,

generációs együttműködések, és az önkéntes munka lehetőségeinek felkutatása, önálló kezdeményezések támogatása).

Idősek nappali ellátásának kiterjesztése a demenciával élők körére

Új feladatot jelent azokkal az idősökkel való foglalkozás, akik gyakran egyedül élnek és önmagukról nem képesek egyáltalán gondoskodni, nem fejlesztetők, állapotukban javulás nem várható. Számukra első lépésben a nappali demens ellátás jelenthet megoldást. 2012 júniusában a kerületünkben dolgozó 42 háziorvos részére a demenciával foglalkozó szükségletfelmérő kérdőívet állítottunk össze. A kérdőívek kiértékelése 88 fő adatai alapján történt meg. A kérdőívekből kitűnt, hogy igen **nagy teher hárul** a demenseket gondozó családokra, hiszen a napközbeni ellátást is ők végzik.

A Kontyfa utcai telephelyen 2015-ben megkezdődött a felkészülés, hogy az épület bővítésével 12 fő enyhe vagy középsúlyos demenciával élő nappali ellátását lehessen megoldani középtávon. 2015 decemberében döntött a Képviselő-testület a demens betegek nappali ellátásának XV. kerületi bevezetéséről.

Ezzel párhuzamosan zajlott a társadalmi környezet és a munkatársak felkészítés, pl. „**Alzheimer Café**” elindítása. Többen szakmai tanulmányúton vettek részt áprilisban Strasbourg város Geriátria Központjában, valamint több demensekkel foglalkozó intézményében. Ezt követően májusban került megszervezésre az „Interprofesszionális szemléletű demens ellátás alternatívái” c. szakmai továbbképzés. A képzés helyszíne az Újpalotai Család- és Gyermejköléti Központ volt.

2016. december elején a Területi Gondozás munkatársainak lehetősége volt részt venni egy ausztriai tanulmányúton, ahol egy bécsi állami fenntartású idősök otthonába látogattak el. 2016-ban megtörtént a demens betegek nappali ellátását befogadó Kontyfa utcai épületrész felújítása, majd a berendezése.

	Idősek nappali ellátásában részesülők létszáma, 2010-2016 év (fő)
2010. év	217
2011. év	241
2012. év	240
2013. év	292
2014. év	294
2015. év	281
2016. év	295

Tervezett intézkedés: Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat fejlesztése, a férőhelykapacitás kihasználtságának érdekében a megfelelő toborzás, kiválasztás. A Segítő Szolgálatokban a generációkat összefogó, többgenerációs programok fejlesztése, az önkéntes segítő tevékenységek ösztönzése. A Kontyfa utca 3. szám alatt működő telephelyen a már korábban elfogadott terveknek megfelelően felújítási munkálatok folytatása (II. ütem), mely lehetővé teszi az igényeknek megfelelő konyha, foglalkoztató-közösségi terem kialakítását.

Család- és Gyermekjóléti Központ

A XV. kerületben a családsegítéssel és a gyermekjóléti alapellátással kapcsolatos feladatokat az **Egyesített Szociális Intézmény** keretei között működő **Család- és Gyermekjóléti Központ** látja el.

A Család- és Gyermekjóléti Központ munkáját az 1993. évi III. törvény, valamint az 1997. évi XXXI. törvény és rendeletei határozzák meg. A 2016. január 1-jén létrejött új intézményegység integráltan magában foglalja és biztosítja a klasszikus családsegítés és a gyermekjóléti alapellátás minden elemét, valamint a hajléktalan személyek ellátását. Az új intézményben négy, jól elkülöníthető szakmai csoport működik.

Tevékenységének fő célja, hogy a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok, valamint közösségi csoportok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtson szolgáltatásokat. Az intézmény folyamatosan fejlődik, a kerületben élők igényeinek és a törvényi szabályoknak megfelelően változik.

Az integrációt követően létrehozott Család- és Gyermekjóléti Központ által kialakított szakmai protokoll szerint világosan elkülöníthető a telephelyek különböző feladat- és ügyfélköre. Kizárt a párhuzamos gondozás, felmérhető a szükséges szolgáltatások köre, nyomon követhető a meglévő kapacitás, ami lehetővé teszi az erőforrások optimalizálását. A telephelyek közötti együttműködés és információáramlás folyamatos, a munkatársak kompetencia- és hatásköre egyértelmű és átlátható. Az első év tapasztalatai alapján elmondható, hogy a szolgáltatásokat igénybe vevők száma nem csökkent, sőt, enyhe emelkedést mutatott. A jelzőrendszerrel érkezett jelzések túlnyomó többsége ugyan veszélyeztetett gyermekekre és családjukra hívta fel a figyelmet, de néhány esetben felnőttek számára is kértek szociális vagy mentálhigiénés segítséget.

Néhány adat, mely bemutatja az új intézmény 2016-ban végzett tevékenységét:

Tevékenységek, szolgáltatások adatai	2016. év
Éves forgalom (alkalom)	11 570
Szolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)	5 227
Szolgáltatásokat igénybe vevő családok száma	2 187
Szolgáltatásokat igénybe vevő gyermekek száma (fő)	1 572
Alapellátásban gondozottak száma (fő)	3 723
Alapellátásban gondozott gyermekek száma (fő)	1 269
Kliensek ügyében érkezett levelek (db)	4 034
Kliensek ügyében küldött levelek (db)	3 528
Családlátogatások (alkalom)	1 665
Jelzés veszélyeztetett gyermekek ügyében (db)	652
Jelzés veszélyeztetett felnőttek ügyében (db)	23
Esetkonferencia (alkalom)	52
Szakközvetítő megbeszélés (alkalom)	20
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	799
Jogi tanácsadás (alkalom)	435

A Család- és Gyermekjóléti Központ részeként működik az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ, amely alapszolgáltatást biztosít, a Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a Munkanélküli Fialatok Tanácsadó Irodája (MUFTI), valamint a Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat.

1997. évi XXXI. törvény

Család- és gyermekjóléti szolgálat

40. § (1) *Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) - keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.*

(1a) A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgálatot önálló intézményként, szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeként működteti.

(2) A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,

b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,

c) az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,

d) szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,

e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,

f) felkérésre környezettanulmányt készít,

g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,

h)

i) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,

j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,

k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

Az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központban 2016-ben **3 723 fő, 7 388 alkalommal** vette igénybe a különböző szolgáltatásokat, tanácsadásokat. Az **új igénybe vevők** létszáma **862 fő** volt. A korosztályi megoszlást vizsgálva elmondható, hogy a **családgondozás** fókuszában az aktívkorú lakosság (1.080 fő) mellett a gyermekkorú kliensek (1.046 fő) közel azonos számban jelentek meg. A kapott jelzések (675 levél) túlnyomó többsége (652 levél) gyermekek veszélyeztetettségéről szólt, melyek enyhítése a legtöbb esetben hosszabb segítő kapcsolatot igényelt. Az **egyéni esetkezelések** során, az élethelyzet javítása érdekében szinte minden megállapodásnak része volt a sok problémára fókuszáló komplex esetmenedzselés, vagy a kerületben működő más segítő szervezetekkel való együttműködés. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **997 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételeiben. Az egyes gyerekek érdekében a családsegítők rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. Munkájuk során folyamatosan egyeztettek a Fióka esetmenedzsereivel. 2016-ban **113** gyermek ügyében **52 esetben** tartottak úgynevezett **esetkonferenciát**, melyeken családsegítő és esetmenedzser is egyaránt részt vett. A Központba kerülő gyerekek és családjaik gondjai nagyon különbözőek. A XV. kerületben sok az alapvető megélhetési, lakhatási problémával küszködő család, de az olyan család is, amelyekben más jellegű (családon belüli, nevelési, iskolai, érzelmi stb.) problémák vannak. A gyakran sokproblémás, komoly gondokkal küzdő gyerekekkel és családjaikkal kell foglalkozni, de az összetett problémák miatt sokszor nagyon nehéz segítséget nyújtani a megoldásban.

A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) 1 önkormányzati rendelet értelmében a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai közreműködnek a szociális étkezéshez való hozzájutásban azon rászorulóknak számára, akik önmaguk, illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Így a szolgáltatást 12 hónapon belül két hónapig ingyenesen lehet igénybe venni, mely időtartam legfeljebb egy alkalommal további két hónappal meghosszabbítható. A krízishelyzetben lévőknek legfeljebb öt napig, napi egyszeri tartós ételmiszert tudnak biztosítani az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központban.

Kiosztott tartós ételmiszerek száma (hónap/adag)

Év	2014	2015	2016
Január	-	4	3
Február	-	5	6
Március	-	14	8
Április	5	8	1
Május	2	11	2
Június	2	-	9
Július	4	-	6
Augusztus	7	1	9
Szeptember	7	8	7
Október	1	1	5
November	8	6	13
December	10	10	14
Összesen:	46	68	83

Speciális tanácsadások

A *Jogi tanácsadást* az év folyamán **217 fő** kereste fel. A *Mentálhigiénés tanácsadást* igénylőknél a párkapcsolati problémákkal küzdők mellett a gyermeknevelési gondokkal küszködők is igénybe vették ezt a szolgáltatást. A *Pár- és családkonzultáció* a teljes kapacitás kihasználásával működött. A konzultáció a családi kapcsolatokban interakciók, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni, az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, a magatartásban. A *Pszichológiai és életvezetési tanácsadást* igénybe vevők **252 alkalommal** keresték fel az intézményt. Kiemelkedő problématípusoknak számítanak a familiáris, kapcsolati konfliktusok, az ezeket kísérő krízisek, életvezetési nehézségek, problémák, illetve az identitás krízis, valamint néhány pszichiátriai kórkép. *Mediációra 8 alkalommal* került sor. *Álláskereső Klub* 2015-ben **198 napon** működött. **597 alkalommal** vették azt igénybe. *Adósságkezelési tanácsadásért 1094 alkalommal* keresték fel a **családok**, illetve **egyének** a központot. A **Hálózat Alapítványhoz** benyújtott támogatási kérelmek száma **130** volt. Az **adósságkezelési szolgáltatás** keretében **46 kérelmet** továbbítottak adósságsökkentő támogatás igénybevételeire. A tanácsadás elsődleges célja, hogy a lakhatási költségekkel hátralékba kerülők:

- fizetőképessége helyreállhasson,
- díjtartozása jelentős mértékben csökkenhessen,
- életvezetési gondjaik megoldásához segítséget kapjanak.

Az egyéni esetkezelés során az adósságkezelési tanácsadást végző szociális munkás megismerve az érintett háztartás működését, az eladósodás okait, az ügyféllel együtt adósságrendezési tervet készít. Sok esetben, ez a közösen kimunkált terv lesz az alapja az

együttműködési megállapodásnak, amely a két fél által aláírt dokumentum. *Támogatásokhoz való hozzáférés* elősegítése, és az ezekhez kapcsolódó ügyintézéskor sokan vannak, akik nehezen tájékozódnak kedvezményeikről, pl. védendő fogyasztói státuszról vagy bizonyos jogosultságok feltételeiről. Az adósságkezelési tanácsadás részeként begyűjtöttek minden olyan tájékoztatót, űrlapot, kérelmet, amelyek aktuálisan kapcsolódnak a lakásfenntartás kérdésköréhez. Segítenek az értelmezésben, a kérelmek kitöltésében.

2016 szeptemberében **új szolgáltatási** elemet, egy speciális tanácsadást vezettek be, amely a veszélyeztetettség kialakulását hivatott megelőzni, még egészen kicsi gyermekkorban. Előfordul, hogy az újszülött, a csecsemő vagy a kisgyerek viselkedése nehezen értelmezhető, a baba olyan jelzéseket ad, melyeket nem könnyű megfejteni. Olyan nehézségek lépnek fel akár testi vagy viselkedési tüneteket formájában, melyek mögött nincs orvosi vizsgálatokkal kimutatható kóros elváltozás, betegség. A kialakult helyzet azonban, változást kívánó problémát jelent a családnak. Az **integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció** ezeket a problémákat igyekszik orvosolni. **Célja**, hogy ilyen nehézségek esetén támogatást nyújtson a családoknak abban, hogy a szülők a konzulenssel közösen gondolkodva megtalálják saját, személyre szabott és mindenki számára elfogadható megoldásaikat. Az új szolgáltatást sikerült megismertetni a kerületben gyermekekkel dolgozó szakemberekkel, s a várakozásoknak megfelelően, azonnal népszerű lett a házi gyermekorvosok, védőnők és bölcsődei kisgyermeknevelők körében.

Speciális szolgáltatások forgalmi adatai (év/alkalom/fő)

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ			
Szolgáltatás, tanácsadás típusa	2014	2015	2016
Igénybe vevők éves forgalma (alkalom)	10 415	8 025	7 388
Új igénybe vevők száma (fő)	679	798	862
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	519	504	594
Jogi tanácsadás (fő)	521	226	217
Álláskereső Klub (alkalom)	2 223	1 084	597
Adósságkezelési tanácsadás (alkalom)	1 990	1 610	1 094

Az egyéni esetkezelés mellett továbbra is szerepet kapott a **csoportokkal** végzett szociális munka, melyen az év során 339 fő vett igénybe:

- Napsugár klub,
- Hozzátartozói csoport az Alzheimer beteget ápolók számára
- Kamasz klub,
- Szex edukációs tréning az ÉNO gondozottjainak,
- Csoportos álláskeresési tájékoztató,
- Tea Ház,
- Biblia-kör
- Kanga Klub,
- Közösségépítő nyári tábor,
- Családi konfliktuskezelő, stressz oldó tréning,
- Húsvéti, Karácsonyi kézművesnapok.

1997. évi XXXI. törvény

Család- és gyermekjóléti központ

40/A. § (1) Család- és gyermekjóléti központnak (a továbbiakban: gyermekjóléti központ) az a járasszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

(2) A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl

a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít

aa) utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,

ab) kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást,

ac) - ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,

ad) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,

ae) jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,

af) család Konzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát;

b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

ba) kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,

bb) javaslatot készít a veszélyeztettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

bc) együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,

bd) a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

be) utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a 86. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,

bf) védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít;

c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

(3) A gyermekjóléti központ a (2) bekezdés a) pont ad) alpontja, valamint a (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti feladatainak ellátására a települési önkormányzat egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval ellátási szerződést nem köthet.

(4) A gyermekjóléti központ a (2) bekezdés a) pont aa)-ac) és ae)-af) alpontja szerinti feladata, valamint a szupervízió az Szt. 122/A. §-a szerinti, szolgáltatások intézményen kívüli szervezet által történő ellátásának szabályai szerint is biztosítható.

(5) A család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ a szolgáltatással érintett

a) gyermek tekintetében a Gyvt. 139. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást,

b) nagykorú személy tekintetében az Szt. 20. §-a szerinti nyilvántartást vezet.

(6) A 139. § (1) bekezdés szerinti adattartalmi nyilvántartás a változások nyomon követhetőségét biztosító elektronikus úton is vezethető.

Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenységének célja elsődlegesen a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, feladata ennek érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtani. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban közreműködő szakemberek segítséget nyújtanak a kiskorú gyermeket nevelő család tagjainak számára, mindenkor szem előtt tartva a család autonómiáját, ugyanakkor érvényre juttatva a családban nevelkedő gyermekek mindenek felett álló érdekét. Kiemelt feladat a védelembe vett, a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy nevelésbe vett gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése, valamint átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek vagy fiatal felnőtt utógondozásának biztosítása, illetve annak elősegítése.

A Fióka munkájának legjelentősebb eleme 2016-ban a gyermekvédelmi, hatósági eljárásban közreműködő **egyéni esetkezelés** volt. Az év során **526 gyermeket** és családjaikat gondozták. Bár a központ alacsony számban (2016-ban csupán 10 fő esetében) tett javaslatot a gyermekek családból való kiemelésére, a nevelésbe vett gyermekek számában mégis látható egy ugrásszerű növekedés. A szakellátásban nevelkedő gyermekek szülei sokszor vándorló

életmódot élnek, és az elmúlt évben sok olyan család költözött a XV. kerületbe, ahonnan korábban, más kerületekben, sok esetben vidéken történt a kiemelés.

A Fióka munkatársai 2016-ben **2 723** levelet kaptak és **1 245** levelet írtak az egyes gyerekek érdekében, illetve ügyében. A gyerekek érdekében az esetmenedzserek rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra.

A gyerekekkel foglalkozó szakemberekkel, illetve a gyerekek ügyében kompetens döntéshozókkal az ún. „**Éves tanácskozáson**” áttekintették a kerület gyermekvédelmi helyzetét, 2016-ban az egyik fő téma az új szervezeti struktúra bemutatása volt. Megállapítható, hogy a XV. kerület nagy hangsúlyt fektet a gyermekek védelmére, és a kisebb zökkenők ellenére hatékony együttműködés valósul meg az érintett szakemberek közreműködésével.

A hatósági intézkedés keretén belül gondozott családokban **229** olyan **gyermeket** gondoztak, akik nincsenek védelembe véve, vagy szakellátásban. Ennek keretében felvilágosítást, tanácsot adtak az igénybe vehető - gyerekekkel kapcsolatos - ellátásokról, támogatásokról, szabadidős programokról. A segítő kapcsolatban terápiás jellegű segítséget kínáltak a nehézségek megoldásában, illetve tanácsot adtak konkrét problémákban. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **668 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevitelében. Kirendelt családgondozás keretében, hatósági végzés alapján nyújtottak segítséget azon családok számára, amelyek az önkéntes együttműködés keretében nem tudták, vagy nem akarták a gyermekeiket veszélyeztető gondjaikat megoldani. 2016-ban **védelembe vétel** keretein belül **104 gyermeket** gondoztak. A gyámhivatali eljárások során munkatársaik részt vettek a hatóság által összehívott tárgyalásokon, és a családokkal közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készítettek, melynek segítségével konkrét feladatok és határidők kitűzésével tették hatékonyabbá a közös munkát. Folyamatosan együttműködtek a gyermekeket ellátó egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel. Szüleiktől **kiemelve, szakellátásban** nevelkedő **187 gyermek** ügyében **102** családnak nyújtottak segítséget annak érdekében, hogy a gyermek(ek) visszafogadására alkalmassá és képessé váljanak. Ennek során ún. hazagondozási tervet készítettek, melyben kijelölték az elérni kívánt célokat, az azok elérését segítő feladatokat. Az utógondozás keretén belül 5 családból **8 gyerekeknek** nyújtottak támogatást. Ők családjukba visszakerült gyermekek, akik a visszailleszkedéshez kaptak segítséget.

Speciális tanácsadások

A gyerekekkel (és családjaikkal) való szociális segítő munka kiegészítője a pszichológiai segítségnyújtás, a jogi tanácsadás, illetve a fejlesztés.

A pszichológusok tevékenysége

A pszichológusok tanácsadást, rövid terápiát, konzultációs beszélgetéseket folytatnak gyerekekkel, azok szüleivel külön-külön, vagy együtt. A terápiás titok megtartása mellett a pszichológusok folyamatosan konzultálnak az érintett családokkal foglalkozó szociális munkásokkal. 2016-ben 65 gyermek és családtagja vett igénybe pszichológiai segítséget, őket összesen **205 alkalommal** fogadták a pszichológusok.

A jogász tevékenysége

Jogi tanácsadás keretében többféle jogi tevékenység zajlik az intézményben. A jogász egyrészt a szociális munkásokat segíti jogi tanácsal a kliensek ügyeinek vitelében, valamint a családok tagjai személyesen is konzultálhatnak vele. 2016-ban jogi tanácsadásban **218 alkalommal** találkozott klienssel. Ezáltal 90 gyermek családja részesült ebben a speciális szolgáltatásban.

A fejlesztő pedagógiai tanácsadók tevékenysége

2016-ban **1306** alkalommal foglalkoztak **fejlesztésre** szoruló gyerekekkel a fejlesztő pedagógiai tanácsadók. A gyerekek a legtöbb segítséget napi tanulási problémáik megoldásához igényelik, de a fejlesztést többnyire az alapoktól kell kezdeni. Az esetek többségében a tanulási alpműveletek (olvasás, helyesírás, számolás) nagyon hiányosak. Tovább nehezíti a haladást a szegényes szókinés. Ezek a halmozott problémák abból adódnak, hogy a gyerekek sokszor már az órákon nem értik a hallottakat és az otthoni információszerzés is nehezített. A fejlesztőpedagógusok munkája sok magántanuló számára az utolsó esélyt jelenti arra, hogy tanulmányai ne szakadjanak meg. Az év során két alkalommal, a tananyaghoz kapcsolódó tematikus kirándulásra vittek magántanuló gyermekeket, hogy a tanulás élményeit gazdagíthassák így.

Speciális szolgáltatások forgalmi adatai (év/nap/fő/alkalom)

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ			
Szolgáltatás neve	2014	2015	2016
Készenléti szolgálat (nap)	356	365	365
Kapcsolattartási ügyelet (fő)	267	147	106
Kórházi szociális munka (fő)	13	18	12
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	987	897	205
Jogi tanácsadás (alkalom)	219	230	218
Fejlesztés (alkalom)	1 903	1 487	1 306

A *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodájában* a korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban, az alacsony iskolai végzettséggel, rendelkező fiatalokkal foglalkoztak. A fiatalok életkorát tekintve, a 16-25 év közötti, nem tanuló, munkát kereső, kallódó fiatalok használták legnagyobb számban szolgáltatásokat, amelyek széles skálája miatt az igénybe vevők köre demográfiai és szociológiai szempontból is vegyes. **Az irodát főként halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok keresik fel.**

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodáját felkeresők száma (év/fő)

Év	2014	2015	2016
Igénybe vevők száma	213	135	156
Forgalom	4798	4393	3531

2016. évben az **Álláskereső klubot** minden nap működtették. A munkaerőpiacra való bejutás kudarcra vagy az állásvesztés negatív hatással van az egyénre, családra, olyan élethelyzet-változás, melyre nem lehetséges előre felkészülni. A munkanélküliség az anyagi biztonság hiányát, a családi szerepekben és az emberi kapcsolatokban történő negatív változást is előidézi. Különösen nehéz élethelyzetbe kerülnek azok a fiatalok, akik tartósan munkanélküliek, szakképzetlenek, alacsony iskolai végzettségűek, valamint a gyermeküket egyedül nevelő nők. *A szolgáltatást igénybe vevők körével kapcsolatban elmondható, hogy a*

korábbi időszakhoz viszonyítva, megnövekedett azoknak a fiataloknak a száma, akik olyan családban élnek, ahol a szülő(k) is munkanélküli, díjhátralékkal küzd, lakhatása bizonytalan. Ez az élethelyzet még inkább gyengíti a fiatalok munkaerő piaci elhelyezkedési esélyeit, illetve azt, hogy munkahelyüket meg tudják tartani.

A MUFTI-ban az utóbbi években intenzívebbé vált a **klubéletet**, melynek keretében **közösségi és szabadidős programot** szerveznek ügyfeleiknek. A klub, hétféle „elmenős” és délutáni (Dumasarok) programmal működik, minden érdeklődő előtt nyitva áll. A klubfoglalkozások keretében népszerű a **filmklub, gasztro-filmklub, társasjáték klub, legény és leány klub, kézműves foglalkozások**. A foglalkozások célja egyrészt, hogy alternatívát és közösséget kínáljon azon - a különösen a többgenerációs munkanélküli családból származó és tartósan munkanélküli - fiatalok számára, akiknek élethelyzetük miatt kapcsolatrendszerük is beszűkült szabadidejük hasznos eltöltéséhez. A klubfoglalkozásokon összesen 50 fő, **771 alkalommal** jelent meg. A foglalkozások célja hogy alternatívát és közösséget kínáljon a résztvevők számára szabadidejük hasznos eltöltéséhez.

A MUFTI 2016-ban első alkalommal szervezte „kitelepülései formában”, ügyfelek bevonásával a szabadidős programjainak egy részét. Augusztus hónapban a MUFTI munkatársai és a *Fürge Diák Iskolaszövetkezet* munkatársai közreműködésével, hetente egy délután, kitelepültek a XV. kerületi Fő térre. Fiatalokkal beszélgettek, kérdőív segítségével szabadidő eltöltési szokásaikat és igényeiket mérték fel. Az érdeklődők önismereti és pályaválasztási kérdőíveket tölthettek ki, csillám tetoválást és Paracord karkötőt készíthettek. A kitelepülések alkalmával **41 fő** fiatalot vontak be a programokba. 2016. szeptember elején a MUFTI-ba járó fiatalok bevonásával a kerületi **IFIFESZT rendezvényen** vettek részt, ahol az érdeklődők különféle tesztek kitöltése mellett az álláskeresés témájához kapcsolódóan interaktív játékokban tehették próbára képességeiket, készségeiket. A rendezvény **65 fő** fiatalot vonzott.

2016. májusban rendhagyó helyszínen a Kontyfa utcai Általános Iskola, Középiskola és Gimnázium aulájában rendezték meg a **Diákmunka börzét**. A program keretében négy diákmunka szervezet, - *Fürge Diák, Student, Pensum és a Karrier Start Iskolaszövetkezet* - munkatársai nyújtottak tájékoztatást a munkavállalás lehetőségeiről az érdeklődőknek. Az eseményen **93 diák** vett részt.

A rendezvényen résztvevő diákmunka közvetítő stúdiók és a MUFTI között folyamatos és szoros a munkakapcsolat. 2016. decemberben a Kontyfa utcai Általános Iskola, Középiskola és Gimnáziumban szervezték meg a **Továbbtanulási és képzési börzét**. A rendezvényen az oktatással, képzéssel és pályaeorientációval foglalkozó intézmények, szervezetek vettek részt „kiállítóként”, összesen 9 intézmény képviselte magát. A börzén széles kínálatot vonultattak fel a kiállítók, a Budapest Főváros Kormányhivatal Munkaügyi Központ *pályaeorientációs programmal* várta a tovább tanulni szándékozókat, itt a pályaeorientációt segítő tesztek tölthettek ki a fiatalok. E mellett a résztvevő középiskolák különböző szakmákat - például a vendéglátás, kereskedelem, idegenforgalom, táncművészet, építőipar, vegyipar, környezetvédelem, informatika, idegen nyelvek tanulása stb. – ismerhettek meg. A rendezvény iránt nagy volt az érdeklődés a kerületi oktatási intézmények részéről, a program **115 fő** részvételével valósult meg.

Az **Állásbörze** 2016. szeptember végén az Újpalotai Közösségi Házban került megrendezésre. Az eseményen **24 kiállító** - *munkaadók, munkaerő közvetítő cégek, diákmunka közvetítő szövetkezetek, külföldi munkát ajánló cégek mellett a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató szervezet* - jelen volt, valamint a *kisgyerekes anyukák számára a munkaerő piaci visszatérést segítő programok* iránt is volt érdeklődő. A börze - **115 fő** vett részt - kínálatát színesítette a mentálhigiénés-, grafológiai-, és munkajogi tanácsadás. Az *Állásbörze célja*,

hogyan a munkáltatókkal kapcsolatban kiépítve, (munkaerő) igényeiket, az általuk kínált álláslehetőségeket jobban megismerve, közvetlen módon tudják a munkakereső fiatalokat hozzájuk irányítani, növelve ezzel elhelyezkedési esélyeiket.

Egyéb szakmai tevékenység

Együttgondolkodó napot tavaly több alkalommal szerveztek a MUFTI munkatársai. Első alkalommal Horváth Gyula para-kenus élsportoló élettörténetével ismerkedhettek meg az érdeklődők. A rendezvény célja volt, minél szélesebb körben megismerjék a sportoló sportteljesítményét, mely önmagában is méltó az elismerésre. A további Együttgondolkodó napokon az utcai (lakótelepi) szociális munka témájával foglalkoztak a segítő szakemberek. 2016. évben a kerületben **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum** alakult és megkezdte munkáját az **Ifjúsági Kerekasztal** is. A MUFTI képviseletében Geist Gábor vett részt a KEF és a kerekasztal munkájában. 2016 őszén volt a **MUFTI fennállásának 25. évfordulója**. Az ünnep során áttekintették a MUFTI történetét, szakmai munkáját, eredményeit. Visszaemlékezések, prezentációk, fényképes összefoglalók, a MUFTI- ról a XV. Média Kommunikációs és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. által készített kis filmek bemutatásán keresztül, valamint, a **Szegletkő Gyermekotthon Kavicsok Playback Színház előadása** segítségével valósult meg.

2016-ban, **4** fő teljesített szakmai gyakorlatot a MUFTI-ban, két hallgató intézménylátogatáson vett részt. A MUFTI kollégái a szakmai eseményeken, konferenciákon folyamatosan részt vettek. Az MUFTI tevékenységéről, rendezvényeiről a XV. kerületi Média és a Civil rádió is rendszeresen hírt adott.

Tervezett intézkedés:

A Szociális Városközpont kialakításakor az Újpalotai Családsegítő Szolgálat a „Spirálházba” költözött. Az integráció után az abban kialakított modern és jól felszerelt intézmény ad helyet az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központnak, valamint a MUFTI-nak. A Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ az elfogadott tervek szerint az Árendás köz 4. szám alá költözik. Így a három telephely földrajzi közelsége meg fogja erősíteni a kialakult Szociális Városközpontban a különböző feladatkörrel, de azonos céllal működő szociális, gyermekjóléti, családi szolgáltatások hozzáférhetőségét, valamint a munkatársak egymás közti kommunikációját, ez által is növelhetővé válik a hatékonyság.

2018 ősztől kötelező feladat lesz az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység végzése. 2016-ban megkezdődött és 2017-ben folytatódott a szükségletek felmérése, a szakmai alapelvek meghatározása. Az új szolgáltatások bevezetéséhez elkerülhetetlen lesz a szakmai létszám bővítése. Az Árendás köz 4. szám alatti épületben biztosított a szükséges tárgyi és személyi feltételek megfelelő kialakítása az óvodai és iskolai szociális munka bevezetésére.

Utcai szociális munka

1993. évi III. törvény

65/E. § (1) Az utcai szociális munka keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

(2) A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter regionális illetékességgel diszpécserközpontokat jelöl ki az utcai szociális munkát végző, jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő szervezetek közül. A kijelölés visszavonásig szól.

A XV. kerületben a Család- és Gyermejjóléti Központon belül működő Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat végzi az utcai szociális munkát. Az utcai szociális munka célja a XV. kerületben, az utcán, közterületen életvitel szerűen tartózkodó, hajléktalan, vagy hajléktalanságnak kitett személyek, csoportok felkutatása, szociális és mentális segítése.

Az utcai munka a szociális munka egyik speciális szakterülete, olyan önálló szakmai tevékenység, amely az intézményi ellátáson kívüli célcsoportok elérésére irányul, feladata elsősorban az ellátásokból kimaradtak felkutatása, segítése és felderítő-elérési munka végzése a megelőzés, integrálás céljából.

A 2016. évben az utcán élő gondozott hajléktalanok száma a december 31-i állapot szerint **67** fő volt, az egész év során **100** fő részesült ellátásban. Az utcai életmód felszámolásával kapcsolatban **18** fő esetében nyújtottak segítséget. Az ügyfelek 89%-a aktív korú. A kliensek nemenkénti megoszlása, 25 nő és 42 férfi. Az aktívkorúak közül a férfiak száma a legmagasabb. Az előző évi adatokhoz hasonlóan továbbra is az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők vannak többen. A férfiak 69 %-a, a nők 83%-a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A nyolc osztályt illetve a nyolc osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkező kliensek nagy részének csupán az alkalmi munkák illetve a közmunka programok jelentenek bevételi forrást. Az utcai szociális munka során folyamatosan változó kliens létszámmal dolgoztak. Míg a tavaszi illetve nyári hónapokban több klienst sikerült valamilyen intézményes elhelyezés segítségével kigondozni, illetve több kliens költözött el vagy vállalt vidéken munkát, addig a téli hónapokban az alkalmi munkák és az idényjellegű munkák befejeztével újra visszakerültek az ellátórendszerbe. Az utcán élő hajléktalanokat a 2016-os év során összesen **3290** alkalommal látták el. A Nappali Melegedőben és az utcán végzett szociális munka hatékonyabb és professzionális ellátását továbbra is elősegíti a korábban pályázaton elnyert Suzuki SX4 típusú személygépjármű használata.

A hajléktalan személyekkel összefüggésbe hozható lakossági bejelentések miatt 2016 augusztusa óta az Utcái Gondozó Szolgálat szociális munkásai és a Rendészeti Osztály Közterület-felügyelet munkatársai szoros kapcsolatban állnak, és - heti egy alkalommal - közösen látogatják azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeznek.

Gondozásban lévő hajléktalan személyek száma (év/fő)

Év	2014	2015	2016
Gondozottak (fő)	85	54	67

A **Hajléktalanokért Közalapítvány** által 2013. március 25-én „Személygépjármű használatba és üzemben tartásra adása utcai szociális munkát végző szolgálatok számára” című, 2013 – SZGK kódú pályázati felhívás keretében a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye XV. kerület Újpalota, Pestújhely, Újpalota, Kertváros ellátási területre beadott pályázatát az Emberi Erőforrások Minisztériuma kétkerék meghajtású Suzuki SX4 típusú személygépjármű használatba és üzembe adásával elfogadta és támogatta. A megnyert pályázat eredményeképpen 2013 augusztusában birtokba vehettük a saját logóval ellátott, MKS-394 rendszámú **Suzuki SX4 típusú** személygépjárművet, mely a kerületben végzett utcai szociális munka hatékonyabb és professzionálisabb munkavégzését segíti elő.

Tervezett intézkedés:

Tervet készíteni arra, hogy milyen új szolgáltatások bevezetésével biztosítható a hatékonyabb rehabilitáció, társadalmi reintegráció. Annak ellenére, hogy kiegyensúlyozott az intézmény együttműködése a SZÉRA, valamint a BMSZKI szociális szakembereivel, az általuk biztosított ellátási formák nem elégségesek, hiánypótló szolgáltatást nyújthat egy éjjeli menedékhely kialakítása.

Az utcai szociális munka pályázati rendszerben való működtetésének fejlesztése, a már kialakult civil kapcsolatok, együttműködések erősítése.

Hajléktalan nappali ellátás

1993. évi III. törvény

65/F. § (1) A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

b) az Szt. 93. § (4) bekezdése szerinti kivétellel a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyimézetű kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,

c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

Az Önkormányzat által fenntartott **Nappali Melegedőben** lehetőség van a hajléktalan személyek részére közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására. A hajléktalanok számára egész évben a fürdés, borotválkozás lehetőségét (szükséges eszközökkel együtt), téli krízis időszakban étkezési lehetőséget (zsíros, margarinos, májkrémes, vajkrémes kenyér, tea) biztosítottak. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztottak. A munkakeresést az internetezési és telefonálási lehetőséggel segítették, valamint minden hétköznap frissülő álláslistát bocsátottak az igénybe vevők rendelkezésére. A hivatalos ügyek intézésben támogatták a hajléktalanokat. A jogi és mentálhigiénés tanácsadást az Újpalotai Család- és Gyermekejöléti Központ biztosította az ügyfelek számára.

A munkatársak rendszeres klubfoglalkozásokat tartottak a Melegedőben megjelenő kliensek számára, melyek lényege elsődlegesen a szórakoztatás, hasznos időtöltés. A rejtvény klub, az olvasókör és a filmklub mellett a kreatív foglalkozások voltak a legnépszerűbbek. Reagálva a felmerült igényekre, új lehetőségként zeneklubot hoztak létre a Melegedő kliensei számára, biztosítva ehhez a szükséges hangszereket. A Nappali Melegedő szolgáltatásait 290 fő 6355 alkalommal vette igénybe. Rendszeresen kapcsolatot tartottak a kerületi és a fővárosi hajléktalan ellátó szervezetekkel, intézményekkel. Részt vettek rendszeresen fővárosi megbeszéléseken, pl. "Tízek Tanácsa", Téli krízis megbeszélés, Menhely team.

Nappali Melegedő forgalmi adatai (év/alkalom)

Évszám	2014	2015	2016
Igénybe vevők forgalma	15 620	8 828	6 355

A *Szociális Mosoda* folyamatosan működött, amely a XV. kerületben életvitel szerűen élő hajléktalanok, és pillanatnyi helyzetükből rászoruló családok részére biztosít mosási lehetőséget. Két mosó-szárítógép áll az ügyfelek rendelkezésére.

Szociális Mosoda forgalmi adatai (év/fő/alkalom)

Megnevezés	2014	2015	2016
Igénybe vevők száma (fő)	162	170	185
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	1 012	1 028	1 040

Tervezett intézkedés:

A Nappali Melegedő jelenleg egy elhasznált állapotú, nehezen tisztán tartható, felszereltségében és állapotában erősen lelakott faházban működik a Kontyfa utca 3. szám alatt. A már korábban megkezdett Kontyfa utcai épület felújításának folytatása elengedhetetlen. Ez teszi lehetővé a Nappali Melegedő jelenlegi elhelyezésének kiváltását úgy, hogy az összes szolgáltatás áthelyezésre kerül a kőépületbe.

A megüresedő faház új, raktárként való működése biztosítaná, az ESZI egységei számára a raktározási hátteret.

Közösségi ellátások⁶⁸

65/A. § (1) *Közösségi ellátások a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott (2) bekezdésben meghatározott közösségi alapellátás, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott (3) bekezdés szerinti alacsonyküszöbű ellátás.*

(2) A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére a közösségi alapellátás keretében biztosítani kell

a) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,

b) a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését,

c) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,

d) a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,

e) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,

f) megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

(3) *A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás keretében a (2) bekezdés e)-f) pontjában meghatározottakon túl biztosítani kell*

a) a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat,

b) a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

(4)

65/B. §

Pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek nappali ellátása

A kötelezően előírt szolgáltatások közt hiánypótló volt a **Humán Sztráda Nonprofit Kft.** és a XV. kerületi Önkormányzat között létrejött ellátási szerződés, mely által a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek számára hozzáférhetővé vált a közösségi és nappali ellátás is. Az

Újpalotai Családsegítő Szolgálat 2007. júliustól igény szerint fogadóhelyiséget biztosít a közösségi gondozók és a kliensek együttműködéséhez, amennyiben erre az igénybevevő otthonában valamilyen zavaró tényező miatt nincs mód.

A Humán Sztráda az ügyfelei számára ingyenesen biztosítja a szolgáltatásokat, amelyek többek között az alábbiakból állnak:

- Kommunikációs nehézségek leküzdése
- Készségfejlesztés
- Hivatali ügyintézés
- Napi tevékenység szervezése
- Életminőség javítása
- Segítő beszélgetés
- Munkahelykeresés
- Szabadidő szervezés

Tervezett intézkedés: az önkormányzat, az ellátási szerződés alapján történő hozzáférést a továbbiakban is biztosítja.

Fogyatékosok nappali ellátása

Az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO) a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat személyes gondoskodást nyújtó intézménye a XV. kerületben élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül. A nappali ellátás az igénybevevők részére, szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelően, napi életritmust biztosító szolgáltatás, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. A szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működik. Tárgyi feltételeit tekintve, rendelkezik közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiségekkel. Többfunkciós helyiségeiben lehetőség van foglalkoztatásra, szabadidős program lebonyolítására.

A nappali ellátás által nyújtott szolgáltatás elemek:

- tanácsadás,
- készségfejlesztés,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- étkeztetés,
- esetkezelés,
- felügyelet,
- gondozás és közösségi fejlesztés
- gyógypedagógiai segítségnyújtás
- pedagógiai segítségnyújtás.

Az intézmény által nyújtott egészségügyi ellátás körébe tartozik a felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása,

valamint a mentális gondozás. Az ellátást igénybe vevők számára egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozást szervez. Hat-nyolefős gondozási csoportok kialakítása során figyelemmel kell lenni az ellátást igénybe vevők életkorára és fejlettségi szintjére.

A szakmai team tagjai a kliensek és azok hozzátartozóinak aktív közreműködésével dolgozzák ki az egyéni gondozási és foglalkoztatási terveket a képességek megőrzése, szinten tartása és fejlesztése érdekében. Elsődleges pedagógiai alapelv a kliens igényeire épülő egyénre szabott, differenciált fejlesztés és hatékony módszerek alkalmazása

A szakmai program kiemelt eleme a mozgásállapot megőrzése. Ennek érdekében széleskörűen biztosítanak sportolási lehetőségeket: gyógytorna, terápiás lovaglasi, terápiás lovaglás, úszás kerékpározás, túrázás mindennapos testnevelés. Speciális művészetterápiás foglalkozásokat szerveznek, társastánc és néptánc csoportot működtetnek. Évente több alkalommal szerveznek kirándulást, nyaralást, rekreációs táborokat. Rendszeresen megemlékeznek állami- és egyházi ünnepeinkről. Havonta szülőklubot tartanak, ahol megbeszélhetik az aktuális problémákat, teendőket, valamint támogatást nyújthatnak egymás számára. A kliensek hozzátartozóin túl szívesen látják a téma iránt érdeklődő kerületi lakosokat. A magasabb szakmai minőség megvalósulása érdekében folyamatosan kutatják a pályázati lehetőségeket. A hatékonyság jegyében és a pályázati forrásoktól meghatározottan lehetőség szerint havonta szerveznek szabadidős tevékenységet- kézműves műhely, táncház, film klub azoknak, akik jelenleg nem veszik igénybe a szolgáltatást, de hosszabb távon kliensekké válhatnak.

Alternatív szociális szolgáltatásként működik a befogadó csoport. Célja: nappali ellátás és gyógypedagógiai fejlesztés biztosítása súlyos-középsúlyos értelmi fogyatékos felnőttek számára, akik életkörülményeikből adódóan csak meghatározott időre igénylik a szolgáltatást. A szolgáltatás feladata: biztonságos felügyelet, egyénre szabott egyénre szabott differenciált fejlesztés, szabadidő hasznos eltöltése, információ nyújtása a szociális ellátásokról és a fogyatékos-ügyi kérdésekről, szakmai tanácsadás. „Zsilipelő” funkciót tölt be a család és a nappali ellátás között.

Az **Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonának** engedélyezett férőhelyeinek száma 32 fő. Jelenleg 36 fő rendelkezik jogviszonnyal. Az ellátottak átlagéletkora 36 év. Várakozók létszáma 2016. év végén 14 fő.

Terepintézménye az ELTE BGGYTF karának, valamint a szociális munkás képzésnek és a szociális ápoló gondozó szakképzésnek.

A fejlesztő foglalkoztatás

Célja a gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Fejlesztő foglalkoztatásban részesülhet a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig az, aki intézményi jogviszonya alapján

- a) közösségi alapellátást,
 - b) támogató szolgáltatást,
 - c) nappali ellátást,
 - d) átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátást,
 - e) ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást,
 - f) rehabilitációs intézményi ellátást,
 - g) lakóotthoni ellátást vagy
 - h) támogatott lakhatást
- vesz igénybe.

A foglalkoztatás formái:

a) **Mt.** szerinti határozott idejű **munkaviszonyban** vagy

b) **Szt.** szerinti **fejlesztési jogviszonyban**

Az **Mt.** szerinti határozott idejű munkaviszonyban történő foglalkoztatás célja az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, az ellátott felkészítése a nyílt munkaerőpiacon történő munkavégzésre.

Az **Szt.** szerinti fejlesztési jogviszonyban történő foglalkoztatás célja az ellátott testi és szellemi képességeinek, valamint a munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése, továbbá az ellátott felkészítése az önálló munkavégzésre.

A **fejlesztési jogviszony** a munka-, szervezetpszichológus javaslata, vagy rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredményeképpen kiadott, hatályos, munka-rehabilitációt javasoló szakvélemény alapján, egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint akkor hozható létre, ha az ellátott kompetenciái nem érik el az önálló munkavégzéshez szükséges szintet, és fejlesztési szerződéssel jön létre, amelyet az ellátott, illetve törvényes képviselője írásban köt, a fejlesztő foglalkoztatást nyújtó szolgáltató, intézmény vezetőjével.

A fejlesztési szerződés tartalmazza:

a) a fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenység részletes leírását,

b) a fejlesztő foglalkoztatás időbeosztását és helyét azzal, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi 6 órát és a heti 30 órát, de az ellátott - az egyéni szükségleteire tekintettel - egyenlőtlen napi munkaidő-beosztással is foglalkoztatható.

c) a fejlesztési foglalkoztatási óradíj összegét, amely nem lehet kevesebb a mindenkori kötelező legkisebb órabér 30%-ánál,

d) az ellátott szándéknyilatkozatát arra nézve, hogy testi és szellemi képességeihez mérten elvárható módon közreműködik a fejlesztő foglalkoztatásban, és

e) a fejlesztő foglalkoztató munkavégzéssel összefüggő kötelezettségeit.

A fejlesztő foglalkoztatás keretében csak olyan feladatot végezhet az ellátott, amelyet egészségi állapota és szellemi képességei alapján tartósan és folyamatosan képes ellátni.

A fejlesztő foglalkoztató köteles folyamatos felügyelet mellett biztosítani - az ellátott speciális szükségleteinek megfelelően - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi, szakmai és műszaki feltételeit.

Ha a fejlesztő foglalkoztatás munkaviszonyban történik, az ellátott - a fiatal munkavállaló kivételével - havi munkaidőkeretben, egyenlőtlen napi munkaidő beosztással is foglalkoztatható.

Ha a fejlesztő foglalkoztatás munkaviszony keretében történik, annak során 16. életévét betöltött személy foglalkoztatható, az **Mt. 192. § (2) bekezdésétől** eltérően a munkaviszony a fejlesztő foglalkoztatás időtartamára meghosszabbítható, c) az **Mt. VI. fejezete, 53. §-a, 94. §-a, 98. §-a, 100. §-a, 103. § (1)-(2) és (6) bekezdése, XV. fejezete** - kivéve a **192. § (1) bekezdését** és a **212. §-t** -, a **XVI., XVII. és XVIII. fejezete** nem alkalmazható. A munkavállaló rendkívüli és többműszakos munkavégzésre, ügyeletre, készenlétre nem vehető igénybe, a napi munkaidő a 8 órát, illetve a heti 40 órát nem haladhatja meg, ha a munkavállaló napi munkaideje a négy és fél órát meghaladja, részére legalább 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani. Az intézményi jogviszony megszűnése esetén a munkaviszony, illetve a fejlesztési jogviszony is megszűnik.

Tervezett intézkedés: Az ÉNO épületrészében az elmúlt évben megtörtént az alapterület bővítése. Az infrastrukturális fejlesztés folytatása teszi lehetővé, hogy férőhelyszám növeléssel csökkenjen a várólista nagysága. Szükséges a szociális helyiségek bővítése (mosdók, étkező). A meglévő alapterületen nem optimális a tértagozódás, a helyiségek beosztása. Fontos lenne, hogy funkcionálisan osztott terek kialakítására legyen lehetőség.

Lezajlott az intézményen belüli szociális foglalkoztatás lezárása, elszámolása. Ezzel párhuzamosan zajlott a szakemberek és a kliensek felkészítése a fejlesztő foglalkoztatásra valamint a pályázati anyag előkészítése. Sikeres pályázást követően, elkezdődött a fejlesztő foglalkoztatás bevezetése.

Fejlesztési javaslat: Szolgáltatásfejlesztési igény, hogy a nappali ellátás mellett bevezetésre kerüljön a támogatott lakhatás. A tervezhető jövőkép érdekében, melynek alapkövei a kerületben biztosítottak, sürgető igény a tartós bentlakást nyújtó lakhatási lehetőség kialakítása.

A fejlesztő foglalkoztatás bevezetését követően, a munkaképes kliensek minél nagyobb számban történő bevonása a foglalkoztatásba.

Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

Az Egyesített Szociális Intézmény szervezeti keretén belül működő szintén fogyatékosok nappali ellátását biztosító intézmény a Fejlesztő Gondozó Központ, ahol súlyosan, halmozottan sérült gyermekek és fiatal felnőttek nappali ellátását végzik, mint szociális alapszolgáltatást. Továbbá a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola és Fejlesztő Nevelés- Oktatást Végző Iskola számára telephelyként helyet ad a fejlesztő nevelés- oktatási feladat ellátására. Koresoportok szerinti bontásban, két tanköteles korúak csoportja és négy felnőtt csoport működik a FENO-ban. 2016-ban 36 férőhelyen 36 fő ellátását végzi az intézmény, a kisgyermekkor (6 éves kortól) követően egész életen át végig kísérő ellátást biztosítva súlyosan halmozottan sérül személyek részére. Az átlagéletkor 26 év.

A tanköteles korú ellátottak számára tankötelezettségük teljesítését a Salkaházi Sára Katolikus Iskola látja el a FENO épületében fejlesztő nevelés- oktatás keretei között, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében foglaltak szerint minden nap 8-12 óra között. A két intézmény folyamatos kapcsolattartással, egyeztetéssel információ átadással biztosítja a fejlesztő nevelés- oktatásban résztvevők ellátásának folyamatosságát.

Az intézmény szolgáltatásai:

- egyénre szabott, sérülés-specifikus gondozás, fejlesztés,
- napi háromszori étkezés,
- szükségleteknek megfelelő higiénés ellátás,
- segítségnyújtás az ellátottak társas kapcsolatainak kialakításában,
- tartalmas, hasznos szabadidős programok szervezése,
- az egészségügyi szakellátáshoz való hozzájutás segítése,
- családok támogatása hivatalos ügyeik intézésében.

Alkalmazkodva a klienskör változó igényeihez (átlag életkor növekedése, társuló pszichés problémák gyakoriságának emelkedése, társuló mozgásstátusz romlás) az alábbi tevékenységeket folytatták, illetve az alábbi tevékenységekkel egészültek ki a napi programok a 2016-os évben:

- kutyaterápia,
- színes kotta módszer,
- speciális fejlesztő eszközpark bővítése,
- napirend átstrukturálása,
- szakmai team munkájának átszervezése (belső továbbképzés, projekt rendszer, szervezetfejlesztés),
- helyben zajló egészségügyi szűrések kiszélesítése a Magyar Vöröskereszt bevonásával,

- szemléletváltó programok szervezése, megvalósítása (karitatív csapatépítés, érzékenyítés, közösségi szolgálat),
- szülőklub facilitálás, részben a Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány által nyert pályázati keretből,
- az alapítvány munkájának segítése pályázatírásokkal, programszervezéssel, hogy érdekeiket közös erővel közös célok mentén tudják képviselni,
- az ellátottak jövőképtervezésének, gyakorlati megvalósításának segítése (bentlakásos intézmények látogatása, jelentkezési lapok beszerzése, kapcsolattartás az adott intézménnyel, helyi lehetőségek feltérképezése).

Az intézmény folyamatosan kapcsolatot tartott a gyermekek, fiatalok, felnőttek lakóhelye szerinti illetékes önkormányzatokkal annak érdekében, hogy bővüljön azok köre, akik esetében ellátási szerződést köt a XV. Kerületi Önkormányzat a férőhelyek biztosítására és a költségek megosztására (beszámolóik küldése az illetékes önkormányzatok felé az intézmény munkájáról és az adott ellátott fejlesztő-neveléséről, meghívás az intézmény programjaira, nyílt napjára, személyes kapcsolattartás a szülőkkel, egyeztetés a hivatali ügyintézőkkel).

A tárgyi feltételek folyamatosan alkalmazkodtak a szakmai programban megvalósítani kívánt tevékenységekhez. Az új terápiák helyi igényekhez igazodó módszertanát kidolgozták (színes kotta, állatasszisztált terápia), létrehozták az ehhez szükséges eszközparkot. Az ellátottak változó állapotához rugalmasan alkalmazkodó szakmai programba beépítették a szabadlevegős tevékenységek számos új lehetőségét, párhuzamosan fejlesztve az ehhez szükséges eszközparkot (hinták, trambulín, elektromos emelő, kertészeti eszközök, komposztáló). Az utóbbi években lezajlott változások hatására megkezdődött a fejlesztő-gondozás programjának felülvizsgálata.

Megtörtént a megfelelő szociális szakmai, minőségi ellátás biztosításához, szükséges terápiás munkatársi szakmai létszám fejlesztése.

2016-ban befejeződött az intézmény nyílászáróinak esereje, a födém felújítása, illetve a nappali terek festése.

A társadalmi integráció elősegítése érdekében szorosabb együttműködést folytattak érdekképviseleti, illetve szakmai szervezetekkel (Társaság az Emberi Szabadságjogokért, Kézen Fogva Alapítvány, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.(FSZK), Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete- MAGYE (súlyosan, halmozottan fogyatékosok szakosztálya)).

Tervezett intézkedés:

- Az önkormányzat a FENO fenntartását biztosítja, de a nem kerületi ellátottak esetében igényt tart az érintett önkormányzat anyagi hozzájárulására. Az intézménynek az érintett önkormányzatokkal folyamatosan fenn kell tartania a kapcsolatot.
- A lehetséges szolgáltatásfejlesztés vizsgálata, szakosított ellátási forma, támogatott lakhatás lehetőségeinek megvizsgálása.

Javaslatok:

- Folyamatosan alkalmazkodni kell az igénybe vevők változó speciális szükségleteihez. Ezt részben újszerű terápiák, módszerek bevonásával, ehhez kapcsolódó fejlesztő eszközök beszerzésével, részben pedig a szakemberek továbbképzéseken való részvételével kell biztosítani.
- Szükségletalapú szolgáltatások fejlesztése, támogatott lakhatás bevezetésének kidolgozása. A személyes gondoskodás keretében nyújtott határozott vagy határozatlan időre szóló támogatott lakhatás közvetlenül a sérültséggel élőknek, közvetve a hozzátartozóknak nyújt segítséget. A *támogatott lakhatás által biztosított teljes körű ellátásra* olyan esetekben mutatkozik igény, amikor a sérült otthoni, családban történő

ellátása, gondozása valamilyen körülmény, élethelyzet, krízis miatt neheztelt vagy megoldhatatlan, ugyanakkor állandó felügyeletet, szakszerű gondoskodást igényel.

Célcsoport/indokoltság: A kerületben számos család veszi igénybe fogyatékosok nappali ellátását, mint szociális alapellátást, részben a Fejlesztő Gondozó Központban, részben a kerületi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonában. Ilyen módon adott az igény arra, hogy amennyiben a szülők már nem lesznek képesek napi szinten ellátni családtagjaikat, vagyis igénybe venni a fent említett szolgáltatást, legyen számukra lakóhelyükhöz közel eső olyan ellátási forma, ami részben segítséget nyújthat krízis helyzet esetén, részben pedig szükséglet központú ellátást nyújtana. Mindezt annak érdekében, hogy a szülők képesek legyenek energiáikat megújítani bizonyos időnként, hogy a jövőben is el tudják látni napi szinten a rájuk háruló feladatot. Mindezt úgy, hogy a kapcsolatot napi szinten tartani tudják gyermekükkel, illetve a gyermekük is velük. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy mind a két intézményben növekszik azon krízis helyzetek száma, amik a nappali ellátás keretein belül már nem megoldhatók. A magánháztartásokban élő ellátottjaink és családjaik számára a helyben elérhető szolgáltatások fejlesztése iránti igény, elsősorban támogatott lakhatás, a szülőket tehermentesítendő időről időre, illetve a szülő akadályoztatása esetén (pl. kórházi kezelés, betegség) tudná az érintett támogatását megoldani, a jövőkép tervezés nem feltétlenül lenne számukra negatív előjelű.

Támogatott lakhatás

75. §^{*} (1) *A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek, a pszichiátriai betegek - ide nem értve a demens személyeket - és a szenvedélybetegek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja Nagykommentár: Tárgvszó*

- a) a lakhatási szolgáltatást,*
 - b) az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében a mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett életvitelt,*
 - c) a közszolgáltatások és a társadalmi életben való részvételt segítő más szolgáltatások igénybevételében való segítségnyújtást,*
 - d) az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén*
- da) a felügyeletet,*
db) az étkeztetést,
dc) a gondozást,
dd) a készségfejlesztést,
de) a tanácsadást,
df) a pedagógiai segítségnyújtást,
dg) a gyógypedagógiai segítségnyújtást,
dh) a szállítást,
di) a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást.

(2) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti szolgáltatási elemeket a fenntartó

- a) a (3) bekezdés szerinti szociális szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval, intézménnyel a szolgáltatási elem nyújtására kötött megállapodás útján,*
- b) a támogatott lakhatás részeként, a szakmai létszám és tárgyi feltételek teljesítésével,*
- c) a szintén saját fenntartásában álló, (3) bekezdés szerinti szociális szolgáltatások útján, vagy*
- d) az (1) bekezdés d) pontja szerinti szolgáltatási elemekre kiterjedő tevékenységi köre szerinti, a szolgáltatói nyilvántartásba jogerősen bejegyzett szervezet útján, az intézményi szolgáltatások intézményen kívüli szervezet által történő ellátásának szabályai szerint biztosíthatja.*

(3) A (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti esetben

- a) a felügyeletet jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás vagy nappali ellátás,*
- b) az étkeztetést étkeztetés vagy nappali ellátás,*
- c) a gondozást házi segítségnyújtás, közösségi alapellátás, támogató szolgáltatás vagy nappali ellátás,*
- d) a készségfejlesztést közösségi alapellátás, támogató szolgáltatás vagy nappali ellátás,*
- e) a tanácsadást közösségi alapellátás, támogató szolgáltatás, nappali ellátás vagy család- és gyermekjóléti szolgáltatás,*

f) a pedagógiai segítségnyújtást támogató szolgáltatás, nappali ellátás, család- és gyermekjóléti szolgáltatás vagy gyermekek napközbeni ellátása,

g) a gyógypedagógiai segítségnyújtást támogató szolgáltatás, nappali ellátás vagy család- és gyermekjóléti szolgáltatás,

h) a szállítást támogató szolgáltatás vagy falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,

i) a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást házi segítségnyújtás, nappali ellátás vagy támogató szolgáltatás

nyújtására a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzés alapján jogosult szervezet útján lehet biztosítani.

(4) A (2) bekezdés d) pontja szerinti esetben a szolgáltatási elemek olyan, a tevékenységi köre szerinti, a szolgáltatói nyilvántartásba jogerősen bejegyzett szervezet útján láthatóak el, amelynek szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatai között azonosíthatóan szerepel az (1) bekezdés d) pontja szerinti tevékenység megnevezése.

(5) A lakhatási szolgáltatás

a) legfeljebb hat fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy

b) hét-tizenkét fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy

c) legfeljebb ötven fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében biztosítható.

(6) Támogatott lakhatás - a (7) bekezdés szerinti kivétellel - a komplex szükségletfelmérés, illetve fogyatékos személy esetében a 70. § (5) bekezdése szerinti alapvizsgálat és a komplex szükségletfelmérés megtörténtét követően, annak eredménye alapján nyújtható.

(7) Ha az ellátott ápolást, gondozást nyújtó intézményből vagy ápoló-gondozó célú lakóotthonból kerül támogatott lakhatásba, az ellátott komplex szükségletfelmérését - folyamatos ellátása mellett - az intézményvezető végzi el. A komplex szükségletfelmérés alapján kell meghatározni az (1) bekezdés d) pontja szerinti szolgáltatási elemeket, annak eredménye azonban a támogatott lakhatásra való jogosultságot nem érinti.

(8) Ha az ellátott 50 férőhelyesnél nagyobb ápolást, gondozást nyújtó intézmény férőhelyszámát - a támogatott lakhatásba átkerülő ellátottak számával megegyezően - csökkenteni kell.

(9) A támogatott lakhatásra egyebekben a bentlakásos intézményekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azáltal, hogy

a) az ellátás - a komplex szükségletfelmérés alapján - határozott vagy határozatlan időtartamú,

b) az 58/A. § (2) és (2a) bekezdését, a 85/B. §-t, a 94. § (1) bekezdés b)-d) pontját, valamint (2) és (3) bekezdését, a 94/A. § (4) bekezdését, a 99. §-t, a 99/A. §-t és a 105. §-t nem kell alkalmazni.

A támogatott lakhatás olyan ellátási forma, amely többek között fogyatékos személyek részére biztosít ellátást életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően. Az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében:

a) lakhatási szolgáltatást,

b) esztvitelt,

c) segítségnyújtást,

d) az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén egyéb szolgáltatásokat tartalmaz.

A támogatott lakhatás lakhatási szolgáltatása legfeljebb hat fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy hét-tizenkét fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy legfeljebb ötven fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében biztosítható. A helyi, illetve kistérségi igények felmérésével, a nyilvántartási rendszerek adatai alapján körvonalazódhat a támogatott lakhatás, mint szolgáltatás által kínált lehetőségek kihasználhatósága helyi szinten. A súlyos fogyatékosokkal élő emberek számára nagyon fontos a személyre szabott támogatás, minél kisebb létszámú otthonban és természetes támogató közegük (családjuk) közelében.

Más típusú fogyatékkal élő személyek nappali ellátása

A fogyatékosok más kategóriába sorolt személyek (hallássérültek, mozgássérültek, látássérültek) a tapasztalatok és felmérések szerint, illetve érdekvédelmi szervezeteik jelzései alapján - különböző okok miatt - nagyon csekély mértékben vennék igénybe a folyamatosan biztosított nappali rendszerű ellátást, ezért a részükre a konkrétan felmerült igény(ek) kapcsán

jöhet szóba a szolgáltatás(ok) biztosítása. A lehetséges igények folyamatos felmérése és a megoldások keresése továbbra is feladat.

4.2.2 SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK

Szt. 66. § (1) Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

(2) A szakosított ellátási formákat igénybe vevő személyek ellátásáról, az állapotuk változásáról, valamint a részükre biztosított gondozási, terápiás, valamint ápolási, illetve egyéb szolgáltatások tartalmáról - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - gondozási tervet kell készíteni.

(3)-(5)

67. §(1) Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg. A 68. § (5) bekezdése szerinti személy ellátása esetén az ellátás tartalmát a 94/C. § szerinti megállapodás határozza meg.

(2) Ápolást, gondozást nyújtó intézmény az idősek otthona, a pszichiátriai betegek otthona, a szenvedélybetegek otthona, a fogyatékos személyek otthona, valamint a hajléktalanok otthona.⁶⁹

4.2.2.1 Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

80. § (1) Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények - a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével - ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

(2) Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.

(3) Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények típusai:

- a) időskorúak gondozóháza;*
- b) fogyatékos személyek gondozóháza;*
- c) pszichiátriai betegek átmeneti otthona;*
- d) szenvedélybetegek átmeneti otthona;*
- e) éjjeli menedékhely;*
- f) hajléktalan személyek átmeneti szállása;*

g)

81. §

Időskorúak gondozóháza

Szt. 82.§ Az idősek gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

1999. január 1-től működik - az Egyesített Szociális Intézmény szervezeti keretén belül – a szakosított ellátást biztosító átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak Gondozó Háza.

Az intézmény az újpalotai Nyugdíjas Ház épületében helyezkedik el, amelyben három lakásban végzik a gondozási feladatokat. A Gondozó Házban olyan 18 életévüket betöltött beteg emberek elhelyezése biztosítható, akik önmagukról átmenetileg nem képesek gondoskodni. Az ellátásnak azonban feltétele, hogy az igénylő részben önálló legyen, ne igényeljen állandó egészségügyi ellátást, mivel ennek feltételei nem adóttak.

⁶⁹ Az önkormányzatnak nem kötelezően ellátandó feladata

Ez az átmeneti ellátási forma egy évig vehető igénybe, de indokolt esetben az intézmény vezetője ezt további egy évvel meghosszabbíthatja. A téli hónapokban az elhelyezés iránti igény azért nő, mert a saját otthonukban élők a fűtési gondjaikat így tudják megoldani. A nyári időszakban jellemzően azok veszik (vennék) igénybe a szolgáltatást, akiknek a hozzátartozói nyaralni szeretnének, vagy például lakásukat újítyják fel.

A kétszintes panelszerkezetes épületnek több földszinti folyosóján kerültek kialakításra a Gondozó Ház működtetéséhez elengedhetetlen közösségi-, kiszolgáló helyiségek. Így az étkező, mosó és fürdőszoba, valamint a lakóegységek mind különböző folyosón találhatóak. Mivel az épület zárása a Nyugdíjas Ház lakói miatt nem megoldott, így a demens betegek ellátását sem tudják megoldani.

A Gondozóházban az igénybevevők száma (év/fő)

Év	2014	2015	2016
Igénybe vevők	24	18	24

Tervezett intézkedés: A Gondozó Ház bővítése, új, a szakmai elvárásoknak megfelelő, korszerű épületbe költözése minőségi változást jelent a jövőben. Erre akkor van lehetőség, ha megvalósul a volt Észak-pesti Kórház területére a gondozóház beköltöztetése. Ott lehetőség lesz a férőhelyszám növelésére és a demenciával élők számára is elérhető szolgáltatás kialakítására.

Fogyatékos személyek gondozóháza

Szt. 83. § A fogyatékosok gondozóházában azok a fogyatékos személyek helyezhetők el, akiknek ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá.

A fogyatékkal élőkkel szembeni előítélet változása társadalmi szinten lassú folyamat. A családok sokszor erőn felül cselekedve, a családtagok mentális, testi egészségének veszélyeztetése ellenére is kitartanak a fogyatékos ember családban tartása mellett. Nem akarják gyermekeiket gondnokság alá helyezni, nem minden esetben gondoskodnak a sérült ember jövőjéről, arról az időről, amikor majd elveszíti családtagjait. Bár a szülők tudnak róla, hogy a bentlakásos fogyatékos otthonok férőhelyei telítettek - a várakozási idő több év is lehet – mégsem tartják etikusnak, hogy várólistára vetessék gyermeküket. Szükség lenne egy olyan típusú átmeneti gondozóházra, amely megoldást nyújt a krízishelyzetek kezelésére, illetve átmeneti segítséget nyújt a családoknak, ha azok egy-egy hosszabb-rövidebb időszakra a rászoruló sérült ellátásában akadályoztatva vannak. Az érintett intézmények munkatársainak tapasztalatai szerint a XV. kerületben is számottevő igény van a szolgáltatásra, ezért a fogyatékosok átmeneti otthonának kialakításának a lehetőségét, terveit - a lakóotthonnal együtt kezelve - ki kell dolgozni. A fogyatékkal élők gondozóházának biztosítását továbbra is a megvalósítandó feladatok között kell szerepeltetni (lásd előzőekben).

Pszichiátriai betegek átmeneti otthona

Szt. 83/A. § A pszichiátriai betegek átmeneti otthonában az a pszichiátriai beteg helyezhető el, akinek ellátása átmenetileg más intézményben vagy a családjában nem oldható meg, viszont tartós bentlakásos intézményi elhelyezése vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelése nem indokolt.

A szolgáltatás ellátására (nem kötelező önkormányzati feladat) a XV. kerületi Önkormányzat ellátási szerződést kötött a **Félúton Alapítvánnyal**, mely által a pszichiátriai betegek számára is hozzáférhetővé vált az átmeneti-otthoni ellátás. A Félúton Alapítvány "Your Self" (YS)

Centruma végzi a pszichiátriai betegek nappali és átmeneti ellátását. A pszichiátriai betegeket kezelő intézet, - a "Your Self" (YS) Centrum - a Félúton Alapítvány második önálló szociális és egészségügyi szakintézménye. Az intézményben 50 fő nappali és 15 fő bentlakásos ellátását tudják egy időben biztosítani. Olyan krónikus pszichiátriai betegségekkel (pl.: depresszió, krónikus szorongásos problémák, skizofrénia) küzdő személyeknek nyújtanak segítséget, akik túl vannak az aktív kórházi kezelésein, állapotuk stabilizálódott, de a társadalomba való visszailleszkedéshez még segítségre van szükségük.

Szenvedélybetegek átmeneti otthona

Szt. 83/B. § A szenvedélybetegek átmeneti otthonában az a személy helyezhető el, akinél szakorvosi (addiktológus, pszichiáter) szakvélemény alapján szenvedélybetegség került megállapításra, és ellátása átmeneti jelleggel családjában vagy lakókörnyezetében nem oldható meg.

A pszichiátriai betegek átmeneti otthonához hasonlóan – ellátási szerződés keretei között – ezt a szolgáltatást (nem kötelező önkormányzati feladat) is az erre szakosodott **Félúton Alapítvány** biztosítja a XV. kerületben. A Félút Centrumban a kliensek elhelyezéséről az intézmény 4 db, egyenként 3 ágyas szobában gondoskodik. Azok az alkoholbetegek részesülnek ebben a szolgáltatásunkban, akik kiértékelési eljárásunkban az intézményi felvételre alkalmasnak bizonyulnak.

Szolgáltatásaik:

- ❖ napi háromszori étkezés,
- ❖ 24 órás nővéri felügyelet,
- ❖ szakorvosi ellátás,
- ❖ folyamatos, az egész napot lefoglaló program,
- ❖ a Névtelen Alkoholisták gyűléseinek rendszeres látogatása,
- ❖ az alkoholbeteg családjának segítése a társfüggőségi programunkon belül (ez utóbbi alkoholbetegek hozzátartozói számára külön is igényelhető szolgáltatás).

Elsősorban azoknak az alkoholbetegeknek tudják vállalni az ellátását, akiknek a hozzátartozói bizonyos előre megbeszélt programrészeknél aktívan együttműködnek a szolgáltatást nyújtó szakemberekkel.

Tervezett intézkedés: az ellátási szerződés fenntartása az állandó igény miatt szükséges.

4.3 A GYERMEKEK VÉDELMEÉRŐL ÉS A GYÁMÜGYI IGAZGATÁSRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI XXXI. TÖRVÉNY (Gyvt.) ALAPJÁN ADHATÓ PÉNZBENI ÉS TERMÉSZETBELI ELLÁTÁST ÉS SZEMÉLYES GONDOSKODÁST BIZTOSÍTÓ TÁMOGATÁSI FORMÁK

A gyermekek védelmének rendszere

Gyvt. 14. § (1) 14. § (1) A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

(2) A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

(3) A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

15. § (1) Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás⁷⁰,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonderemelési támogatás,
- e)

(2) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

(3) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

(4) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családbafogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

4.3.1 Pénzübeli és természetbeni ellátások

Gyvt. 18. § (1) A jogosult gyermek számára

a) a gyámhatóság az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot,

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapít meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Gyvt. 19. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) a 151. § (5) és (5a) bekezdésének meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,

b) a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,

c) a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

(1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzübeli ellátásra jogosult, ha

a) a gyermek tartására köteles, és

b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

(2)A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 140%-át,

aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

(3) Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 131. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Ettől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.

20. § (1) A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de legfeljebb

a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig,

b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig

megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

20/A. §(1)A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható **Erzsébet-utalvány formájában.**

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt egy évre állapítják meg a jogosult számára, amely elsősorban a gyermekétkeztetésben és a tankönyvek beszerzésében jelent ingyenességet. A gyermekek nagyobb szociális biztonságát garantálja a törvény azzal, hogy a Gyvt. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez társul **Erzsébet-utalványt évente kétszer folyósítja.**

2006. évtől a pénzbeli támogatás összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. A támogatás összege évek óta 5.800,- Ft/alkalom, mely 2012 novemberétől természetbeni támogatás.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma és a kifizetett támogatás összege (év/fő/Ft)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	1 363	1 173	858
Összesen (eFt)	15 793	13 682	10 573

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátást a központi költségvetés megtéríti.

Javaslat: a gyermekintézmények, mint a jelzőrendszer tagjai, tájékoztatással segítsék elő, hogy minél több rászoruló család kérje a kedvezményre való jogosultság megállapítását.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás⁷¹

Gyvt. 20/B. § (1) pénzbeli ellátás havi összege - gyermekenként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 százaléka.

(4)A gyámhatóság annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek pénzbeli ellátásra való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában - az augusztus hónapra járó pénzbeli ellátás összege mellett -

⁷¹ A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (1) b). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában - a november hónapra járó pénzbeli ellátás összege mellett - pótlékot folyósít.

(5) A (4) bekezdés szerinti pótlék esetenkénti összege 2006. évben gyermekenként 7500 forint. A 2006. évet követően a pótlék összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

A törvény szerint a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás havi összege - gyermekenként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 %-a. Ez az összeg 2013-ban havonta 6.270 Ft-ot jelent a gyámszülőknek (az összeg 2006 év óta nem változott). Emellett a gyámul kirendelt hozzátartozók még évente két alkalommal - augusztus és november hónapban - pótlékban is részesülnek. 2013. évben a **pótlék összege** esetenként **8.400 Ft/gyermek**. A 2006. évet követően a pótlék összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. A törvény értelmében a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője évente felülvizsgálja. A kifizetett támogatási összegeket a központi költségvetés biztosítja.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma, a kifizetett támogatás és a pótlék összege

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	7	0	0
Összesen (eFt)	279	--	-

Óvodáztatási támogatás⁷²

Gyvt. 20/C. § (1) (1) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.

(2) A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát - kérelmére - annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke

a) tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző a 67/A. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapította, és

b) legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába.

(3) Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy a családbafogadó gyám legfeljebb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig terjesztheti elő, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti.

(4) A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatást első alkalommal, ha az óvodáztatási támogatásra való jogosultság jogerős megállapítására

a) az előző év december 5-e és a tárgyév június 4-e között kerül sor, a tárgyév június hónapjában,

b) a tárgyév június 5-e és a tárgyév december 4-e között kerül sor, a tárgyév december hónapjában folyósítja.

(5) Az első alkalmat követően a települési önkormányzat jegyzője a gyermek óvodai nevelési jogviszonyának fennállásáig június és december hónapban további óvodáztatási támogatást folyósít a szülőnek vagy a családbafogadó gyámnak, ha

a) a gyermek továbbra is halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül, és

b) a szülő, a családbafogadó gyám a gyermeknek a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendelet szerinti rendszeres óvodába járásáról gondoskodik.

Az óvodáztatási támogatás 2011-től szociális jellegű támogatásnak minősült, és az állami költségvetés 100 %-ban fedezetet biztosított a kifizetésekre.

Óvodáztatási támogatást lehet megállapítani annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

⁷² hatálytalan 2015. IX. 1-től.

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába,
- továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága,
- halmozottan hátrányos helyzete fennállt.

A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát – **kérelemre** – annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapította meg, akinek a gyermeke

a) tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző a Gyvt. 67/A. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapította, és

b) legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél kezdődött, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen járt óvodába.

Az óvodáztatási támogatással kapcsolatos legfontosabb változás volt, hogy 2013. 09. 01. napjától nem csak a szülő, de a családbafogadó gyám is kérelmezhetette, továbbá, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság és a szülő iskolai végzettségéről (8 általános vagy annál alacsonyabb) tett önkéntes nyilatkozata helyett a halmozottan hátrányos helyzet (új feltételek szerinti) megállapítása az egyik jogosultsági feltétel.

A pénzbeli támogatás első alkalommal történő folyósításának időpontja attól függött, hogy a szülő a gyermeket mikor íratta be az óvodába. A gyermek beiratását követően második és további alkalommal az óvodai nevelési jogviszony fennállásáig

- a tárgyév május hónapjában,

- a tárgyév november hónapjában, a jegyző pénzbeli támogatást folyósított.

A támogatás összege gyermekenként első alkalommal 20.000,-Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10.000,-Ft volt.

Óvodáztatási támogatásban részesülők száma és a kifizetett támogatás összege

Év	2013	2014	2015
Ellátottak száma (fő)	11	10	5
Összesen (eFt)	270	190	60

Az óvodáztatási támogatás a fővárosban, így kerületünkben sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Az anyagi támogatás sem motiválja a szülőket arra, hogy beírassák gyermeküket hároméves korukban az óvodába, valamint a támogatás mértéke kevés ahhoz, hogy érdemben segítsen a halmozottan hátrányos helyzetű családok szociális helyzetén.

2015. szeptember 1-jétől 3 éves kortól kötelező óvodába járást ír elő a nemzeti köznevelési törvény (továbbiakban:Nkt.).

Nkt. 8. § (1) Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A kötelező óvodába járás 2015. szeptember 1-től hatályos, tehát **azokra a gyermekekre vonatkozik,** akik **2012-ben** születtek és **2015. augusztus 31-ig** betöltik a **3.** életévüket.

A törvény felmentési lehetőséget biztosít a fenti szabály alól, amennyiben azt a szülő kezdeményezi a **jegyző,** illetve egyházi és magánintézmény esetében: a **fenntartó** felé. A

döntéshez az **óvodavezető és a védőnő** egyetértése szükséges. A kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentés a gyermek ötödik életévének betöltéséig adható, amennyiben ezt a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolta teszi.

Intézkedés: 2015. szeptember 1-jétől e támogatási forma megszüntetésre került.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás⁷³

Gyvt. 21. § (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti (a továbbiakban: rendkívüli támogatás), ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

(2) Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás - miatt anyagi segítségre szorulnak.

(3) A rendkívüli támogatás iránti kérelmet a szülő vagy más törvényes képviselő a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott szervnél terjeszti elő.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás az átmenetileg létfenntartási gondokkal küzdő, kiskorú gyermeket nevelő családok számára biztosított segítséget. A jogszabályhely 2014. január 1-jétől hatálytalanná vált, de beépült az Szt. 45.§-ában szabályozott önkormányzati segélybe, majd 2015. III. 1-től a rendkívüli települési támogatásba.

A XV. kerületi önkormányzat akkor nyújtott rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, ha a család egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 210 %-át (**2013-ban 59.850,-Ft**). Az egy alkalommal adható összeg - jövedelemhatártól függően - gyermekenként 2500 és 7000 forint között mozogott. 2004-től, az alkalmanként adható támogatás összege nem változott, az **éves szinten** összesen – gyermekenként - adható összeg **48.000,-Ft volt**.

2014.január 1-jétől változott (nőtt) a támogatás egy alkalommal adható összege 6 000 – 9 000 Ft/fő/alkalom, illetve az igénybevétel gyakorisága. A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 5/2015. (II. 5.)⁷⁴ önkormányzati rendelete szerint, egy évben négy alkalommal lehet támogatást igényelni.

Palota rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma és a kifizetett támogatás összege (év/fő/Ft)

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	1 565	1 292	1 062
Összesen (eFt)	35 774	27 362	22 921

Összességében megállapítható, hogy a kérelmezők többsége 1-3 gyermeket egyedül nevelő, illetve munkanélküli szülő(k), aki(k) a családi pótlékon és az egyéb segélyeken sok esetben az alkalmi munkából származó jövedelmen kívül egyéb jövedelemmel nem rendelkezik. Az eset szám csökkenése összefüggésben van a gyermekkorú lakosság számának csökkenésével, valamint a szigorúbb jogszabályi rendelkezésekkel.

⁷³ hatálytalan 2014. I. 1-től

⁷⁴ Elfogadta a Képviselő-testület 2015. január 29-i ülésén. Hatályos 2015. március 1. napjától.

Tervezett intézkedés: a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás családközpontú támogatás, ezért az önkormányzat e támogatási forma fenntartását szükségesnek tartja. Az éves a költségvetések összeállításakor minden évben vizsgálni szükséges az alkalmanként adható támogatási összeg emelésének lehetőségét és a vonatkozó rendelet módosítását.

4.3.2 SZEMÉLYES GONDOSKODÁST BIZTOSÍTÓ TÁMOGATÁSI FORMÁK

Gyermekjóléti alapellátások

38. § (1) Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.(1a)Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

(2) Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személlyel vagy intézményben kell biztosítani.

(3)⁷⁵ Ha a gyermekek átmeneti gondozását a települési önkormányzat ellátási szerződés keretében biztosítja, és az ellátást nyújtó intézmény nem a települési önkormányzat területén működik, a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátását lehetőség szerint a szülő lakóhelye szerinti települési önkormányzatnak kell biztosítania.

Biztos Kezdet Gyerekház⁷⁵

38/A. § (1) A Biztos Kezdet Gyerekház (a továbbiakban: Gyerekház) célja a szocio-kulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és különösen az óvodáskort még el nem ért gyermek számára együttesen biztosított társadalmi felzárkózást segítő preventív szolgáltatás biztosítása.

(2) A Gyerekház a gyermek és család sikeres társadalmi integrációja érdekében együttműködik különösen a gyermekjóléti szolgálattal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, egyéb gyermekintézménnyel, valamint szükség esetén a jelzőrendszer egyéb tagjaival. (3) A Gyerekházra e törvény gyermekjóléti alapellátásokra vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

Gyermekek napközbeni ellátása

Gyvt. 41. § (1) A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

(2) A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,

b) akít egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,

c) akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

(3) A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,

b) a családi napközi,

c) a családi gyermekfelügyelet,

d) a házi gyermekfelügyelet,

e) az alternatív napközbeni ellátás.

(4)

⁷⁵ a XV. kerületben nem működik ilyen intézmény

Gyvt. 42. § (1) A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

(2) A bölcsőde az (1) bekezdésben foglaltakon túl végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is. A bölcsődei ellátásban az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti gyermek legfeljebb hat éves koráig vehet részt.

(3) A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segítheti a családokat.

(4) A bölcsődei ellátás megszűnik

a) a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte,

b) ha a gyermek az (1), illetve (2) bekezdés szerinti életkort elérte.

(4a) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

(5) A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről.

(6) A miniszter rendeletben a bölcsődék számára - a bölcsődei dolgozók szakmai fejlesztése, szakmai ünnepségek megtartása és a bölcsődei ellátáshoz kapcsolódó szakmai célok megvalósítása érdekében - nevelés-gondozás nélküli munkanapot határozhat meg. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei nevelés és gondozás szünetel, a fenntartónak azonban erre irányuló szülői kérésre gondoskodnia kell a gyermekek felügyeletének megszervezéséről.

42/A. § A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A XV. kerületben az **Egyesített Bölcsődék** intézményén belül 7 bölcsőde működött a kerület három városrészén 2015. szeptember 1-jéig. Az Arany János utcában található, több mint 100 éves épület korszerűtlensége miatt a Képviselő-testület bezárta.

2015. február 1-jén újból megnyílt az EU finanszírozásból (KMOP-4.5.2-11-2012-0032 sz. pályázat) felújított, korszerűsített Fő úti bölcsőde. A rekonstrukcióra 139 895 213 forint összeget fordítottunk. A férőhelyek száma 20-szal emelkedett. Az Arany János utcai bölcsődében a férőhelyek száma 46 volt. Összességében a bölcsődei férőhelyek 26-tal csökkentek.

2008-ban 405 férőhely állt a lakosság rendelkezésére, mely 2009 márciusában 20 férőhellyel bővült a Kontyfa utcai bölcsődében. 2010-ben pedig 40 férőhellyel a Kavicsos közti bölcsődében. 2010. szeptember 1-jétől jogszabályi változás miatt 10 főről 14 főre emelkedett a csoportlétszám, így a meglévő férőhely 630-ra módosult. 2011. szeptember 1-jétől a Fő úti bölcsőde 40 férőhellyel történt bővítésével 670 a férőhelyek száma. 2015. szeptember 1-jétől az Arany János utcai bölcsőde bezárásával 644-re módosult a férőhely szám.

A felvett gyermekek számát azonban befolyásolja, hogy abban a csoportban ahol 2 év alatti gyermek van csak 12 gyermek vehető föl.

2012 decemberében a felvett gyermekek száma **453** fő volt, melyből 63 fő volt 2 év alatti, és 71 gyermek várt bölcsődei felvételre. Az önkormányzat 2012. szeptember 1-jétől rendeletében határozta meg a gondozási díjfizetés feltételeit.

A 2013. december 31-én beiratott gyermekek száma az előző évhez viszonyítottnal alacsonyabb (**394** fő) volt, melynek feltételezett oka a 2012. március 1-től bevezetésre kerülő TAJ alapú online nyilvántartás (amennyiben a szülő GYED mellett bölcsődébe járatta gyermekét, a GYED-re való jogosultsága megszűnik), valamint a gondozási díj bevezetése sem hatott kedvezően a beiratkozási kedvre. Mivel a bölcsődés korú gyermekek száma az utóbbi években jelentős mértékben nem csökkent a kerületben, valószínűsíthető, hogy kevesebb édesanya tudott visszamenni dolgozni. A 2014. évben bevezetett GYED extra azonban kimutatható létszámemelkedést hozott, az előző évhez viszonyítottnal a beiratott gyermekek száma.

Bölcsődei férőhelyek száma (év/férőhely)

Év	2012	2013	2014	2015	2016
----	------	------	------	------	------

Férőhelyek száma	670	670	670	670-644	644
Felvett gyermekek száma (átlag)	524	455	470	497	498

A fogyatékos kisgyermek számára 1986 óta változatlanul 18 férőhely áll rendelkezésre 6 éves korig. Integrált keretek között biztosított a lehetőség a korai fejlesztésre, a szociális habilitációra, egy másfajta inger-gazdag környezet megismerésére, nagyobb fokú önállósodásra. A fejlesztést a speciális szakemberek által előírt fejlesztő programok biztosítják. A sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztése, fejlesztő felkészítése a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXCV. törvény bölcsődére vonatkozó átmeneti rendelkezése szerint 2012. december 31-ig folyhatott bölcsődei gondozás keretein belül. 2013. január 1-től kizárólag külön erre a célra létrehozott köznevelési intézmény – Klebelsberg Intézményfenntartó Központ – irányításával végezhető. A kezdeti nehézségeket követően a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei a törvényben előírt módon és óraszámokban biztosították a gyermekek fejlesztését. A korai fejlesztések esetén inkább habilitációról beszélünk, ami – eltérő fejlődés esetén – a fejlődés útjára való ráhelyezést jelent. Ebben az életkorban az idő létfontosságú, hiszen az első évek a gyermek fejlődése szempontjából meghatározó jelentőségűek. (2012-ben **20**, 2013-ban **21**, 2014-ben **23**, **2015-ben 20**, **2016-ban 19 sajátos nevelési igényű** gyermek gondozása és fejlesztése történt meg)

Tervezett intézkedés:

Az Önkormányzat fenntartja és működteti a kerületben működő bölcsődéket, valamint folyamatosan felújítja a bölcsődéket és a bölcsőde udvarokat.

2015-ben bevezetésre kerültek a családi nevelést segítő szolgáltatásaink, melyekkel azoknak a családoknak kívánunk segítséget nyújtani, akik nem szeretnék napközbeni ellátást igénybe venni, de szívesen veszik a bölcsőde által nyújtott lehetőségeket. Ezek a szolgáltatások az időszakos gyermek felügyelet a Fő úti és a Kontyfa utcai bölcsődében, a játszócsoport a Fő úti bölcsődében és a szósoba használati lehetőség a Kaviosos közti és a Kontyfa utcai bölcsődében. Szolgáltatásaink népszerűek a családok körében. Terveink között szerepel, hogy a kiterjesszük ezeket több alkalomban esetleg több intézményben is.

Családi napközi

Gyvt. 43. § (1) A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

(2) A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást. A fogyatékos gyermekek számára sajátos szükségleteikhez igazodó ellátást kell nyújtani.

(3) A családi napközi - az alapellátáson túli szolgáltatásként - speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatással segítheti a családokat.

(4) Családi napköziben ellátást az a nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki
a) személyisége és - a külön jogszabályban meghatározott - körülményei alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és

b) a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett, feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

(5) A családi napközi működhet az ellátást nyújtó saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben.

(6) A családi napköziben húszhetestől tizennégy éves korig gondozható gyermek.

(7) A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

(9) A családi napköziben gondozott saját gyermek után központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatást nem lehet igénybe venni.

(10) A családi napközi feladatait önálló szolgáltató vagy legalább három - telephelyként működő - családi napközi magába foglaló családi napközi hálózat biztosítja. Öt, vagy annál több családi napközi fenntartását hálózatba kell szervezni. A hálózatban biztosítani kell a szolgáltatást nyújtók részére a folyamatos szakmai tanácsadást, valamint az ellátottak igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások összehangolását.

(11) A családi napközi esetében a 32. § (5) bekezdése szerint megkötött megállapodások száma - a szolgáltatás eltérő időpontokban történő igénybevétele esetén - túllépheti a családi napközi működési engedélyében meghatározott férőhelyek számát. A szolgáltatást azonos időben igénybe vevő gyermekek száma ebben az esetben sem haladhatja meg a működési engedélyben meghatározott férőhelyszámot.

A XV. kerületben - magánvállalkozás keretében – **6 családi napközi működött:**

1. **Kékmadár Óvoda és Családi Napközi,**
2. **Morzsza Családi Napközi és Sportóvoda,**
3. **Magvető Családi Napközi,**
4. **Naspolya Családi Napközi,**
5. **Habos Kakaó Családi Napközi,**
6. **Iciri-piciri Családi Napközi.**

(2017-től a családi napközök **esaládi bölcsőde** néven működhetnek tovább és kizárólag 3 év alatti gyermekek ellátásával foglalkozhatnak.)

Házi gyermekfelügyelet

Gyvt. 44. § (1) (1) A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

(2) A házi gyermekfelügyelet keretében végzett napközbeni ellátás időtartama a szülő munkarendjéhez igazodik.

(3) A házi gyermekfelügyelet során a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozást, felügyeletet kell biztosítani.

(4) Házi gyermekfelügyeletet az a személy biztosíthat, aki megfelel a 43. § (4) bekezdésében foglaltaknak.

(5) A házi gyermekfelügyelet keretében segítséget kell nyújtani az iskolai tanulmányok folytatásához, amennyiben a gyermek tanulmányait az Nktv. rendelkezései szerint fogyatékosága vagy súlyos betegsége miatt magántanulónaként folytatja.

A XV. kerületben 1994-óta működött a házi gyermekgondozónői szolgálat bölcsődei keretek között. A Gyvt. alapján kötelező feladatként ellátandó házi gyermekfelügyeletet 2006. január 1-jétől az Egyesített Szociális Intézmény a Házi segítségnyújtáson belül biztosítja, 2 gondozónői státusszal. „FIÓKA” Gyermekek és Ifjúságjóléti Központ jelzése alapján látják el a feladatot, amit térítés mentesen biztosítanak a családoknak.

2015 év folyamán 31öt (egy családot) láttak el, ahol hármás ikrek ellátásában kértek segítséget. 2016-ban egyáltalán nem volt igénybe vevője ennek a szolgáltatásnak, így lehetőség nyílt a felszabaduló szabad emberi erőforrás-kapacitást átesoportosítani a jogszabályok által előírt módon a demens betegek nappali ellátásának megszervezéséhez.

Nyári napközis tábor

A XV. kerületi Önkormányzat az Ifjúsági- és Sportközpont keretén belül nyári napközis tábort üzemeltet. Ezen felül az önkormányzat két gyermektáborában biztosít nyaralási lehetőséget a gyermekek részére (Bernecebaráti, Balatonvilágos).

A nyári táborozásban résztvevő gyermekek száma (év/fő)

Év	2014	2015	2016
Napközis tábor	500	490	449

Óvoda és iskola

Az oktatási intézmények 2013. január 1-jétől – az óvodák kivételével – nem önkormányzati fenntartásúak. A kerületben 2017. augusztus 1.ig 13 intézmény 20 feladat-ellátási helyen biztosítja az óvodáskorú gyermekek nevelését. A XV. kerület tankerületében alapítvány, korlátolt felelősségű társaság és a Klebelsberg Intézményfenntartó működtet iskolát. A kerületben 13 általános iskola, 5 gimnázium, 5 középiskola, 1 alapfokú művészetoktatási intézmény működik.

A XV. kerületi óvodások és tanulók száma (év/fő)

Év	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Óvoda	2 165	2 158	2 071
Általános iskolások száma	4 086	4 062	4 073
Középiskolások száma	1 453	1 489	653
Összesen:	7 704	7 709	6 797

Tervezett intézkedés: együttműködést a KLIK, a kerületi iskolák, óvodák és a kerület szociális és gyermekvédelmi intézményei között. Az eddigiekben jól működő (programok együttes lebonyolítása, vetélkedők szervezése, stb....), az együttműködés tovább fejlesztése. Az elkövetkezendő időszakban továbbra is össze kell hangolni a gyermekek részére szervezett szabadidős és nyári programokat. Biztosítani kell a nyári táboroztatás feltételeit.

Az óvodákat jobb és költséghatékony kihasználása miatt a 2017/2018. tanévben átszervezésre kerültek.

Gyermekek átmeneti gondozása

Gyvt. 45. § (1) A gyermekek átmeneti gondozása keretében - kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.

(2) A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. A fogyatékos gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

48. § (1) A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

(2) A gyermekek átmeneti házi gondozásaként - a szülő kérelmére - a gyermek saját otthonában történő ellátását gondozó útján kell biztosítani, ha testi vagy lelki betegsége miatt a gyermek ellátása elsősorban helyettes szülőnél történő elhelyezés útján vagy bentlakásos gyermekintézményben nem oldható meg és ha ez a gondozás a gyermek érdekét szolgálja.

A gyermekek átmeneti gondozása érdekében a XV. kerületi Önkormányzat - a helyettes szülői ellátás biztosítására - a XX. kerületi Önkormányzattal kötött ellátási szerződést, míg a

gyermekek átmeneti otthoni ellátására együttműködési megállapodással rendelkezik Újpest Önkormányzatával - 8 férőhelyre („Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthona).

Az „Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthonában elhelyezett gyermekek ellátási napjainak száma és szolgáltatás díja

Év	2014	2015	2016
Ellátottak száma (fő)	20	22	9
Ellátási napok száma	2 231	2 687	538
Szolgáltatási díj (eFt)	15 114	15 114	15 155

Javaslat: a gyermekek átmeneti otthoni elhelyezése érdekében kötött ellátási szerződést Újpest Önkormányzatával továbbra is fenn kell tartani.

A családok átmeneti otthona

A családok átmeneti elhelyezését a Szociális és Rehabilitációs Alapítvány által fenntartott Szociális Gondozási Központ biztosítja. 2000. július 1-jétől ellátási szerződés alapján az Aporháza utcai intézményben. A Központ 21 családot gondoz kiléptető rendszerben. Az egyszülős és a családok átmeneti otthona 11-10 családot tud befogadni. A családoknak emellett lehetőségük van 10 ún. kiléptető lakásban igénybe venni az ellátást.

A Szociális és Rehabilitációs Alapítvánnyal az ellátási szerződést az önkormányzat fenntartja és folyamatosan meghosszabbítja. Az önkormányzat a szerződés alapján 2014. január 1-jétől 18 millió forint támogatást nyújtott az Alapítvány részére, mely összeg 2017-től 20 millió forintra emelkedett.

A Szociális és Rehabilitációs Alapítványon kívül még nyolc családok átmeneti otthonával kerültek kapcsolatba XV. kerületi lakosú gyermekek (Anyaoztalmazó Alapítvány, Menedék Alapítvány, Miskolci Családok Átmeneti Otthona, Gondviselés Háza, Lea Anyaotthon, Fény Háza, Jópásztor Anyaotthon, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Családok Átmeneti Otthona).

A XV. kerületi ellátási szerződésében ellátottak számának alakulása

Év	2014	2015	2016
Ellátott családok száma (fő)	70	86	52
Ebből felnőtt	125	144	86
Gyermek	158	198	113
Ellátást igénylő összes család	228	245	234
XV. ker. önk. lakáshoz jutott családok száma	9	9	9 javaslatból 6 teljesül 2017-re

A fenti táblázatban jól látható, hogy az ellátást kérő családok száma jóval meghaladja az intézményi férőhelyek számát.

Az elmúlt években a kérelmezők között megjelentek olyan új, jelentős számú családok, akiknek problémája valójában nem tartozik a gyermekvédelem szakmai profiljába (pl. bedőlt lakáshitelesek), ugyanakkor lakhatásuk elvesztése és anyagi helyzetük miatt csak itt találnak megoldást gondjaikra. Egyelőre a családok átmeneti otthonán kívül más ellátási forma nem létezik, amely a szülő és gyermeke számára együttesen biztosíthatná a lakhatást.

Tervezett intézkedés: Önkormányzatunk ellátási szerződés keretében továbbra is biztosítja a családok átmeneti otthonában való elhelyezés lehetőségét a rászorulóknak részére. Az alapítvány által használt épület felújítását – anyagi lehetőségeihez mérten – is biztosítja. Tovább vizsgálja a kiléptető lakások nagyobb számban való rendelkezésre bocsátásának lehetőségét.

4.4 A MENEDÉKJOGRÓL SZÓLÓ 2007. ÉVI LXXX. TÖRVÉNY ALAPJÁN ADHATÓ SZOCIÁLIS JELLEGŰ TÁMOGATÁSI FORMÁK

A menekült, az oltalmazott, valamint a menedékes ellátása és támogatása⁷⁶

A helyi önkormányzatok közreműködésével a következő pénzügyi támogatásban részesültek a menekülteknek (301/2007.(XI. 9.) Korm. rendelet):

- Beiskolázási támogatás,
- Rendszeres létfenntartási támogatás,
- Lakhatási támogatás,
- Menekültek és oltalmazottak lakáscélú támogatása.

Menekültek támogatása

Év	2014	2015	2016
Lakhatási támogatás (fő)	0	0	0
Rendszeres létfenntartási hozzájárulás (fő)	1	1	1
Beiskolázási támogatás(fő)	0	0	0

A támogatások költségeit a menekültügyi hatóság fedezi.

⁷⁶ 2013. január 1-jétől a járási hivatalok látják el a feladatot.

V.

A NEM ÖNKORMÁNYZATOK ÁLTAL VÉGZETT SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK HELYE ÉS SZEREPE A KERÜLETI ELLÁTÁSBAN

5.1 *A CIVIL SZERVEZETEK SZEREPE A SZOCIÁLIS JELLEGŰ TEVÉKENYSÉG RENDSZERÉBEN*

A civil szervezetek biztosítják a társadalmi önszerveződés és érdekérvényesítés kereteit, lehetővé teszik bizonyos társadalmi problémák közösségi kezelését. Lényegükből adódóan ismerik a helyi igényeket, így olyan szolgáltatásokat is képesek létrehozni és működtetni, amelyek nem tartoznak az önkormányzat érdekeltségi körébe.

Szerepvállalásuk többféle módon valósulhat meg – önmaguk vállalhatják meghatározott feladatok ellátását, munkájukkal az önkormányzat szolgáltatásait egészíthetik ki, alternatív szolgáltatásokat kínálhatnak, vagy teljesen átvehetik bizonyos önkormányzati feladatok ellátását.

5.2 ELLÁTÁSI SZERZŐDÉSEK KÖTÉSE ÖNKORMÁNYZATI FELADAT ÁTVÁLLALÁSÁRA

A XV. kerületi Önkormányzat 2000. június 30-án ellátási szerződést kötött a **Szociális és Rehabilitációs Alapítvánnyal** a hajléktalan egyének és családok átmeneti otthoni ellátása érdekében. Az önkormányzat ezen ellátási kötelezettségét ezután, az alapítvány vállalta fel úgy, hogy a működési költség mintegy egyharmadát, azaz évente 6 millió forintot kapott támogatásként. Az alapítvány minden évben kétszer beszámol a tevékenységéről az önkormányzat illetékes Bizottsága előtt, illetve ekkor számol el a részére átadott összeg felhasználásáról. Meg kell említeni, hogy az önkormányzati tulajdonban levő épületet, amelyet az alapítvány használ *Szociális Gondozási Központ* céljaira a tulajdonos térítésmentesen biztosítja. 2004-ben a Szociális és Rehabilitációs Alapítvány egy a XV. kerületen kívüli telephelyén beindította a hajléktalanok számára kialakított rehabilitációs otthonát, amely annyiban változtatott a helyzeten, hogy a XV. kerület ellátási kötelezettsége alá tartozó hajléktalan egyének számára ezentúl, a rehabilitációs gondozás is biztosítottá vált.

A Szociális és Rehabilitációs Alapítvánnyal az ellátási szerződést az önkormányzat fenntartja és meghosszabbítja és évente 18.000.000 Ft támogatást nyújt. 2017. évtől a támogatás összege 20 000 000 Ft-ra emelkedett, valamint a 2016. évi jelentős felújítási munkálatokat követően Együttműködési Megállapodást is kötnek a XV. kerületi Gazdasági Működtetési Központtal.

A XV. kerületi Önkormányzat ellátási szerződést kötött a kötelezően végzendő szociális szolgáltatások közül a közösségi ellátás (2009. január 1-től nem kötelező feladat) nyújtására a Humán Sztráda Kft.-vel, a pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek nappali ellátásának biztosítására a Félúton Alapítvánnyal kötött megállapodást. Ugyancsak a Félúton Alapítvány biztosítja a pszichiátriai betegek és a szenvedélybetegek átmeneti otthoni elhelyezését is (lásd előzőekben).

5.3 PÁLYÁZATOK ÉS EGYÉB TÁMOGATÁSOK SZOCIÁLIS CÉLÚ CIVIL SZERVEZETEK RÉSZÉRE

Az XV. kerületi Önkormányzat anyagilag folyamatosan támogatja a kerületben működő civil szervezeteket, alapítványokat. Évente ír ki pályázatot számukra, amelyek esetleges megnyerésével jelentős összeghez juthatnak. 2013-ban 8 millió forint, 2014. évtől minden évben a pályázattal feltételek teljesítésével újabb 10 millió forint állt rendelkezésre, e célra. Az Önkormányzat éves költségvetési rendeletében biztosítja a civil szervezetek részére nyújtható vissza nem térítendő pénzügyi támogatás keretösszegét.

A civil szervezetek között is kiemelkedő, együttműködő partnere a XV. kerületi Önkormányzatnak a Magyar Vöröskereszt XV. kerületi szervezete. A kerületünkben havi rendszerességgel tartanak étel- és ruhaosztást a rászorulóknak.

A Tanácsadó (civil) Kollégiumi (a továbbiakban: Kollégium) tagok választása régi hagyomány már a kerületben. A polgármestert a megalapozott döntés előkészítése érdekében öt tagból és kettő póttagból álló Tanácsadó Kollégium támogatja.

A Kollégium tagjait a Budapest XV. kerület Díszpolgára Cím, valamint a Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Érdemérem Díj kitüntetettjei közül a Képviselő-testület kéri fel.

A Kollégium megbízatása 1 évre szól.

A Kollégiumot minden év február 28-ig kell felkérni.⁷⁷

Tervezett intézkedés: a pénzügyi segítség mellett különösen fontos, hogy élő kapcsolatban legyen az önkormányzat a különböző civil szervezetekkel, mivel olyan információkkal, tanácsokkal tudják egymást ellátni, amely mindkét fél számára hasznos lehet bizonyos helyzetek, problémák átlátásában, megoldásában. Az XV. kerületi Önkormányzat folyamatosan kezdeményezi a kapcsolattartást a kerületi kötődésű civil szervezetekkel, hogy kölcsönösen, egymást támogatva legyenek képesek a lakosság, illetve az érintett célcsoportok érdekeit biztosítani, tudjanak számukra segítséget nyújtani.

5.4 HELYI SZOCIÁLPOLITIKAI KEREKASZTAL

Szt. 58/B. § (2) A 2000 fő feletti lakosságú települési önkormányzat vagy társulás, illetve a fővárosi önkormányzat helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére. A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

Az 1993. évi III. törvényben előírt kötelezettségének eleget téve a XV. kerületi Önkormányzat 2004. év októberében megalakult a *Szociálpolitikai Kerekasztal*⁷⁸, az alakuló ülésén elfogadta ügyrendjét és megtárgyalta a XV. kerületi Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció képviselő-testület elé kerülő vitaanyagát.

2008 első félévében a Szociálpolitikai Kerekasztal megvitatta a nyugdíjasok helyzetét és vizsgálta a megoldandó problémákat. Ezen az ülésen tekintette át és véleményezte a XV. kerületi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programját. A második félévben tudomásul vette a kerületi idősgondozásban bekövetkezett változásokat, és elfogadta az ezzel kapcsolatos új

⁷⁷ 4/2011. (II.22.) önkormányzati rendelet a civil szervezetek pályázati önkormányzati támogatásáról.

⁷⁸ 15/2004. (IV.14.) ök. rendelete

feladatokról és tennivalókról szóló tájékoztatást. Megtárgyalásra és elfogadásra javasolta a képviselő-testületnek a XV. kerület Szolgáltatástervezési Koncepcióját. Tudomásul vette a hajléktalanok téli krízisellátásáról szóló tájékoztatást.

2009. évben Szociálpolitikai Kerekasztal megvitatta a XV. kerületi Önkormányzat közfoglalkoztatási tervének tervezetét és a munkanélküliek együttműködésének szabályairól szóló önkormányzati rendelet-tervezetet, amelyet a Képviselő-testületnek megtárgyalásra és elfogadásra javasolt, valamint elfogadta a HPV vírus elleni oltás önkormányzati támogatásáról szóló tájékoztatást

2010. évben szintén a közfoglalkoztatási terv megvitatására került sor, melyet megtárgyalásra és elfogadásra javasoltak a Képviselő-testületnek. A Szociálpolitikai Kerekasztal elfogadta a Fővárosi Önkormányzat Szolgáltatástervezési Koncepciójáról és a kerület Szociális térképéről szóló tájékoztatást.

2011. évben a Szociálpolitikai Kerekasztal megvitatta megtárgyalásra és elfogadásra javasolta a képviselő-testületnek a XV. kerület aktualizált és felülvizsgált Szolgáltatástervezési Koncepcióját.

2012. évben a Szociálpolitikai Kerekasztal megtárgyalta a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok időarányos végrehajtását, valamint tájékoztatás hangzott el a kerületi szociális ellátórendszerben történő változásokról és a kerületi kormányhivatalok kialakításáról.

2013. évben A Szociálpolitikai Kerekasztal elfogadta a Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálatának tapasztalatairól szóló tájékoztatást, és a Helyi Esélyegyenlőségi Programot. A Szolgáltatástervezési Koncepció és a Helyi Esélyegyenlőségi Program egymással összhangban egymást erősíti.

2014. évben A Szociálpolitikai Kerekasztal elfogadta a Szociális térkép bemutatását, valamint a Helyi Esélyegyenlőségi program időarányos teljesítéséről szóló tájékoztatást és meghallgatta a 2014. évi szociális támogatások, valamint a 2015. évre várható változásokról szóló tájékoztatást.

2015. évben A Szociálpolitikai Kerekasztal megtárgyalta a kerületi szociális szolgáltatásokról és Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálatáról szóló tájékoztatást egyhangúlag elfogadta, támogatja.

2016. évben a Szociálpolitikai Kerekasztal megtárgyalta a Szolgáltatástervezési Koncepcióban meghatározott feladatok időarányos végrehajtását, tájékoztatás hangzott el a kerületi lakásgazdálkodási, lakáspolitikai koncepció terveiről, valamint a szociális ellátórendszerben történő folyamatos változásokról.

Tervezett intézkedés: a Kerekasztal a jövőben, évente legalább egy alkalommal, illetve szükség szerint ülésezzen.

VI.

STRATÉGIAI KIHÍVÁSOK A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSÉBEN

6.1 A szociális ellátórendszer SWOT analízise	
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> - Szakmai elhivatottság - együttműködési készség, partnerség, - a nyílt kommunikáció, a demokratikus légkör a munkahelyeken - jól képzett szakemberek, akik rugalmasak, innovatívak, nyitottak, - szakmai és szakmaközi kommunikációs csatornák megléte a tapasztalatok gyűjtése, - a kliensek bizalmának megnyerése, - empátikus probléma megoldás, - a szakemberek reális énképe, önértékelése, - a kiégés (burn out) szindróma megelőzési szándéka, a dolgozók közti támogató eszmecsere segítségével, - technikai lehetőségek fejlődése, elterjedése hozzáférhetőbbé teszi a szolgáltatásokat, - az esélyegyenlőségi kérdések előtérbe helyezése segítheti a szemléletváltás. 	<ul style="list-style-type: none"> - ellátottak és gondozottak zártsága, bizalmatlansága, - az új típusú szolgáltatások iránti bizalmatlanság, - kedvezőtlen, és lassan javuló infrastrukturális adottságok, - a szakma alacsony társadalmi presztízse, - gyakran változó, nem összehangolt jogi környezet, - finanszírozás kiszámíthatatlansága, - helyi források bevonhatóságának hiánya, - alacsony bérek, - önkéntesek hiánya, - fluktuáció gyakorisága.
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> - humánerőforrásokkal való jobb gazdálkodás, - képzések, továbbképzések, szakmai kapcsolati háló felhasználása az ismeret-és tapasztalatszerzésre, - új szolgáltatások bevezetése, -a meglévő szolgáltatások szélesebb körben való megismertetése, -civil szervezetekkel való együttműködési lehetőségek felkutatása, felhasználása, - szervezési feladatok ellátásának jobbitása, - az intézmények tevékenységének publikációja a közvélemény hiteles tájékoztatása, - kritikák, vélemények szisztematikus összegyűjtése, figyelembe vétele, - az intézmények alkalmazottainak egyénre szabottabb ösztönző rendszer kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> - a működés túlbürokratizálódása, - normatív támogatás elégtelensége, - fluktuáció a humán erőforrás tekintetében, - pályaelhagyás, - túlszabályozottság, - a személyi és tárgyi feltételek folyamatos fenntartása, javítása gazdasági akadályba ütközik, - szigorodó EU követelmények az intézményekkel szemben, - általános gazdasági visszaesés és nyomában egészségi és mentális leépülés, - a népesség fogyást nem sikerül megállítani.

6.2 A TERVEZETT TENNIVALÓK, CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA ÉS A TOVÁBBI FELADATOK KIJELELÉSE

Hozzáférhető, valós szükségleteken alapuló emberközeli szolgáltatások fejlesztése, a hiányzó alapellátási és intézményi formák kiépítése, illetve a már létezők korszerűsítése, az egyes ellátásoknál megjelölt feladatok elvégzésével. Az ágazat megtartó erejének erősítése, humán erőforrásának fejlesztése, a szociális képzések és igazgatás korszerűsítése. A szociálpolitikai ellátások családi funkciók megőrzését szolgáló szerepének fejlesztése a családsegítő szolgáltatások erősítésével, a család és munkahely összeegyeztetését segítő szolgáltatások kialakításával, a gyermekek családban nevelkedésének fokozott támogatásával. A

szociálpolitikai ellátások társadalmi integrációt szolgáló szerepének erősítése: a fogyatékosokkal élőket, pszichiátriai betegeket, szenvedélybetegeket segítő szolgáltatások fejlesztésével, a hajléktalan ellátás fejlesztésével, az igényekre reagáló, új segítő szolgáltatások biztosításával. A nem állami részvétel erősítése mind a szolgáltatások, mind pedig a döntés – előkészítés terén (civil részvétel az alapellátásban és szakellátásban, önkéntes munka), partnerségi kapcsolatok kialakítása, érdekegyeztetés.

A jövőkép kialakításához számításba kell venni a várható változásokat: A gazdasági válság kettős hatását kell ellensúlyozni – egyrészt a lakosság életkörülményei romlanak, a rosszabb élethelyzetű családoké erőteljesebben – pl. munkanélküliség, a rezsihátralék növekedése. Ugyanakkor az ellátórendszer finanszírozása is szűkül, ily módon a jövőben feltételezhetően egyre nagyobb terhet jelent a kerületnek a támogatások fenntartása.

Ennek függvényében érdemes meghatározni a további prioritásokat, melyekre a kerület vezetése a jövőben hangsúlyt kíván fektetni.

Továbbgondolásra érdemesnek tartott területek:

- a kerület előregedésével összefüggő tennivalók meghatározása,
- a helyi kisközösségek erősítésére irányuló törekvések támogatása,
- a szakképzett munkaerőhiány hatásainak elemzése,
- a lakhatás problémakörének elemzése,
- az eladósodás kezelésére teendő intézkedések.

A szociális szolgáltatáshoz kapcsolódó önkormányzati feladatok:

- az Szt. valamint a végrehajtási rendeletek várható módosításai kapcsán előkészíteni és elvégezni az önkormányzati szociális tárgyú rendeletek módosítását,
- pályázatfigyelés és a szükséges pályázati önrész biztosítása az éves költségvetésben,
- a szociális és gyermekvédelmi intézmények szakmai tevékenységének évenkénti értékelése,
- a szolgáltatástervezési koncepcióban megfogalmazottak megvalósulása érdekében intézkedések megtétele,
- a Szociálpolitikai Kerekasztal összehívása évente legalább két alkalommal,
- a lakosság körében igényként felmerülő szociális szolgáltatások lehetőségének tervezése és vizsgálata,
- a szociális szolgáltatások folyamatos reklámozása a helyi médiumokban, hiszen sok kerületi polgár még mindig nem ismeri a már jelenleg is rendelkezésre álló lehetőségeket, szolgáltatásokat,
- kerületi szociális térkép felülvizsgálata
- civil szervezetekkel való szoros együttműködés fenntartása,
- Szociális Városközpont működtetése,
- Gondozóház új helyen történő elhelyezése, bővítése,
- a Fióka áthelyezése az Árendes közti óvoda épületbe,
- Helyi Esélyegyenlőségi Program folyamatos teljesítésének figyelemmel kísérése, felülvizsgálat 2018-ban,
- a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálata 2019. évben.

SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI ELLÁTÁSOK FINANSZÍROZÁSA

A XV. kerületi Önkormányzat az elmúlt években az alábbi táblázatban megtekinthető összegeket fordította szociális és gyermekvédelmi intézményeinek a fenntartására. A 6. számú mellékletben láthatók a nyertes pályázatok.

Egyesített Szociális Intézmény (eFt)

Év	Saját bevétel	Normatív támogatás	Önkormányzati támogatás	Összesen
2008	54 506	189 351	395 957	639 814
2009	62 284	193 346	372 163	627 793
2010	81 912	162 086	431 212	675 210
2011	78 910	174 034	444 082	697 026
2012	78 054	177 378	387 755	643 187
2013	90 570	204 069	366 352	660 991
2014	89 209	159 241	353 842	612 292
2015	89 161	192 923	392 830	674 914
2016	101 680	147 203	489 491	738 374

Egyesített Bölcsődék (eFt)

Év	Saját bevétel	Normatív támogatás	Önkormányzati támogatás	Összesen
2008	46 619	203 601	269 610	519 830
2009	50 872	213 183	245 020	509 075
2010	56 640	203 671	299 823	560 134
2011	59 943	214 671	262 044	536 658
2012	58 564	227 053	264 532	550 149
2013	14 211	184 784	239 933	438 928
2014	12 803	181 416	288 081	482 300
2015	16 256	229 235	269 708	515 199
2016	15 484	219 020	347 071	581 575

VII.

1. számú melléklet

Melléklek

Kapcsolódó legfontosabb jogszabályok jegyzéke:

1. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,
2. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény,
3. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
4. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény,
5. a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény,
6. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv.
7. a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről 188/1999. (XII.16.) Korm. rendelet,
8. a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet,
9. a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet,
10. a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeiről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet,
11. A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet,
12. 1/2004 (01.30.) ök. rendelete a szociális és gyermekvédelmi pénzbeni és természetbeni ellátásokról,
13. 5/2015.(II. 5.)⁷⁹ önkormányzati rendelete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól,
14. 41/2003. (XII.8.) ök. rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról,
15. 27/2004. VI.9. ök. rendelete a lakásfenntartási támogatásokról,

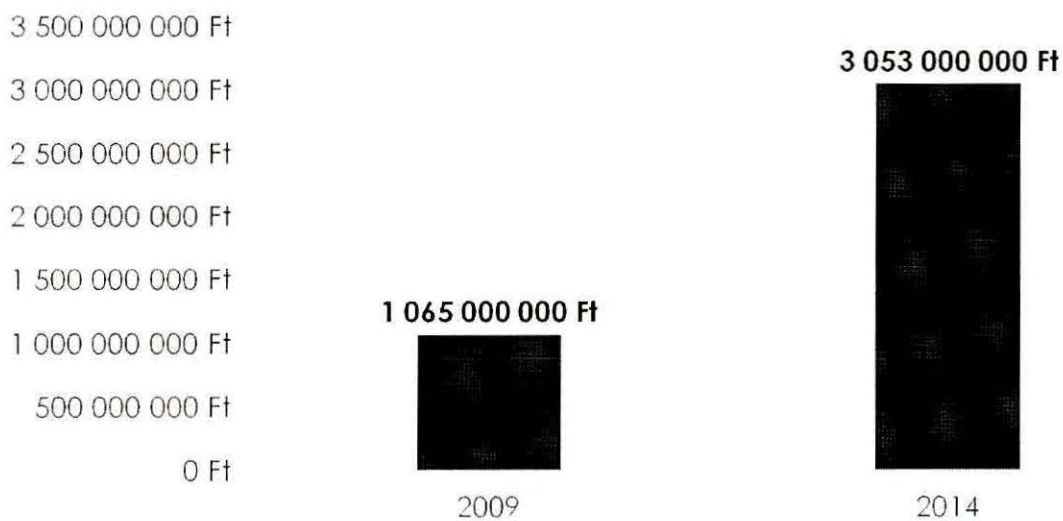
⁷⁹ Elfogadta a Képviselő-testület 2015. január 29-i ülésén. Hatályos 2015. március 1. napjától.

16. 7/2005. (Iv.4.) ök. rendelete a szociális szolgáltatásokról,

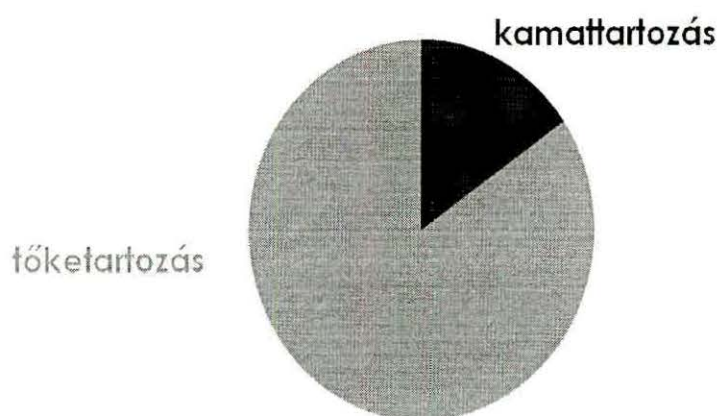
17. 8/2005. (IV. 4.)ök. rendelete az adósságkezelésről,

18. 31/2006. (XII.7.) ök. rendelete a helyi támogatásról és a fiatal házasok első lakáshoz jutásához.

A DÍJHÁTRALÉKOK TELJES ÖSSZEGE A XV. KERÜLETBEN

FŐTÁV TARTOZÁS

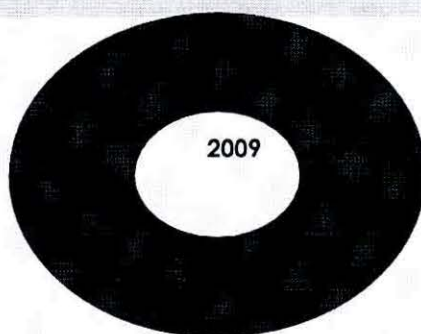
DÍJHÁTRALÉK MÉRTÉKE: 1 207 MILLIÓ Ft

FOGYASZTÓK SZÁMA: 3 025 FŐ

EGY FŐRE ESŐ DÍJHÁTRALÉK: 399 063 Ft

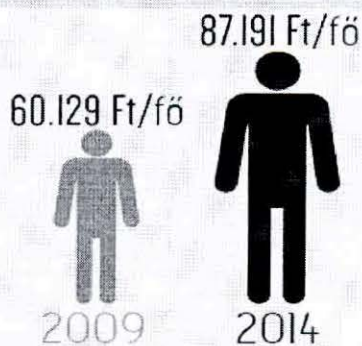
GÁZDÍJ ÉS VÍZ- CSATORNADÍJ TARTOZÁSOK MÉRTÉKE A XV. KERÜLETBEN

Fővárosi Gázművek Zrt. (2009, 2014)

Díjhátralék mértéke: 255 millió Ft
Fogyasztók száma: 9.883 fő
Egy főre eső díjhátralék: 25.774 Ft

Díjbeszedő Holding Zrt. (2014)

Díjhátralék mértéke: 1.556 millió Ft
Fogyasztók száma: 17.848 fő
Egy főre eső díjhátralék: 87.191 Ft

LÉTMINIMUM ÉRTÉKEK 2006 – 2016 KÖZÖTT⁸⁰

A létminimum kiszámításának nemzetközileg elfogadott tematikája van. Magyarországon az un. normatív számítást alkalmazzák, amely azt jelenti, hogy számítás alapja az élelmiszerfogyasztás értéke. Magyarországon az élelmiszer-normatíva alapja az Országos Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Intézet által összeállított élelmiszerkosár. A létminimum, az élelmiszer-normatíva körüli értékben élelmiszert fogyasztó háztartások összes személyes kiadásának, havi átlagos értéke. A létminimum alakulása az elmúlt években a következőképpen alakult:

1. 2006-ban 60.128 Ft
2. 2007-ben 66.271 Ft
3. 2008-ban 71.736 Ft
4. 2009-ben 75.024 Ft
5. 2010-ben 78.736 Ft
6. 2011-ben 83.941 Ft
7. 2012-ben 85.960 Ft
8. 2013-ban 87.510 Ft
9. 2014-ben 87.351 Ft

Az látható, hogy a létminimum folyamatosan növekszik, illetve az is jól látszik, hogy a növekedés volumene egyre alacsonyabb. Az adatokat jobban megnézve látható, hogy a növekedés az inflációhoz kapcsolódik, ami természetesen nem jelenti azt, hogy pontosan annyit emelkedik, de azt igen, hogy annak értékétől csak kis mértékben tér el. Ebből következtethetünk a létminimum 2015-re várható értékére is. Ez alapján a várható létminimum érték **2015-ben 92.300 Ft** környékén lesz.

A létminimum fontos mérőszáma egy ország gazdasági erejének, illetve jól mutatja a lakosság életszínvonalának a szintjét. A létminimum az, az összeg, amelyből egy ember, közepes fizikai igénybe vétel mellett fedezni tudja a szükséges tápanyag,- vitamin és ásványi anyag szükségletét, illetve az alapvető egészségügyi szükségleteket. Arról természetesen Magyarországon is viták folynak, hogy ez az összeg a gyakorlatban is elegendő-e ahhoz, hogy egy ember legalább a legalapvetőbb szükségleteit betöltsse a segítségével.

A létminimum összege nem egyforma egy felnőtt, munkaképes ember esetén, és egy gyermek, vagy egy nyugdíjas esetén. Az első felnőtt értéke a számításokban 1, a többi felnőtté 0,75, az első 14 évnél fiatalabb gyermek értéke 0,65, a második 14 éven aluli gyermeké 0,5, és a harmadik, és minden további 14 éven aluli gyermek értéke ebben a számításban 0,4. Így viszonylag egyszerűen ki lehet számítani egy család létminimum szükségletét.

A 2016. évre elvégzett létminimum számítás szerint 1798 háztartásállománya tehát – 1 millió 384 ezer fogyasztási egységet képviselt. Ennek az adatnak és e háztartások előbb idézett havi 122,6 milliárd Ft-os kiadási összegének egybevetéséből következően hányadosként adódott az átlagos érték. 2016- ban a létminimum egy fogyasztási egységre számított átlagos értéke havonta 88 619 Ft volt. A háztartástípusonkénti létminimum-értékeket a fogyasztási egységek háztartástípusonkénti száma és az egy fogyasztási egységre számított átlagos érték szorzata

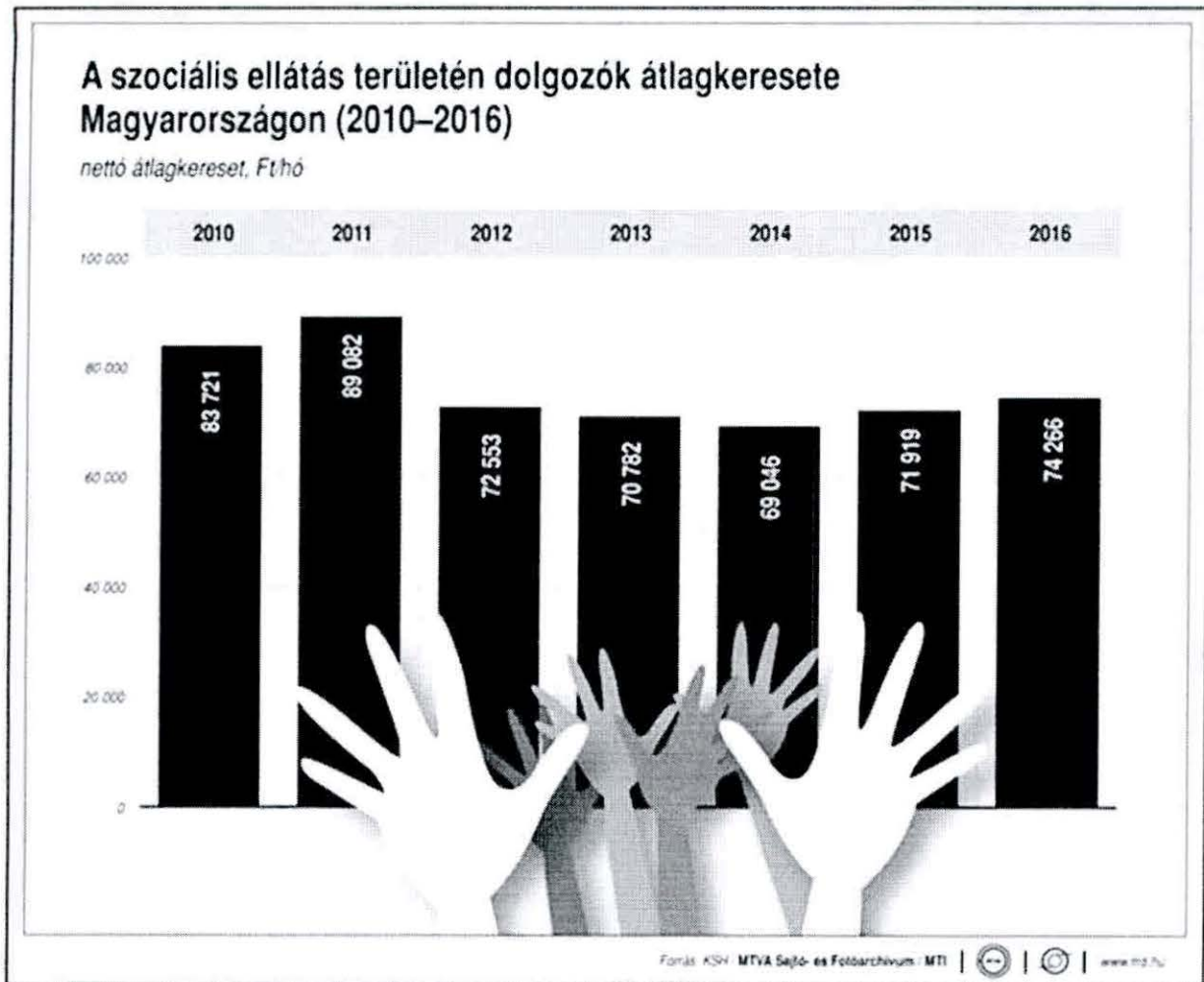
⁸⁰ Forrás: <http://www.blogolod.com/mennyi-lesz-a-letminimum-2015-ben-meglehet-elni-belole.html>

adja. A tipikus, azaz két aktív korú személyből és két gyermektől álló háztartás létminimumértéke 256 995 Ft-nak felelt meg. E háztartásban az egy főre jutó átlagos létminimumérték 64 249 Ft volt. A különböző háztartástípusokra érvényes egy főre számított értékek 2016-ban a 71,8 ezer Ft-os átlag körül, az 55 ezer és 88,6 ezer Ft közötti sávban szóródtak.⁸¹

(2016 év óta a KSH nem végez létminimum számításokat.)

A szociális területen dolgozók átlagkeresete

6. melléklet

Forrás:hvg.hu

Nyertes pályázatok

6. számú melléklet

⁸¹ Forrás:<http://www.policyagenda.hu/uploads/files/L%C3%A9tminimum%202016.pdf>

• **BÖLCSŐDE**

Év	Pályázatot kiíró	Pályázat témája	Intézmény	Elyert támogatás összege (eFt)	Önrész, saját forrás (eFt)
2008	KMOP – 4.5.2./A	Férőhely-bővítés	Kavicsos közti bölsőde	70.000	-
2009	Önkormányzati és Igazságügyi Min.	Infrastrukturális fejlesztés (tocsogó, fűvesítés, bicikliút)	Bezilla utcai, Wesselényi utcai, Nádastó parki bölsődék	8.000	2.000
2010	Önkormányzat	Vagyonvédelmi (beléptető rendszer kiépítése)	Kavicsos közti bölsőde	235	-
2012	KMOP-4.5.2-11 2012-0032	Férőhely bővítés és komplex bölsőde felújítás	Fő utcai bölsőde (Fő u. 33-35.)	134.694	88.853
Összesen:				212 929	90 853

• **EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY**

Év	Pályázatot kiíró	Pályázat témája	Intézmény	Elyert támogatás összege (eFt)	Önrész, saját forrás (eFt)
2008	Szoc. és Családügyi Min.	Módszertani központ	FIÓKA	3.900	-
2008	Hajléktalan Emberekért Közalapítvány	Élelmiszer-beszerezés	Nappali melegedő	400	-
2008	Hajléktalan Emberekért Közalapítvány	Lakhatási támogatás hajléktalanoknak	Nappali melegedő	3.300	-
2009	Szoc. és Családügyi Min.	Módszertani központ	FIÓKA	3.900	-
2010	Nemzeti erőforrás Min.	Módszertani központ	FIÓKA	2.600	-

Budapest Főváros XV. kerület Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálata 2017

2010	Hajléktalan Emberekért Közalapítv.	Melegedő hétfégy nyitvatartása	Nappali melegedő	2.000	-
2011	SZCSM	Módszertani Központ	FIÓKA	3.900	-
2011-2012	Nemzeti Erőforrás Min.	Módszertani feladatok ellátása	FIÓKA	6.500	-
2011-2012	Hajléktalan Közalapítv.	Hétfégy nyitvatartás	Nappali melegedő	800	-
2012	Emberi Erőforrás Miniszt.	Módszertani feladatok ellátása	FIÓKA	1 300	-
2012	Hajléktalan Közalapítv.	Hétfégy nyitva tartás melegedőben	Nappali melegedő	1 110	-
2012	TÁMOP 5.3.3-11/1-2011-0005	„Visszamegyek valahogy a kályhához”	ÚCSSZ Nappali melegedő	15 408	-
Összesen:				41 818	-
2013	Emberi Erőforrás Miniszt.	Módszertani feladatok ellátása	FIÓKA	1 300	-
2013	XV. ker. Önkorm.	Idősek klubjai év végi rendezvények	Idősek Klubjai	315	-
2013	Hajléktalanokért Közalapít.	Nappali melegedő munkanapokon túli nyitva tartásának tám.	Nappali melegedő	1 100	-
2013	XV. ker. Önkorm.	Táncsop. támogatása	Aranytopán táncsop. Arany klub	150	-
2013-2014	ESZA	Zsókavár akcióterületen fiatalok tábora szervezése	Újpalota Családsegítő Szolgálat	1 679	-
2013	NRSZH	Szociális foglalkoztatás támogatása	ÉNO	15 829	-
2013	NRSZH	Utcai szociális munka támogatása	Hajléktalan ellátás	6 720	-
2014	ESZA	Zsókavár akcióterületen klubfogl. a kerületi fogyatékkal élő felnőttekkel	ÉNO	688	-

Budapest Főváros XV. kerület Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálata 2017

2014	ESZA	Speciális művészeti fesztivál	ÉNO	3 500	-
2014	Hajléktalano kért Közalapítvány	Nappali melegedő munkanapokon túli nyitva tartásának tám.	Nappali melegedő	1 305	-
2014	ESZA	Közösségteremtő, közösségi művelődést segítő programok súlyosan sérült embereknek	FENO	400	-
2014	ESZA	A munka világa – Állás és Képzési Börze, álláskereső tréning	MUFTI	905	-
2014	NRSZH	Szociális foglalkoztatás támogatása	ÉNO	12 802	-
2014	NRSZH	Szociális foglalkoztatás támogatása	ÉNO	1 488	-
2014	NRSZH	utcai szociális munka támogatása	Hajléktalan ellátás	6 720	-
Összesen:				54 901	-

Év	Pályázatot kiíró	Pályázat témája	Intézmény	Elnyert támogatás összege (eFt)	Önrész, saját forrás (eFt)
2015	VICTORIA A GYERMEKEKÉRT Egészségvédelmi Közhasznú Alapítvány	Megelőzést, gyógyítást, gondozást, rehabilitációt szolgáló eszköz, gép, berendezés megvásárlása.	FENO	278	-
2015	XV. ker. Önkormányzat	Közművelődési és sport célú pályázat, Adventi Koncert.	ÉNO	200	-
2015	NRSZH	Szociális foglalkoztatás támogatása	ÉNO	15 606	-
2015	NRSZH	Utcai szociális munka támogatása	Hajléktalan ellátás	6 720	-
2016	NRSZH	Szociális foglalkoztatás támogatása	ÉNO	15 369	-
2016	NRSZH	Utcai szociális munka támogatása	Hajléktalan ellátás	6 500	-

Budapest Főváros XV. kerület Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálata 2017

2016	XV. ker. Önkormányzat KKB	Intézmények által szervezett rendezvények támogatása	Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ	150	14.6
2016	XV. ker. Önkormányzat KKB	Intézmények által szervezett rendezvények támogatása	FENO	200	35
2016	XV. ker. Önkormányzat KKB	Intézmények által szervezett rendezvények támogatása	MUFTI	150	-
2016	XV. ker. Önkormányzat KKB	Intézmények által szervezett rendezvények támogatása	ÉNO	107	173.4
Összesen:				45 280	223

FÜGGELÉK

A nyilvántartott álláskeresők száma a tartózkodási helyük szerint, településenként

(2016. 12. 20-i állapot szerint)

Főváros

Főváros települései	Nyilvántartott össz. fő	Foly.nyilv. hossz>365 nap	Járadék tip.ell. fő	Segély tip.ell. fő	FHT, RSZS fő	Munkav. korú népes. fő*	Relatív mutató** %	Arányszám***
BUDAPEST 01. KER.	178	71	36	36	25	16 405	1,09	0,27
BUDAPEST 02. KER.	455	176	82	95	75	52 589	0,87	0,22
BUDAPEST 03. KER.	1 037	335	273	202	139	83 067	1,25	0,31
BUDAPEST 04. KER.	1 603	575	269	175	412	69 833	2,30	0,58
BUDAPEST 05. KER.	157	53	34	39	19	18 046	0,87	0,22
BUDAPEST 06. KER.	442	155	65	56	107	27 222	1,62	0,41
BUDAPEST 07. KER.	544	165	129	80	96	40 209	1,35	0,34
BUDAPEST 08. KER.	1 058	363	148	112	383	53 240	1,99	0,50
BUDAPEST 09. KER.	995	316	134	85	246	39 166	2,54	0,64
BUDAPEST 10. KER.	1 209	392	170	128	291	52 147	2,32	0,58
BUDAPEST 11. KER.	1 219	512	239	182	232	83 893	1,45	0,36
BUDAPEST 12. KER.	392	149	75	59	77	34 673	1,13	0,28
BUDAPEST 13. KER.	1 561	479	310	198	340	77 788	2,01	0,50
BUDAPEST 14. KER.	1 695	648	270	155	305	74 138	2,29	0,57
BUDAPEST 15. KER.	1 078	393	185	136	211	54 456	1,98	0,50
BUDAPEST 16. KER.	818	301	134	137	130	46 962	1,74	0,44
BUDAPEST 17. KER.	1 227	508	203	167	232	59 840	2,05	0,51
BUDAPEST 18. KER.	811	221	224	145	103	67 510	1,20	0,30
BUDAPEST 19. KER.	587	142	160	103	58	40 909	1,43	0,36
BUDAPEST 20. KER.	1 188	388	190	145	305	43 512	2,73	0,68
BUDAPEST 21. KER.	1 216	396	238	147	236	52 367	2,32	0,58
BUDAPEST 22. KER.	612	254	102	84	140	35 861	1,71	0,43
BUDAPEST 23. KER.	418	94	70	44	97	16 287	2,57	0,64
Főváros	20 500	7 086	3 740	2 710	4 259	1 140 120	1,80	0,45

* Munkav. korú népes. fő - a KSH népszámlási ill. népességnyelvántartási adatai 2015.01.01-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

*** Arányszám - a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

Budapest állandó lakossága 2017. január 1-jén

Megye kód	KSH kód	Megye	Település		Település típusa	Állandó lakosság összesen	Ebből érvényes címmel nem rendelkezik	Érvényes címmel rendelkezők összesen	Érvényes lakóhellyel rendelkezők	Csak érvényes tartózkodási hellyel rendelkeznek	Magyar
1	09566	BUD	Budapest	01	1	26 406	294	26 112	26 101	11	25 112
1	03179	BUD	Budapest	02	1	87 982	688	87 294	87 278	16	83 024
1	18069	BUD	Budapest	03	1	126 930	1 658	125 272	125 208	64	123 928
1	05467	BUD	Budapest	04	1	99 173	1 757	97 416	97 339	77	95 032
1	13392	BUD	Budapest	05	1	25 857	392	25 465	25 457	8	22 532
1	16586	BUD	Budapest	06	1	37 003	751	36 252	36 221	31	34 944
1	29744	BUD	Budapest	07	1	52 958	1 960	50 998	50 953	45	47 769
1	25405	BUD	Budapest	08	1	72 069	2 664	69 405	69 160	245	69 675
1	29586	BUD	Budapest	09	1	54 978	802	54 176	54 120	56	53 438
1	10700	BUD	Budapest	10	1	74 451	1 532	72 919	72 819	100	69 764
1	14216	BUD	Budapest	11	1	133 408	1 943	131 465	131 389	76	129 567
1	24697	BUD	Budapest	12	1	58 417	564	57 853	57 822	31	55 822
1	24299	BUD	Budapest	13	1	113 426	2 170	111 256	111 120	136	109 434
1	16337	BUD	Budapest	14	1	115 036	2 251	112 785	112 685	100	110 972
1	11314	BUD	Budapest	15	1	79 866	1 512	78 354	78 272	82	77 666
1	08208	BUD	Budapest	16	1	72 827	990	71 837	71 811	26	70 721
1	02112	BUD	Budapest	17	1	88 349	770	87 579	87 510	69	86 785
1	29285	BUD	Budapest	18	1	100 688	1 765	98 923	98 859	64	98 847
1	04011	BUD	Budapest	19	1	59 840	993	58 847	58 799	48	58 293
1	06026	BUD	Budapest	20	1	64 974	866	64 108	64 011	97	62 890
1	13189	BUD	Budapest	21	1	75 495	1 413	74 082	73 992	90	74 098
1	10214	BUD	Budapest	22	1	54 675	563	54 112	54 088	24	53 325
1	34139	BUD	Budapest	23	1	22 559	565	21 994	21 970	24	21 614

Bevándorolt	Menekült	Letelepedett	Egyéb	Hajadon nőtlen	Házas	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert	0 éves	1 éves	2 éves	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves
										2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
174	3	119	998	11 055	9 123	2 112	3 071	0	1 045	274	252	282	267	226	272	268	236	234	228	241
608	50	751	3 549	36 034	33 465	6 629	8 348	2	3 504	744	840	861	899	1 020	898	1 049	1 016	1 012	1 060	1 018
612	34	426	1 930	55 339	43 999	9 730	15 715	1	2 146	1 220	1 186	1 233	1 221	1 162	1 201	1 165	1 268	1 280	1 228	1 218
432	61	178	870	44 763	33 580	7 016	12 729	0	1 085	930	971	949	881	929	912	1 001	999	1 028	1 008	999
231	30	395	2 669	9 987	8 328	1 887	3 007	0	2 648	213	232	195	189	195	184	172	145	174	155	168
333	80	642	4 004	15 781	10 289	2 408	4 440	0	4 085	309	301	279	281	249	229	276	246	250	247	231
480	155	533	4 021	24 203	14 429	3 477	6 787	0	4 062	422	422	370	414	364	336	364	365	340	308	314
678	237	903	3 573	34 514	19 595	4 440	9 861	1	3 658	596	554	597	568	570	522	530	542	554	473	508
371	117	632	2 520	25 546	15 949	3 937	7 017	1	2 527	556	554	527	498	465	434	460	439	414	394	417
941	77	2 009	1 720	33 409	23 272	5 898	10 064	1	1 807	694	680	672	628	631	648	649	666	698	647	671
797	307	925	2 812	56 639	47 539	11 412	14 709	2	3 107	1 455	1 473	1 410	1 369	1 404	1 337	1 383	1 375	1 329	1 263	1 253
329	25	242	1 999	24 240	21 751	4 774	5 727	0	1 925	596	584	651	662	641	651	647	645	680	617	627
932	129	1 041	2 890	50 758	36 310	8 306	14 983	0	3 069	1 200	1 160	1 144	1 122	1 111	1 025	993	1 024	954	923	797
900	56	780	2 328	49 706	38 121	10 183	14 477	2	2 547	1 151	1 192	1 140	1 096	1 114	1 030	1 086	1 155	1 142	1 028	1 061
567	37	619	977	34 773	26 449	6 849	10 705	1	1 089	632	658	693	604	646	602	569	676	713	681	706
533	10	487	1 076	30 876	28 341	5 343	7 006	0	1 261	597	708	725	675	802	778	754	857	879	814	860
335	24	445	760	38 388	33 134	6 542	9 352	1	932	799	823	831	776	875	826	878	952	940	903	916
423	40	318	1 060	43 955	36 010	7 865	11 585	2	1 271	841	851	888	884	913	959	1 006	1 088	1 010	1 061	1 078
423	27	397	700	26 361	20 714	4 646	7 280	0	839	524	508	581	531	582	535	586	581	553	538	592
303	28	197	1 556	28 015	21 272	5 493	8 430	0	1 764	520	597	544	568	513	523	563	615	542	608	577
302	148	77	870	33 628	25 038	6 150	9 585	1	1 093	632	638	594	616	668	620	663	646	721	750	684
213	12	156	969	23 618	20 415	3 996	5 506	0	1 140	535	525	541	574	588	603	543	644	604	599	589
57	34	21	833	9 855	7 714	1 687	2 444	1	858	159	182	190	183	192	192	197	205	213	212	222

11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves	20 éves	21 éves	22 éves	23 éves	24 éves	25 éves	26 éves	27 éves	28 éves	29 éves	30 éves	31 éves
2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985
193	190	177	149	163	130	137	137	139	149	194	156	199	234	243	279	302	288	339	383	392
916	891	773	819	805	733	665	694	722	658	695	643	708	738	817	774	870	846	938	970	1 046
1 187	1 076	1 120	1 073	1 029	998	1 033	948	1 016	1 027	1 031	1 122	1 169	1 265	1 356	1 296	1 394	1 495	1 558	1 664	1 699
943	876	855	800	811	811	736	775	806	882	931	900	1 028	1 026	1 211	1 267	1 183	1 295	1 357	1 414	1 537
159	141	180	137	144	139	141	129	137	163	220	215	258	292	345	338	363	393	413	438	431
204	208	203	185	201	185	200	202	213	257	329	410	482	516	616	630	689	740	757	762	771
299	267	283	311	286	315	317	350	365	402	503	596	633	804	794	848	1 018	1 015	1 080	1 082	1 073
536	481	493	467	480	547	502	567	562	638	703	790	892	975	1 047	1 185	1 141	1 280	1 219	1 268	1 327
365	375	309	342	319	337	362	328	374	399	482	561	560	653	777	850	853	919	969	1 019	1 024
593	577	563	585	571	583	540	603	604	665	732	742	776	822	912	1 026	979	1 021	1 018	1 030	1 098
1 157	1 031	985	951	1 006	904	886	842	863	938	948	981	1 120	1 131	1 335	1 444	1 480	1 592	1 707	1 958	1 914
653	555	513	509	468	446	422	390	432	410	461	424	445	445	503	533	558	626	632	686	721
798	720	714	679	658	621	634	633	613	730	837	847	945	1 070	1 212	1 332	1 396	1 627	1 682	1 815	2 007
1 006	889	866	875	823	834	740	756	730	862	882	953	1 002	1 047	1 184	1 192	1 269	1 346	1 394	1 578	1 669
626	655	605	730	636	641	635	677	688	707	841	850	921	943	944	928	968	1 012	1 058	1 016	1 031
824	742	729	696	674	672	619	628	645	689	645	714	699	740	785	808	779	738	789	799	891
887	841	840	826	805	854	821	722	857	866	888	975	1 008	1 042	1 116	1 023	1 074	1 058	1 014	1 074	1 015
988	998	912	954	893	888	854	940	885	954	982	1 076	1 131	1 143	1 234	1 178	1 103	1 202	1 177	1 149	1 194
510	524	514	514	513	481	473	526	513	538	544	592	593	654	649	645	629	661	730	753	758
573	518	498	542	538	527	545	531	575	615	611	674	673	757	746	735	797	719	811	832	857
675	693	648	665	661	662	588	652	691	668	736	792	780	844	920	912	926	920	948	975	1 060
554	560	574	536	537	500	511	443	536	525	506	490	590	598	630	605	604	609	628	653	655
187	199	219	227	209	185	214	207	221	226	263	281	316	321	351	310	325	306	310	297	288

32 éves	33 éves	34 éves	35 éves	36 éves	37 éves	38 éves	39 éves	40 éves	41 éves	42 éves	43 éves	44 éves	45 éves	46 éves	47 éves	48 éves	49 éves	50 éves	51 éves	52 éves
1984	1983	1982	1981	1980	1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970	1969	1968	1967	1966	1965	1964
430	392	414	471	460	493	500	529	526	506	516	428	403	413	380	315	329	351	266	266	266
1 058	1 128	1 229	1 247	1 290	1 323	1 476	1 569	1 684	1 683	1 619	1 396	1 340	1 309	1 289	1 272	1 202	1 082	924	862	822
1 645	1 814	1 892	2 085	2 043	2 251	2 417	2 478	2 708	2 813	2 638	2 165	2 133	1 978	1 981	1 962	1 851	1 726	1 498	1 345	1 336
1 495	1 499	1 546	1 655	1 703	1 865	1 973	2 143	2 104	2 165	2 045	1 622	1 569	1 505	1 456	1 516	1 454	1 421	1 241	1 163	1 200
431	424	428	436	460	449	464	507	486	503	509	398	415	398	389	413	399	375	292	274	312
714	680	690	772	699	770	767	754	792	744	632	591	571	550	576	513	574	540	463	434	415
996	997	1 069	1 039	1 114	1 062	1 068	1 128	1 145	1 092	1 053	905	849	810	884	780	778	686	654	619	591
1 278	1 276	1 287	1 276	1 376	1 367	1 395	1 406	1 388	1 483	1 297	1 133	1 126	1 094	1 167	1 147	1 110	1 181	1 017	923	926
982	1 048	1 050	1 065	1 061	1 133	1 127	1 174	1 153	1 075	1 069	870	828	821	808	819	797	790	727	619	640
1 062	1 058	1 171	1 175	1 222	1 323	1 432	1 559	1 473	1 705	1 523	1 283	1 214	1 194	1 196	1 211	1 199	1 193	967	988	932
2 009	2 023	2 093	2 236	2 329	2 492	2 470	2 510	2 607	2 679	2 457	2 002	1 958	1 872	1 898	1 864	1 750	1 643	1 414	1 271	1 179
726	733	751	869	857	878	1 041	1 077	1 077	1 170	1 090	900	868	798	846	867	792	735	598	535	509
1 874	1 984	2 116	2 295	2 325	2 408	2 546	2 527	2 615	2 568	2 299	1 857	1 673	1 708	1 678	1 656	1 668	1 567	1 324	1 283	1 252
1 582	1 748	1 770	1 952	1 992	2 073	2 129	2 290	2 272	2 392	2 248	1 823	1 828	1 704	1 807	1 805	1 786	1 621	1 416	1 262	1 294
1 030	1 044	1 056	1 132	1 168	1 268	1 324	1 453	1 492	1 645	1 572	1 294	1 319	1 335	1 430	1 366	1 418	1 302	1 119	1 065	1 042
864	863	945	997	1 036	1 136	1 248	1 353	1 457	1 515	1 423	1 228	1 114	1 215	1 231	1 143	1 132	1 086	916	894	843
1 047	1 059	1 204	1 394	1 440	1 583	1 680	1 738	1 777	1 894	1 637	1 349	1 354	1 389	1 352	1 365	1 448	1 342	1 130	1 109	1 070
1 161	1 182	1 293	1 388	1 508	1 688	1 899	2 051	2 144	2 188	1 974	1 599	1 659	1 545	1 583	1 630	1 647	1 597	1 395	1 296	1 234
758	794	885	939	1 059	1 093	1 193	1 219	1 236	1 294	1 240	962	986	892	842	961	873	798	708	667	668
788	832	834	1 016	1 099	1 137	1 140	1 285	1 362	1 452	1 344	1 107	1 046	1 044	1 144	1 076	1 067	1 019	832	801	811
958	928	1 035	1 130	1 204	1 374	1 371	1 565	1 608	1 650	1 549	1 243	1 174	1 173	1 193	1 269	1 180	1 083	981	981	890
683	723	715	813	791	871	938	1 087	1 065	1 110	1 113	897	883	798	930	869	815	785	693	636	588
283	283	295	319	286	355	364	399	420	441	417	339	364	404	419	397	432	396	338	336	313

53 éves	54 éves	55 éves	56 éves	57 éves	58 éves	59 éves	60 éves	61 éves	62 éves	63 éves	64 éves	65 éves	66 éves	67 éves	68 éves	69 éves	70 éves	71 éves	72 éves	73 éves
1963	1962	1961	1960	1959	1958	1957	1956	1955	1954	1953	1952	1951	1950	1949	1948	1947	1946	1945	1944	1943
254	257	240	234	293	295	275	351	426	468	459	390	338	337	322	365	348	344	309	299	310
785	756	761	799	806	858	889	1 008	1 115	1 376	1 432	1 182	1 162	1 096	1 140	1 230	1 316	1 307	1 061	1 294	1 238
1 262	1 184	1 232	1 287	1 300	1 307	1 386	1 592	1 856	2 264	2 324	1 848	1 778	1 679	1 666	1 725	1 627	1 525	1 410	1 600	1 340
1 111	1 032	1 133	1 106	1 182	1 175	1 250	1 412	1 587	1 859	1 742	1 352	1 343	1 184	1 224	1 151	1 155	943	888	943	876
298	305	295	301	337	299	322	362	416	492	446	375	323	364	336	295	317	316	264	306	228
394	358	384	393	400	397	454	493	525	629	617	468	424	450	389	372	406	370	312	323	292
587	576	575	584	589	621	618	658	752	870	868	647	576	600	588	588	558	453	408	432	426
928	864	923	986	912	897	1 011	978	1 106	1 265	1 153	936	838	810	693	671	679	602	602	564	545
618	590	645	616	615	665	638	691	759	894	813	641	646	587	592	581	559	483	458	495	395
959	846	804	859	880	865	833	953	1 025	1 155	1 178	908	910	863	871	902	817	822	758	760	701
1 237	1 148	1 187	1 237	1 228	1 390	1 327	1 633	1 834	2 212	2 157	1 815	1 653	1 699	1 643	1 713	1 750	1 666	1 616	1 752	1 601
493	517	514	503	536	518	524	639	764	856	916	734	726	759	726	763	789	795	734	871	825
1 223	1 098	1 293	1 167	1 214	1 233	1 256	1 472	1 666	1 902	1 910	1 475	1 429	1 403	1 320	1 331	1 425	1 191	1 115	1 143	1 059
1 227	1 073	1 269	1 145	1 146	1 219	1 243	1 297	1 558	1 788	1 727	1 353	1 381	1 297	1 193	1 373	1 425	1 368	1 315	1 413	1 386
1 041	891	911	922	908	950	904	977	1 161	1 323	1 276	1 023	981	954	947	952	969	890	930	910	842
806	770	732	769	736	862	814	927	1 022	1 116	1 108	897	897	932	945	972	990	929	873	920	871
978	924	946	985	907	1 007	1 063	1 232	1 363	1 525	1 467	1 196	1 221	1 163	1 097	1 030	1 055	913	886	1 009	870
1 173	1 091	1 078	1 141	1 069	1 125	1 070	1 236	1 469	1 714	1 642	1 244	1 289	1 211	1 232	1 222	1 168	1 070	1 062	1 151	1 054
656	562	577	623	649	680	704	898	954	1 183	1 123	921	810	913	804	817	779	661	664	694	614
735	727	737	702	727	782	782	802	1 011	1 070	1 021	827	876	777	788	837	789	729	705	760	711
845	797	857	850	815	912	950	1 061	1 172	1 322	1 288	1 065	1 043	949	984	941	926	782	761	830	735
530	528	532	572	560	568	627	690	792	939	864	725	698	727	665	715	688	653	642	666	567
309	283	291	275	249	305	274	296	295	368	347	267	272	297	243	237	238	200	212	226	196

74 éves	75 éves	76 éves	77 éves	78 éves	79 éves	80 éves	81 éves	82 éves	83 éves	84 éves	85 éves	86 éves	87 éves	88 éves	89 éves	90 éves	91 éves	92 éves	93 éves	94 éves
1942	1941	1940	1939	1938	1937	1936	1935	1934	1933	1932	1931	1930	1929	1928	1927	1926	1925	1924	1923	1922
311	254	226	226	216	199	207	174	171	160	164	165	148	133	127	109	101	80	72	66	40
1 199	1 069	898	783	741	686	603	614	571	552	484	497	481	401	381	320	244	216	160	158	99
1 355	1 173	1 079	882	834	732	696	682	657	576	569	487	469	348	332	282	218	177	118	100	97
734	705	619	576	576	478	412	406	393	352	337	279	259	220	149	147	122	106	74	58	47
228	199	171	182	161	158	154	157	142	158	128	158	154	139	106	100	93	84	59	50	33
297	234	241	179	163	190	204	168	152	195	144	133	148	139	114	116	103	70	63	55	41
404	367	323	304	269	260	235	238	241	215	212	176	172	190	153	129	129	89	64	54	47
518	442	418	355	336	315	309	307	282	257	249	215	250	188	157	155	114	110	77	64	57
444	365	379	346	293	315	306	283	279	272	287	249	217	164	175	153	111	92	64	47	37
665	607	603	534	445	444	381	347	345	298	292	249	224	192	161	125	116	98	72	50	46
1 520	1 407	1 321	1 151	1 118	1 029	1 005	938	886	847	843	773	714	681	558	462	380	341	260	217	143
847	742	652	578	556	482	484	438	434	432	353	383	362	289	252	207	204	151	105	105	90
1 035	893	873	779	723	665	660	632	597	564	503	473	443	394	340	248	213	181	146	115	100
1 356	1 201	1 135	999	958	824	836	748	788	753	641	602	579	493	443	350	314	244	175	149	121
858	781	746	609	594	529	519	436	422	407	359	272	328	285	195	163	115	101	90	67	46
797	682	676	551	470	436	364	375	292	297	241	250	202	202	147	120	84	91	70	63	38
842	738	640	552	514	492	398	432	402	360	257	249	250	198	146	125	84	83	69	61	49
1 067	938	844	845	710	657	562	502	477	425	381	305	274	223	204	153	129	108	79	68	48
541	496	459	359	352	354	303	274	268	265	233	192	192	147	140	96	86	79	62	47	33
658	619	572	515	458	398	354	321	321	277	239	243	205	153	153	117	94	74	54	52	40
675	605	626	593	488	402	375	364	348	314	274	241	228	201	144	154	109	70	58	46	34
549	479	458	375	352	295	258	285	249	219	232	177	157	145	116	87	76	69	45	26	24
193	144	147	139	126	127	106	87	97	83	80	56	59	59	40	27	24	30	10	13	8

95 éves	96 éves	97 éves	98 éves	99 éves	100+ éves	
1921	1920	1919	1918	1917	1916+	JÁRÁS
36	36	20	12	4	28	Budapest I. Kerületi Hivatal
83	49	48	25	14	53	Budapest II. Kerületi Hivatal
59	39	24	10	10	36	Budapest III. Kerületi Hivatal
24	21	13	5	2	20	Budapest IV. Kerületi Hivatal
29	21	12	8	5	11	Budapest V. Kerületi Hivatal
28	20	19	4	4	30	Budapest VI. Kerületi Hivatal
37	21	24	3	9	40	Budapest VII. Kerületi Hivatal
35	29	20	16	2	62	Budapest VIII. Kerületi Hivatal
32	28	12	15	7	34	Budapest IX. Kerületi Hivatal
23	16	17	4	3	21	Budapest X. Kerületi Hivatal
101	65	44	24	12	90	Budapest XI. Kerületi Hivatal
70	50	30	18	7	44	Budapest XII. Kerületi Hivatal
76	58	31	17	12	84	Budapest XIII. Kerületi Hivatal
65	46	31	17	21	65	Budapest XIV. Kerületi Hivatal
37	36	11	8	2	22	Budapest XV. Kerületi Hivatal
28	27	13	7	3	20	Budapest XVI. Kerületi Hivatal
25	19	22	6	2	11	Budapest XVII. Kerületi Hivatal
27	29	16	5	8	18	Budapest XVIII. Kerületi Hivatal
32	18	14	2	2	16	Budapest XIX. Kerületi Hivatal
27	14	12	5	3	21	Budapest XX. Kerületi Hivatal
22	19	7	3	4	19	Budapest XXI. Kerületi Hivatal
24	10	4	5	4	15	Budapest XXII. Kerületi Hivatal
6	2	2	0	2	3	Budapest XXIII. Kerületi Hivatal

Budapest lakónépessége 2017. január 1-jén

Megye kód	KSH kód	Megye	Település	Település típusa	Lakónépesség összesen	Érvényes lakóhellyel rendelkezők (tart.hely nincs)	Érvényes tartózkodási hellyel rendelkeznek	Magyar	Bevándorolt	Menekült	
1	09566	BUD	Budapest	01	1	25 942	23 915	2 027	24 706	154	2
1	03179	BUD	Budapest	02	1	90 167	82 136	8 031	85 344	541	43
1	18069	BUD	Budapest	03	1	129 443	117 611	11 832	126 757	485	25
1	05467	BUD	Budapest	04	1	102 112	90 955	11 157	100 726	338	56
1	13392	BUD	Budapest	05	1	24 753	23 035	1 718	21 533	200	30
1	16586	BUD	Budapest	06	1	37 040	33 048	3 992	32 134	286	68
1	29744	BUD	Budapest	07	1	52 925	46 065	6 860	48 029	358	118
1	25405	BUD	Budapest	08	1	72 478	62 322	10 156	67 387	598	193
1	29586	BUD	Budapest	09	1	58 228	49 098	9 130	54 689	331	97
1	10700	BUD	Budapest	10	1	75 954	67 338	8 616	71 435	844	73
1	14216	BUD	Budapest	11	1	148 390	121 673	26 717	143 975	647	184
1	24697	BUD	Budapest	12	1	59 688	54 087	5 601	57 185	282	20
1	24299	BUD	Budapest	13	1	118 095	102 212	15 883	113 419	827	126
1	16337	BUD	Budapest	14	1	122 750	104 490	18 260	119 364	766	37
1	11314	BUD	Budapest	15	1	80 655	73 221	7 434	78 710	443	32
1	08208	BUD	Budapest	16	1	73 622	68 104	5 518	71 781	448	10
1	02112	BUD	Budapest	17	1	88 973	82 552	6 421	87 534	293	15
1	29285	BUD	Budapest	18	1	101 684	93 427	8 257	100 045	349	31
1	04011	BUD	Budapest	19	1	60 714	54 991	5 723	59 294	354	25
1	06026	BUD	Budapest	20	1	66 542	59 402	7 140	64 513	265	21
1	13189	BUD	Budapest	21	1	77 509	69 254	8 255	76 304	237	98
1	10214	BUD	Budapest	22	1	55 696	51 075	4 621	54 428	177	10
1	34139	BUD	Budapest	23	1	22 306	20 451	1 855	21 723	50	29

Letelepedett	Egyéb	Hajadon nőlen	Házas	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert	0 éves	1 éves	2 éves	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves
								2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
115	965	11 205	8 699	2 019	3 004	0	1 015	273	254	277	263	223	271	263	238	237	220	242
745	3 494	37 683	33 971	6 669	8 369	2	3 473	752	872	897	946	1 044	949	1 102	1 061	1 054	1 107	1 051
409	1 767	57 187	44 715	9 863	15 699	0	1 979	1 223	1 210	1 260	1 284	1 202	1 261	1 201	1 329	1 342	1 284	1 248
174	818	46 585	34 552	7 116	12 829	0	1 030	945	1 008	1 001	925	989	969	1 041	993	1 044	1 018	1 004
384	2 606	9 910	7 672	1 793	2 787	0	2 591	207	222	194	170	172	165	155	137	164	143	162
639	3 913	16 516	9 955	2 335	4 237	0	3 997	305	293	274	264	242	231	267	246	266	245	239
520	3 900	25 291	13 864	3 377	6 446	0	3 947	410	414	349	385	332	322	325	353	341	285	293
878	3 422	35 631	19 295	4 426	9 625	1	3 500	591	516	567	501	515	487	473	514	485	431	474
619	2 492	28 351	16 597	3 870	6 895	1	2 513	570	557	537	509	466	420	463	448	406	400	408
1 943	1 659	34 473	23 726	5 919	10 088	1	1 747	699	670	674	636	666	641	668	677	710	664	674
865	2 719	69 365	49 323	11 578	15 093	2	3 029	1 509	1 547	1 502	1 415	1 442	1 351	1 395	1 407	1 345	1 285	1 276
233	1 968	25 226	22 043	4 744	5 755	0	1 920	596	612	679	692	683	689	676	679	695	641	643
992	2 731	54 993	36 912	8 295	14 981	0	2 914	1 206	1 166	1 141	1 165	1 123	1 065	1 011	1 035	956	940	825
725	1 858	55 810	39 873	10 190	14 801	2	2 074	1 209	1 274	1 227	1 165	1 202	1 085	1 162	1 195	1 209	1 090	1 102
584	886	35 453	26 687	6 855	10 657	1	1 002	658	694	682	609	668	601	577	696	722	682	709
477	906	31 462	28 692	5 355	7 030	0	1 083	608	710	749	703	827	802	765	858	884	817	854
435	696	38 735	33 379	6 548	9 442	1	868	800	837	864	807	917	851	906	974	967	903	917
305	954	44 642	36 475	7 846	11 565	2	1 154	849	877	950	927	979	1 025	1 055	1 136	1 064	1 075	1 128
386	655	27 120	20 915	4 629	7 258	0	792	529	517	602	537	602	534	601	611	576	553	577
180	1 563	29 156	21 616	5 507	8 510	0	1 753	530	638	583	612	554	579	590	628	559	629	596
70	800	34 953	25 621	6 209	9 713	1	1 012	643	669	649	661	729	662	707	697	756	802	728
155	926	24 134	20 822	4 063	5 589	0	1 088	540	523	523	567	596	598	540	652	618	608	599
22	482	9 867	7 771	1 689	2 482	1	496	166	178	180	173	191	192	202	206	216	214	223

29 éves	30 éves	31 éves	32 éves	33 éves	34 éves	35 éves	36 éves	37 éves	38 éves	39 éves	40 éves	41 éves	42 éves	43 éves	44 éves	45 éves	46 éves
1987	1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970
377	416	418	433	410	421	466	456	498	485	522	490	495	495	406	386	376	353
1 052	1 051	1 122	1 133	1 208	1 294	1 327	1 354	1 405	1 538	1 624	1 733	1 752	1 665	1 423	1 361	1 335	1 301
1 679	1 812	1 846	1 761	1 896	1 989	2 157	2 138	2 367	2 491	2 540	2 726	2 828	2 682	2 192	2 149	1 995	2 004
1 530	1 541	1 640	1 607	1 632	1 676	1 766	1 810	1 974	2 079	2 170	2 155	2 274	2 121	1 617	1 603	1 532	1 465
425	449	445	420	429	418	423	434	418	444	487	456	466	481	369	380	353	358
827	793	827	768	710	708	798	718	780	756	738	764	733	615	565	540	511	546
1 193	1 194	1 179	1 047	1 023	1 069	1 047	1 103	1 022	1 013	1 076	1 106	1 038	988	841	787	747	831
1 397	1 398	1 450	1 363	1 330	1 337	1 289	1 385	1 344	1 365	1 361	1 359	1 414	1 246	1 086	1 081	1 046	1 127
1 233	1 264	1 247	1 170	1 229	1 177	1 160	1 161	1 211	1 220	1 195	1 196	1 098	1 083	872	835	831	795
1 151	1 172	1 223	1 138	1 118	1 243	1 238	1 288	1 389	1 493	1 565	1 489	1 712	1 536	1 267	1 226	1 183	1 199
2 213	2 439	2 350	2 387	2 308	2 396	2 424	2 498	2 629	2 579	2 670	2 703	2 733	2 524	2 070	1 982	1 895	1 913
714	773	786	799	779	801	956	897	944	1 072	1 101	1 130	1 217	1 119	925	874	808	845
2 035	2 179	2 282	2 149	2 213	2 324	2 487	2 498	2 537	2 616	2 631	2 627	2 573	2 307	1 868	1 672	1 676	1 673
1 729	1 865	1 951	1 849	1 976	2 003	2 170	2 241	2 250	2 324	2 481	2 387	2 499	2 334	1 910	1 884	1 742	1 824
1 107	1 079	1 102	1 119	1 079	1 085	1 160	1 204	1 318	1 357	1 476	1 523	1 652	1 574	1 308	1 321	1 336	1 378
797	816	874	880	885	964	1 035	1 062	1 156	1 261	1 342	1 482	1 527	1 436	1 245	1 118	1 210	1 233
1 033	1 086	1 037	1 103	1 077	1 233	1 420	1 463	1 601	1 728	1 755	1 794	1 908	1 648	1 345	1 358	1 391	1 361
1 223	1 194	1 251	1 226	1 253	1 338	1 444	1 576	1 742	1 941	2 099	2 159	2 219	1 978	1 604	1 682	1 540	1 597
788	780	790	802	843	897	964	1 078	1 093	1 217	1 191	1 262	1 295	1 228	968	997	917	858
873	909	922	839	871	891	1 047	1 141	1 168	1 184	1 314	1 354	1 443	1 385	1 109	1 062	1 049	1 134
1 009	1 028	1 110	1 035	988	1 075	1 170	1 243	1 444	1 410	1 623	1 696	1 712	1 567	1 266	1 202	1 205	1 203
671	683	700	721	763	725	847	821	895	977	1 117	1 090	1 152	1 154	917	906	832	932
294	288	282	279	289	279	319	276	363	362	385	392	443	419	344	361	397	404

11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves	20 éves	21 éves	22 éves	23 éves	24 éves	25 éves	26 éves	27 éves	28 éves
2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988
191	186	176	151	155	128	137	135	141	165	200	168	214	268	282	304	328	322
944	914	801	836	849	774	715	734	773	684	740	689	747	799	887	860	960	919
1 229	1 089	1 138	1 092	1 036	996	1 054	945	1 019	1 053	1 067	1 203	1 268	1 350	1 477	1 449	1 543	1 645
961	883	862	820	828	829	749	778	808	899	986	956	1 095	1 152	1 333	1 438	1 344	1 439
150	142	174	139	153	157	149	142	154	176	225	224	275	306	376	377	393	415
201	208	193	200	201	182	191	200	229	277	376	487	553	604	697	749	794	832
295	262	280	321	310	344	341	368	410	474	617	723	783	958	995	1 045	1 189	1 157
487	474	454	453	479	540	485	558	656	814	881	985	1 081	1 154	1 304	1 414	1 325	1 454
373	365	303	342	335	342	374	341	422	487	596	683	757	897	1 059	1 140	1 145	1 155
618	583	563	610	563	589	548	597	602	679	770	794	837	928	1 026	1 137	1 104	1 156
1 174	1 067	1 013	979	1 053	966	946	1 029	1 652	2 082	2 317	2 369	2 566	2 261	2 340	2 289	2 147	2 125
659	559	516	519	483	473	427	400	443	429	459	464	492	493	537	604	628	703
801	713	710	668	693	670	691	698	722	865	1 010	1 097	1 178	1 354	1 569	1 687	1 764	1 979
1 061	920	873	918	907	971	893	931	978	1 149	1 234	1 291	1 303	1 365	1 532	1 520	1 603	1 672
652	679	622	734	655	650	630	684	709	732	852	885	938	993	1 032	991	1 017	1 086
809	743	729	696	676	672	613	664	671	773	702	768	790	802	837	829	817	761
893	839	852	821	809	862	819	723	844	838	900	944	1 008	1 063	1 099	1 048	1 108	1 083
1 009	1 020	928	954	901	897	838	939	873	960	987	1 071	1 136	1 176	1 241	1 208	1 142	1 218
526	543	520	530	537	532	507	559	561	547	569	632	636	684	698	707	677	723
585	530	526	560	558	550	561	547	580	634	640	717	706	808	823	800	884	816
699	730	669	677	681	678	609	667	728	708	755	824	839	921	999	1 011	1 000	997
572	576	569	553	543	512	517	447	533	544	539	541	612	622	671	626	646	629
197	203	210	219	203	178	216	204	213	237	268	284	311	303	336	302	313	288

65 éves	66 éves	67 éves	68 éves	69 éves	70 éves	71 éves	72 éves	73 éves	74 éves	75 éves	76 éves	77 éves	78 éves	79 éves	80 éves	81 éves	82 éves
1951	1950	1949	1948	1947	1946	1945	1944	1943	1942	1941	1940	1939	1938	1937	1936	1935	1934
317	316	311	339	326	336	298	284	284	302	236	231	218	211	193	205	166	168
1 136	1 084	1 149	1 211	1 311	1 311	1 083	1 279	1 228	1 188	1 066	891	790	743	679	601	600	555
1 742	1 662	1 649	1 732	1 611	1 520	1 404	1 594	1 313	1 372	1 167	1 070	890	839	741	705	688	665
1 328	1 189	1 227	1 151	1 162	948	885	921	871	741	702	610	567	575	482	403	418	400
301	341	305	266	297	299	246	286	218	215	188	163	172	152	154	144	145	136
390	423	366	359	380	360	306	320	277	283	232	234	174	154	188	192	167	147
551	579	557	569	533	429	386	419	408	395	365	317	284	254	247	227	229	228
821	797	665	653	652	582	583	553	538	499	430	405	351	317	314	297	298	279
623	571	584	571	538	468	466	495	385	441	352	368	321	292	311	283	281	270
916	836	843	870	820	813	744	748	684	650	614	592	537	436	428	381	350	353
1 658	1 696	1 657	1 760	1 771	1 653	1 628	1 761	1 612	1 531	1 389	1 327	1 155	1 112	1 020	988	930	890
724	760	717	743	778	779	713	880	832	824	719	644	571	549	465	485	437	415
1 398	1 376	1 310	1 327	1 404	1 178	1 086	1 153	1 067	1 029	877	861	776	726	645	654	623	589
1 390	1 265	1 222	1 404	1 427	1 369	1 308	1 399	1 369	1 352	1 200	1 141	1 005	947	814	822	743	766
979	959	937	929	943	890	917	892	832	858	776	734	600	593	523	516	434	416
902	927	945	965	986	928	869	924	867	793	679	670	552	473	443	364	372	288
1 224	1 163	1 091	1 026	1 056	897	882	990	861	835	728	628	544	503	487	392	442	407
1 280	1 192	1 229	1 216	1 162	1 062	1 062	1 138	1 049	1 070	920	841	847	707	650	551	489	471
808	894	786	814	773	657	653	680	614	533	491	463	354	352	354	311	270	267
872	776	772	832	775	726	683	761	700	647	616	569	511	456	393	357	325	323
1 036	958	983	937	931	796	755	831	735	670	596	624	590	490	405	375	361	348
691	736	685	703	693	636	645	666	576	566	479	451	387	353	292	263	282	254
274	299	244	242	236	200	213	218	195	197	143	148	134	122	131	107	87	97

47 éves	48 éves	49 éves	50 éves	51 éves	52 éves	53 éves	54 éves	55 éves	56 éves	57 éves	58 éves	59 éves	60 éves	61 éves	62 éves	63 éves	64 éves
1969	1968	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	1960	1959	1958	1957	1956	1955	1954	1953	1952
301	305	338	244	253	251	244	251	238	222	290	283	256	343	409	423	434	367
1 274	1 200	1 080	932	857	820	780	764	748	801	807	859	885	991	1 103	1 370	1 399	1 172
1 963	1 838	1 729	1 474	1 328	1 333	1 223	1 170	1 218	1 274	1 290	1 307	1 387	1 581	1 841	2 271	2 305	1 838
1 536	1 469	1 432	1 244	1 177	1 192	1 108	1 035	1 127	1 104	1 171	1 171	1 260	1 434	1 575	1 876	1 742	1 344
388	361	341	262	254	291	283	287	277	256	308	277	295	320	378	454	401	346
483	543	525	436	411	385	374	343	355	379	371	387	441	473	503	598	572	435
721	746	652	609	591	573	540	551	535	539	556	574	578	622	690	812	816	586
1 076	1 059	1 124	976	879	871	889	829	890	935	891	888	978	947	1 089	1 195	1 109	887
827	771	756	703	612	653	619	584	640	620	613	643	638	693	751	870	812	638
1 224	1 192	1 146	961	1 000	912	940	840	795	843	877	852	817	938	1 021	1 155	1 168	891
1 888	1 770	1 643	1 427	1 277	1 209	1 257	1 148	1 201	1 295	1 247	1 392	1 365	1 627	1 854	2 254	2 140	1 813
872	799	733	598	529	513	485	506	502	509	537	523	508	636	758	831	901	728
1 671	1 638	1 541	1 310	1 288	1 247	1 210	1 082	1 286	1 146	1 208	1 219	1 193	1 459	1 649	1 869	1 873	1 464
1 827	1 794	1 643	1 440	1 275	1 284	1 241	1 054	1 266	1 165	1 161	1 206	1 243	1 321	1 553	1 786	1 717	1 365
1 353	1 405	1 301	1 134	1 067	1 011	1 023	878	887	915	891	940	894	975	1 153	1 290	1 267	993
1 105	1 134	1 089	915	887	847	816	763	724	771	740	855	808	926	1 018	1 125	1 112	898
1 386	1 452	1 347	1 148	1 108	1 075	980	938	951	1 002	920	1 030	1 077	1 231	1 362	1 514	1 461	1 188
1 615	1 638	1 593	1 379	1 284	1 222	1 178	1 064	1 080	1 127	1 047	1 129	1 053	1 231	1 433	1 724	1 622	1 237
954	893	827	703	665	656	654	570	578	617	647	683	686	884	941	1 162	1 109	896
1 067	1 081	1 034	842	804	803	751	737	738	710	739	795	780	818	1 027	1 090	1 036	811
1 279	1 147	1 078	995	963	890	853	791	864	847	811	912	950	1 055	1 160	1 316	1 282	1 062
875	811	792	722	640	597	527	528	532	575	559	568	636	700	801	928	869	722
381	421	387	347	323	306	306	275	276	267	252	295	273	304	300	377	356	272

83 éves	84 éves	85 éves	86 éves	87 éves	88 éves	89 éves	90 éves	91 éves	92 éves	93 éves	94 éves	95 éves	96 éves	97 éves	98 éves	99 éves	100+ éves
1933	1932	1931	1930	1929	1928	1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921	1920	1919	1918	1917	1916+
156	157	159	140	126	129	102	98	80	67	62	34	32	33	17	12	4	26
539	495	501	475	397	375	326	250	222	161	161	103	88	51	48	26	14	50
584	566	484	468	348	331	285	227	174	111	98	98	60	46	24	10	10	36
363	348	271	261	219	159	151	120	105	75	61	43	21	18	12	4	1	14
145	124	144	148	136	99	92	90	81	59	45	32	29	19	11	6	4	9
181	138	124	140	133	106	108	102	59	58	56	37	27	14	18	2	3	25
219	210	164	167	189	153	123	112	83	62	49	38	31	18	20	3	6	25
256	239	212	249	189	150	157	108	108	68	63	55	37	26	20	15	2	48
259	270	240	210	158	162	139	102	91	62	48	32	32	26	11	13	5	28
303	294	255	231	204	166	126	116	99	75	56	49	26	14	16	4	4	16
847	828	762	716	680	557	454	379	341	254	217	131	103	62	44	21	10	77
424	348	378	359	282	245	206	197	139	103	100	89	69	49	27	17	6	34
556	481	458	427	373	326	231	202	172	139	111	92	65	57	29	15	11	69
749	628	588	574	489	434	349	309	242	174	135	113	64	42	31	17	15	53
409	358	269	314	288	198	160	116	102	89	70	46	40	34	11	7	2	20
299	246	253	196	197	148	116	87	88	71	60	38	26	26	12	7	4	16
358	260	247	257	193	145	129	81	86	66	63	51	22	19	21	6	2	9
413	388	302	274	222	197	152	127	105	79	68	40	25	31	14	6	8	12
270	231	189	177	143	137	99	87	74	60	46	34	29	15	13	2	2	12
286	233	240	202	149	155	114	95	74	53	47	39	28	14	11	5	3	19
311	269	251	239	201	144	155	109	69	62	45	34	19	20	6	2	4	12
221	230	181	153	154	116	89	71	67	45	29	24	23	11	4	3	4	12
84	80	57	58	57	41	26	25	30	10	11	7	6	2	1	0	1	3

JÁRÁS

Budapest I. Kerületi Hivatal
Budapest II. Kerületi Hivatal
Budapest III. Kerületi Hivatal
Budapest IV. Kerületi Hivatal
Budapest V. Kerületi Hivatal
Budapest VI. Kerületi Hivatal
Budapest VII. Kerületi Hivatal
Budapest VIII. Kerületi Hivatal
Budapest IX. Kerületi Hivatal
Budapest X. Kerületi Hivatal
Budapest XI. Kerületi Hivatal
Budapest XII. Kerületi Hivatal
Budapest XIII. Kerületi Hivatal
Budapest XIV. Kerületi Hivatal
Budapest XV. Kerületi Hivatal
Budapest XVI. Kerületi Hivatal
Budapest XVII. Kerületi Hivatal
Budapest XVIII. Kerületi Hivatal
Budapest XIX. Kerületi Hivatal
Budapest XX. Kerületi Hivatal
Budapest XXI. Kerületi Hivatal
Budapest XXII. Kerületi Hivatal
Budapest XXIII. Kerületi Hivatal

Bp. 15. ker.		Időszak: 2016		
Főellátások megnevezése	Nem	Létszám (fő)	Teljes ellátás	
			Ft	átlag (Ft/fő)
1. Öregségi nyugdíjak	együtt	18 729	2 539 585 565	135 596
	férfi	6 379	925 776 895	145 129
	nő	12 350	1 613 808 670	130 673
1.1. Korbetöltött öregségi nyugdíjak	együtt	17 494	2 363 416 415	135 099
	férfi	6 350	919 392 040	144 786
	nő	11 144	1 444 024 375	129 579
ebből: Korbetöltött rokkantsági nyugdíjakból átsorolt öregségi nyugdíjak	együtt	2 679	309 263 145	115 440
	férfi	1 015	123 748 365	121 920
	nő	1 664	185 514 780	111 487
1.2. Korhatár alatti öregségi nyugdíjak (1955. előtt született fegyveresek)	együtt	35	7 935 250	226 721
	férfi	29	6 384 855	220 167
	nő	6	1 550 395	258 399
1.3. Nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjak	együtt	1 200	168 233 900	140 195
	férfi	-	-	-
	nő	1 200	168 233 900	140 195
2. Korhatár alattiaknak járó ellátások	együtt	496	85 834 185	173 053
	férfi	284	54 474 690	191 812
	nő	212	31 359 495	147 922
2.1. Korhatár előtti ellátások	együtt	251	36 114 510	143 883
	férfi	74	11 953 435	161 533
	nő	177	24 161 075	136 503
2.2. Szolgálati járandóság	együtt	243	49 329 130	203 001
	férfi	209	42 298 245	202 384
	nő	34	7 030 885	206 791
2.3. Átmeneti bányászjára	együtt	-	-	-
	férfi	-	-	-
	nő	-	-	-
2.4. Balettművészeti életjáradék *	együtt	2	-	-
	férfi	1	-	-
	nő	1	-	-
3. Rokkantsági és rehabilitációs ellátások	együtt	1 969	149 715 890	76 037
	férfi	894	70 453 465	78 807
	nő	1 075	79 262 425	73 732
3.1. Korbetöltötté vált rokkantsági ellátások	együtt	234	21 476 325	91 779
	férfi	86	8 138 780	94 637
	nő	148	13 337 545	90 119
3.2. Korhatár alatti rokkantsági ellátások	együtt	1 269	99 023 655	78 033
	férfi	600	49 375 390	82 292
	nő	669	49 648 265	74 213
3.3. Rehabilitációs ellátások	együtt	465	29 120 640	62 625
	férfi	207	12 844 025	62 048
	nő	258	16 276 615	63 088
3.4. Bányászok egészségkárosodási járadéka *	együtt	1	-	-
	férfi	1	-	-
	nő	-	-	-
4. Özvegyi és szülői nyugdíj	együtt	234	16 312 865	69 713
	férfi	28	1 049 665	37 488
	nő	206	15 263 200	74 093
4.1. Özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj	együtt	234	16 312 865	69 713
	férfi	28	1 049 665	37 488
	nő	206	15 263 200	74 093
4.1.1. Ideiglenes özvegyi nyugdíj	együtt	43	3 265 000	75 930

. év január

Főellátás		Kiegészítő ellátás			
Ft	átlag (Ft/fő)	fő	Ft	átlag (Ft/fő)	darab
2 313 884 155	123 546	6 212	225 701 410	36 333	7 258
889 501 345	139 442	1 158	36 275 550	31 326	1 319
1 424 382 810	115 335	5 054	189 425 860	37 480	5 939
2 139 622 235	122 306	6 174	223 794 180	36 248	7 220
883 153 955	139 079	1 157	36 238 085	31 321	1 318
1 256 468 280	112 748	5 017	187 556 095	37 384	5 902
273 481 545	102 083	1 050	35 781 600	34 078	1 280
116 782 865	115 057	237	6 965 500	29 390	281
156 698 680	94 170	813	28 816 100	35 444	999
7 897 785	225 651	1	37 465	37 465	1
6 347 390	218 876	1	37 465	37 465	1
1 550 395	258 399	-	-	-	-
166 364 135	138 637	37	1 869 765	50 534	37
-	-	-	-	-	-
166 364 135	138 637	37	1 869 765	50 534	37
85 351 745	172 080	11	482 440	43 858	11
54 377 285	191 469	3	97 405	32 468	3
30 974 460	146 106	8	385 035	48 129	8
35 774 915	142 530	7	339 595	48 514	7
11 953 435	161 533	-	-	-	-
23 821 480	134 585	7	339 595	48 514	7
49 186 285	202 413	4	142 845	35 711	4
42 200 840	201 918	3	97 405	32 468	3
6 985 445	205 454	1	45 440	45 440	1
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
144 430 940	73 352	170	5 284 950	31 088	175
69 352 935	77 576	34	1 100 530	32 369	34
75 078 005	69 840	136	4 184 420	30 768	141
19 727 745	84 307	52	1 748 580	33 627	52
7 946 895	92 406	6	191 885	31 981	6
11 780 850	79 600	46	1 556 695	33 841	46
96 077 280	75 711	97	2 946 375	30 375	99
48 610 680	81 018	23	764 710	33 248	23
47 466 600	70 952	74	2 181 665	29 482	76
28 530 645	61 356	21	589 995	28 095	24
12 700 090	61 353	5	143 935	28 787	5
15 830 555	61 359	16	446 060	27 879	19
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
15 872 250	67 830	50	440 615	8 812	62
1 016 145	36 291	1	33 520	33 520	1
14 856 105	72 117	49	407 095	8 308	61
15 872 250	67 830	50	440 615	8 812	62
1 016 145	36 291	1	33 520	33 520	1
14 856 105	72 117	49	407 095	8 308	61
3 231 350	75 148	2	33 650	16 825	2

1 028 417 060	129 279	1 211	37 737 595	31 162	1 372
1 557 540 240	109 926	5 264	194 595 980	36 967	6 169